

Съкровища на снега

Патриция Ст. Джон 1981

СЪКРОВИЩА НА СНЕГА

Анет знаеше, че никога няма да може да прости на Люсиен за това, което направи на Дани. И тя искаше да бъде сигурна, че никой друг няма да му прости. Но тогава някои чудни неща започнаха да се случват на двамата...

Тази прекрасна история от Патриция Ст. Джон е била любима на поколения деца по целия свят. Тук тя е отпечатана изцяло.

Книгата на Патриция Ст. Джон СЪКРОВИЩА НА СНЕГА сега е заснета на изключително великолепен игрален филм. Тази топла, пленяваща история ще възхити цялото семейство.

Съдържание:

Съкровища на снега	1
БЕЛЕЖКА НА АВТОРА	2
ГЛАВА ПЪРВА	3
ГЛАВА ВТОРА	5
ГЛАВА ТРЕТА	10
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА	13
ГЛАВА ПЕТА	16
ГЛАВА ШЕСТА	19
ГЛАВА СЕДМА	23
ГЛАВА ОСМА	26
ГЛАВА ДЕВЕТА	30
ГЛАВА ДЕСЕТА	33
ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА	38
ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА	41
ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА	45
ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА	50
ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА	54
ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА	57
ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА	60
ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА	62
ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА	65
ГЛАВА ДВАДЕСЕТА	69
ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА	73
ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА	78
ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА	82
ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА	87
ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА	89
ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА	92

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Когато бях седемгодишна отидох да живея в Швейцария. Моят дом беше една дървена къща в планината над селцето, където представих, че Анет и Дани живеят.

Както тях, аз отивах в селското училище с шейна на лунната светлина и помагах в събирането на сеното през лятото. Аз следвах кравите високо в планината и спях в сеното. Отивах на църква на Бъдни вечер, за да видя елхата украсена с портокали и медени мечета-курабийки и също така ме водеха при лекаря в града над долината. Клаус беше моето собствено бяло котенце, което ми подари един селянин и моите братчета-бебета се возеха в каручката за мляко, теглена от голямото Сент-Бернардско куче.

Но всичко това беше преди двадесет години и аз съм ходила там след това на гости; Швейцария вероятно днес е много различна. Смятам, че сега би било невъзможно за едно дете да пропусне училище за по-дълго време и без съмнение медицинската помощ се е подобрила. Вероятно всички малки селища имат днес своя лекар, не знам.

Но знам, че днес, както преди двадесет години, малкото училище и църквата все още стоят, звънчетата на кравите все още звънтят в долината и нарцисите все още изпълват с благоухание полетата през май. И аз се надявам, че малките деца все още пеят рождествените песни под елхата на Рождество Христово и обичат своите мечета-курабийки така, както и аз обичах моето.

Не дадох на селцето истинското му име, защото, заради историята, аз прибавих едно или две неща, които в действителност не са там. Например, няма такъв град наблизо, до който да не може да се достигне през прохода. Но от друга страна аз се опитах да се придържам към действителността и ако някога отидете в Швейцария и вземете електрическият влак от Монтрьо нагоре, ще спрете на една малка гара, където ливадите достигат до перона, а зад нея се издигат високи зелени хълмове осеяни с дървени къщи. Отдясно на линията насипът се спуска надолу в една пенлива, стремителна река, зад която планините отново се издигат и между една дълга зелена планина и една скалиста назъбена планина се намира Проходът. Ако, към всичко това, видите ниската бяла сграда на училището недалеч от гарата и острият дървен връх на църковната камбанария, издигащ се зад хълмчето, ще знаете, че това е селцето, където тази история се роди.

ГЛАВА ПЪРВА

Беше Бъдни вечер и лунната светлина хвърляше сенки върху снега зад трите изкачващи се фигури по стръмната бяла планинска пътека. В средата крачеше една жена с дълга обемиста фустанела и тъмна пелерина около раменете. Здравно стиснало ръката ѝ ходеше едно шестгодишно, чернокосо момченце, което говореше през цялото време с пълна уста. Малко настрана вървеше с обърнати към звездите очи малко момиченце на седем години. Ръцете ѝ бяха кръстосани пред гърдите и близо до сърцето си тя носеше едно златно мече-курабийка с очи от бяла глазура.

Малкото момче също имаше медено мече-курабийка, но го беше изяло цялото, с изключение на задните крака. То поглеждаше хитричко момиченцето. „Моето беше по-голямо от твоето“ каза то.

Момичето изглеждаше равнодушно. „Няма да променя мнението си,“ отговори тя спокойно, без да обръща глава. Тогава тя погледна отново с изпълнени с обич очи красивото същество в ръцете си. Колко здраво изглеждаше, колко приятно миришеше и колко ярко блестеше на звездната светлина. Тя никога няма да го изяде, никога! На осемдесет малки деца от селото бяха раздадени мечета-курабийки, но нейното беше най-красивото.

Да, тя ще го запази за спомен от тази вечер и винаги когато го поглежда ще си спомня за Бъдни вечер — леденото синьо небе, топлия блясък на осветената църква, елхата отрупана със сребърни звезди, рождествените песни, яслата и милата тъжна история на Рождество Христово. Искаше ѝ се да плаче, когато мислеше за гостилницата, в която нямаше място. Тя би отворила вратата си широко, за да ги приеме.

Люсиен, момчето, се дразнеше от нейното мълчание. „Аз почти свърших моето“ забеляза той, дъвчейки. „Нека да опитам твоето, Анет; ти още не си го започнала.“ Но Анет поклати глава и притисна мечето си още по-силно. „Аз никога няма да го изям“, отговори тя; „Аз ще го пазя винаги и винаги.“

Те дойдоха до мястото, където пътищата им се разделяха. Ронливата бяла пътека, очертана от следите на шейни се разделяше. На няколко стотина метра по

дясното разклонение имаше група планински къщи с блеснали светлини в прозорците и тъмни обори струпани зад тях. Анет беше почти у дома.

Госпожа Морел се двоумеше, „Можеш ли да изтичаш до къщи сама, Анет? попита тя колебливо, „или да те изпратим до вратата?“

„О, по-добре да си отида сама,“ отговори Анет, „благодаря ви, че ме взехте. Лека нощ, госпожо; лека нощ, Люсиен.“

Тя се обърна и побягна, да не би госпожата да промени мнението си и да настоява да я изпрати до вратата, когато толкова много искаше да бъде сама.

Тя искаше да се отърве от Люсиеновото бърбене и да се обвие с тишината на нощта. Как можеше да мисли и да гледа звездите, когато трябваше да отговаря учтиво на Госпожа Морел и Люсиен?

Тя никога не бе излизала сама нощем преди това и даже това беше една случайност. Трябваше да отиде на църква с шейната с мама и с татко; те всички мислеха за това и го планираха от седмици. Но тази сутрин майка ѝ се разболя и баща ѝ отиде с обедния влак да доведе лекаря от града над долината. Докторът беше пристигнал около четири часа след обяд, но не можа да излекува майка ѝ навреме, за да се привдигне и да отиде на църква така, както Анет се надяваше, така че за нейно голямо разочарование тя трябваше да отиде с Госпожа Морел от къщата на хълма. Но когато стигна до църквата беше толкова красиво, че тя забрави всички освен елхата и обаянието на Рождество.

Обаянието продължаваше; и сега, както беше застанала сама между снега и звездите, беше жалко да се прибере вътре и да наруши очарованието. Тя се колебаеше, докато стигна стъпалата водещи към балкона и се огледа наоколо. Точно насреща се мерзелееше оборът; Анет можеше да чуе как животните се движат и дъвчат в яслата. Обзе я славна идея. Тя помисли за момент, прекоси следите от шейна и повдигна резето на вратата. Милата топла миризма на добитък, мляко и сено я докосна, когато се промъкна вътре; тя се промуши между краката на кестенявата крава и пропълзя върху скарата със сено. Кестенявата крава вечеряше, но Анет просто обви ръцете си около врата ѝ и я остави да дъвче, защото сигурно кравите така са дъвчели, когато Мария седеше между тях с новороденото Бебе в ръцете си.

Тя погледна към яслата и за нейното възбудено въображение изглеждаше, като че ли небесното Бебе лежи в сламата и кравите, кротко и почитателно, Му се кланят. През една дупка в покрива тя виждаше една ярка звезда и си припомни как една звезда грееше над Витлеем и водеше мъдреците към къщата, където Исус лежеше. Тя можеше да си представи как се влачат през долината на своите залитащи камили. И сигурно всеки момент сега вратата ще се отвори леко и овчарите ще се вмъкнат с малки агънца в ръцете си и ще предложат да покрият Детето с вълнено руно. Като продължаваше така, обзе я голяма жалост за бездомното Бебе, за което всички врати бяха затворени.

„В нашата къща би имало предостатъчно място“ прошепна тя, „и въпреки това тук е най-хубавото място. Сеното е сладко, чисто и дъхът на Луиза е топъл и приятен, може би Бог въпреки всичко избра най-хубавата ясла за своето Бебе.“

Тя щеше да остане там и да мечтае цяла нощ ако не беше проблесването на един фенер през полуотворената врата на обора и звука на твърди скрипящи стъпки върху снега. Тогава чу баща си да я вика със забързан, загрижен глас.

Тя се свлече от скарата, избегна опашката на Луиза и изтича към него с широко отворени ръце.

„Дойдох да пожелаая на кравите честито Рождество,“ каза тя, смеейки се. За мен ли идваш да ме търсиш?“

„Да“, отговори той, но не се смееше, лицето му беше бледо и сериозно на лунната светлина и той хвана ръката ѝ и почти я повлече по стълбите. „Трябваше да си

дойдеш веднага, след като майка ти е толкова болна. Тя непрекъснато пита за теб този последен половин час."

Сърцето на Анет заби ужасно, защото някак си елхата беше изместила всичко от ума ѝ и през цялото това време майка ѝ, която тя обичаше толкова много, лежеше болна и искаше да я види. Тя мислеше, че докторът я е излекувал. Изтегли ръката си от бащината си ръка и изгича с угризение на съвестта по дървените стълби и се вмъкна в спалнята на майка си.

Нито лекарят, нито селската сестра я видяха когато пропълзя до леглото, защото тя беше малко, слабо дете, което се движеше като сянка. Но майка ѝ я видя и полупротегна ръце. Анет безмълвна се хвърли в тях и скри лицето си на майчиното рамо. Тя започна да плаче тихичко, защото майчиното ѝ лице беше бяло почти като възглавницата и я плашеше. Освен това, тя съжаляваше, че беше отсъствувала толкова дълго.

„Анет," прошепна майка ѝ „спри да плачеш; аз имам подарък за теб." Анет спря изведнъж. Подарък? Разбира се, Рождество е. Тя беше почти забравила, майка ѝ винаги ѝ даваше подарък, но обикновено на Нова Година. Къде може да бъде той? Тя се огледа наоколо в очакване.

Майка ѝ се обърна към сестрата. „Дайте ѝ го" прошепна тя. И сестрата дръпна одеялото и извади едно вързопче обвито в бял шал. Тя дойде при Анет и ѝ го подаде. „Твоето малко братче," обясни тя. „Нека да отидем до огъня и ти ще го люлееш в люлката му. Трябва да оставим майка ти да спи. Целуни я за лека нощ." „Твоето малко братче" повтори слабият глас на майка ѝ. „То е твое, Анет. Отгледай го, обичай го и се грижи за него вместо мен. Аз ти го давам."

Гласът ѝ заглъхна и тя затвори очи. Анет, твърде учудена за да говори, се остави да бъде водена по стълбите надолу от сестрата. Тя седна на едно столче до печката да люлее дървената люлка, където нейният Рождествен подарък лежеше повит в шалове и одеяла. Дълго време тя стоя много тихо наблюдавайки купчинката, която беше нейното малко братче. Снегът хвърляше странна светлина върху стените и блясъкът на печката даваше червени отблясъци върху тавана. Къщата беше много тиха и Рождествената звезда светеше вътре през откритите прозорци. Така беше гряла тя върху онова Рождествено Бебе в яслата във Витлеем и така Мария седеше и наблюдаваше Божия малък Син, точно както тя седи до печката и наблюдава малкото братче.

Тя протегна почитателно пръсти и докосна върха на мъхестата му главичка, всичко, което се виждаше от него. След това с уморена въздишка тя наклони главата си върху люлката и остави своето приказно въображение да блуждае където си иска — звезди, овчари, мъдреци и курабийки — те всички се разбъркаха в главата ѝ, и постепенно тя се свлече на пода.

Тук я намери баща ѝ един час по-късно, лежаща така, спокойно заспала като бебето братче, светлата ѝ главица положена върху люлката.

„Бедни малки същества без майка," каза той, като се наведе да я вдигне; „как ще ги отгледам без нея?"

Защото майката на Анет беше отишла да прекара Рождество Христово с ангелите.

ГЛАВА ВТОРА

И ето как Даниел Бюрние на възраст три часа стана специална собственост на Анет Бюрние, седемгодишна.

Разбира се, любезната медицинска сестра от селото остана за известно време да го къпе и да го храни и когато тя си отиде, баща ѝ плащаше на една жена от селото да идва и да се грижи за него. Но той принадлежеше на Анет и никога никога не говореше за него по друг начин, освен като бебето на Анет.

Защото, след като първият шок на нейната мъка беше преминал, Анет събра цялата обич на своето, натъжено, самотно малко сърце и я изля върху малкото си братче. Тя държеше шишето му докато сучеше и седеше тихо до люлката му да не би да се събуди и да я потърси. Тя изтичваше до него през нощта, ако се събуди или хленчи и го изнасяше на балкона по обяд, за да може слънцето да го погрее. И в тази атмосфера на любов и слънце бебето заякваше, докато нямаше друго бебе на неговата възраст в долината, което да се сравнява с него по сила и хубост. То спеше и се събуждаше, усмихваше се и ядеше, риташе и спеше отново. В действителност, то нито за момент не създаваше грижа на никого.

„То беше родено под щастлива звезда," възкликна жената от селото, като го наблюдаваше замислено.

„Той беше роден под една Рождествена звезда" каза Анет сериозно; „Аз мисля, че той ще бъде винаги добър и щастлив."

И само как растеше! По времето когато слънцето започна да разтопява снеговете и минзухарите започнаха да се подават по белите поляни, те трябваше да мислят за нови дрехи, и когато кравите излязоха в планината, той имаше вече първо зъбче, и тъй като Анет не знаеше нищо за първото зъбче и не очакваше безпокойство, бебето само забрави, че трябва да има нещо тревожно и вместо да се дразни и да плаче, то просто се смееше и сучеше пръстите си.

По времето когато буковите листа почервеняха като златни факли между тъмните борове и първите виелици започнаха да духат в планината, Дани обикаляше наоколо и люлката му вече не можеше да го задържи. Той искаше да изследва всичко от печката до балконските стъпала и Анет прекара няколко неспокойни седмици да го издърпва от опасност.

Точно по това време Анет слизайки във всекидневната след като беше завила Дани в люлката му, намери баща си седнал до печката, подпрял глава в ръцете си, изглеждащ стар, уморен и посивял. Той често изглеждаше стар и уморен откакто жена му умря, но тази вечер изглеждаше по-зле от обикновено и Анет, която се стараше упорито да замести майка си, се покатери на коляното му и допря до неговата костелива кафява буза своята мека бузка.

„Какво има татко?" попита тя. „Много ли си уморен тази вечер? Да ти стопля ли една чаша кафе?"

Той я погледна любопитно за една-две минути. Тя беше толкова малка и лека, като някоя златокоса фея, но колко чувствителна и женствена беше! Някак си през изминалата година той си беше изработил навик да ѝ разказва своите мъчнотии и даже да слуша нейния сериозен съвет. Затова сега той притегли главата ѝ към рамото си и ѝ разказа всичко. „Трябва да продадем някои от кравите, дъщеричке," обясни той тъжно. „Трябват ни още пари или няма да има зимни обувки за теб."

Анет повдигна главата си и го загледа с ужас. Те имаха само десет крави и всяка от тях беше личен приятел. Всяка една от тях щеше да им липсва страшно; тя трябваше да мисли за по-добър начин от този да спечелят пари.

„Виждаш ли," продължи баща ѝ, „другите мъже имат съпруги, които да се грижат за малките им; аз трябва да плащам на жена да гледа Дани и това излиза скъпо. Но някой трябва да се грижи за него, горкото малко момченце."

Сега Анет се изправи и отхвърли назад плитките си. Тя виждаше своя път много ясно и трябваше да накара баща си да го види също.

„Татко," каза тя много бавно и отчетливо, „ти не се нуждаеш от госпожица Мотие повече, аз съм на осем и половина години сега и аз мога да се грижа за Дани по-добре от всеки друг. Ти няма да ми плащаш нито стотинка и тогава ще можеш да задържиш кравите. Защото, помисли татко, колко нещастни ще бъдат те да ни напуснат! Аз мисля, че Пакрет ще плаче!"

„Но ти трябва да ходиш на училище", каза баща ѝ до известна степен със съмнение; „няма да е редно да те държа в къщи и във всички случаи това е против закона. Учителят ще иска да знае защо и той ще каже на кмета и ще си навлечем неприятност."

„Но много по-важно е да се грижа за Дани," отговори Анет, сбръчвайки челото си, „и ако обясниш на учителя, той ще разбере. Той е любезен учител и е твой приятел, нека да опитаме и да видим какво ще се случи." „Аз ще уча уроците си тук в кухнята, татко, всяка сутрин и Дани може да играе на пода, и във всички случаи това е само за четири години. Когато Дани стане на пет, той ще ходи в забавачката и аз мога да го завеждам долу и да отивам в голямото училище."

Баща ѝ продължи да я гледа замислено; каквато беше малка, тя беше умна като жена в гледането на бебето и беше чудно сръчна в поддържане на къщата. Но тя не можеше да готви, или да кърпи чорапите, или да върши груба тежка работа; и освен това, тя трябваше все пак да учи. Той седя замислен в мълчание за цели пет минути, след това му хрумна една идея.

„Чудя се дали баба ти би дошла" каза той изведнъж. „Тя е стара и има ревматизъм, и зрението ѝ е слабо, но тя може да готви и да кърпи вероятно, и може да ти помага в уроците вечер. Тя ще бъде компания за теб също, когато аз съм в планината. Ти си малко момиче, за да оставаш сама през целия ден. Ако напиша едно писмо на учителя, да му кажа, че баба ти ще те занимава малко с уроците, може би той ще се съгласи да премълчи за това."

Анет слезе от коляното му и донесе два листа хартия, писалка и мастило от бюфета.

„Напиши и на двамата сега" каза тя, „и аз ще ги пусна в пощата, когато отивам за хляб. Тогава ще получим бързо отговорите."

И двете писма бяха отговорени тази седмица. Първият отговор беше под формата на баба, която пристигна с влак приведена и саката, с една дървена кутия опакована много сигурно. Анет отиде да я посрещне и наблюдаваше как малкото електрическо влакче пълзи като гъсеница по пътя и долината между ливадите. Беше доста късно, машинистът обясняваше сърдито, защото една крава се беше заблудила по линията и влакът трябваше да спре. След това той тръгна толкова бързо, че баба едва имаше време да слезе и дървената ѝ кутия беше хвърлена след нея, когато влакът вече се движеше.

Баба, обаче, изглеждаше съвсем непокътната; тя се облягаше на бастуна си и искаше да знае как ще изкачи хълма. Анет, която не знаеше нищо за ревматизъм, предложи да вървят, но баба каза: „Глупости, дете", и най-после те се качиха в една празна каруца която беше докарала сиренето до влака и сега се връщаше обратно в планината. Пътят беше каменист, колелата дървени и мулето несигурно и Анет се радваше на пътуването много повече отколкото баба. Но възрастната жена стискаше зъби и не се оплакваше; тя само изпусна една уморена въздишка на облекчение, когато се намери сигурно настанена на дивана до печката, с възглавница на болния гръб и Анет суетеща се да ѝ приготви чай.

Дани излезе изпод масата, като се придвижваше до мястото си; той пъкна три пръста в устата си и се засмя на баба, която сложи очилата си за да го види по-добре. Те стояха известно време наблюдавайки се един друг, нейните замъглени стари очи

срещащи неговите сини незабравки, и тогава той отхвърли глава назад и се засмя отново.

„Това дете ще прокъса дъното на панталоните си," каза баба, като взе една филия хляб с масло и сладко; „той трябва да се научи да пълзи."

Тя не каза нищо повече докато не свърши чая си, след това събра трохите от черната си пола и стана, опирайки се тежко на бастуна си.

„Така" забеляза тя, „аз дойдох. Каквото мога, ще върша; каквото не мога вие трябва да вършите за мен. Сега, Анет, обърни това бебе нагоре и ела и ми покажи кухнята." И от този момент баба вършеше каквото можеше, Анет правеше останалото и домакинството вървеше като по часовник. Всичко с изключение на Дани, който продължаваше да обикаля около крака на масата придвижвайки се по седалището си, независимо от баба. Така след няколко дни Анет беше изпратена в селото да купи 1 м. дебел черен филц и баба приши кръгли кръпки на седалищата на всички Даниви гашета. Той изглеждаше малко смешен с тях, но те изпълняваха своята цел много добре и освен това те рядко се виждаха защото бяха почти винаги отдолу.

Вторият отговор дойде под формата на селския учител, който с мъка се изкачи от долината късно една събота следобед, за да търси господин Бюрние. Той доеше кравите и го видя да идва през прозореца на обора, и като не искаше да спори с учителя, понеже се страхуваше, че ще получи най-лошото от него, избяга през задната врата и се скри в сеното в плевника. Анет, която също гледеше през прозореца на всекидневната, видя как краката на баща ѝ изчезват по стълбата точно когато учителят зави покрай ъгъла и тя чудесно разбра какво се очакваше от нея.

Тя отвори вратата и покани учителя вътре, като му предложи учтиво най-хубавия стол с червена плюшена седалка. Той обичаше много Анет и Анет много го обичаше, но днес те се стесняваха малко един от друг. Баба скръсти ръцете си и седна изправена като стар военен кон, надушващ битката.

„Дойдох да видя баща ти" започна учителят, покашляйки нервно, „и да обсъдим неговото писмо относно твоето отсъствие от училище. аз не мисля, че това е редно за едно малко момиче на твоята възраст. Освен това, то е противозаконно."

„Държавата няма да знае нищо за Анет, ако вие не кажете," каза бабата кратко. „Освен това, аз ще обучавам детето. аз не мисля, че е редно за едно момченце на възрастта на Даниел да бъде оставено без грижите на сестра си."

„Но не можете ли вие да се грижите за него?" предложи учителят любезно.

„Разбира се, че не," отговори отсечено баба, „зрението ми е толкова слабо, че не го виждам къде отива и ръцете ми са толкова ревматични, че не мога да го повдигна ако падне. Освен това, той се придвижва като експресен влак, и аз съм почти на осемдесет. Вие не знаете какво казвате."

Учителят гледеше втренчено Дани, който се беше заровил с лице в дървената купчина и ядеше стърготини, от него не можеше да се види нищо освен черните филцови кръпки и неговите пълнички кафяви крачета. Те несъмнено подхождаха добре на бабините високи черни обувки с връзки.

Учителят беше в недоумение. Вероятно неговия стар приятел господин Бюрние ще бъде по-разумен. Той се обърна към Анет. „Кога ще се върне баща ти Анет?" попита той.

„Не знам, той излезе и може би няма да се върне скоро. Не си струва да чакате, господине" отговори Анет непоколебимо, знаейки много добре, че нейният баща ще се върне веднага след като шапката на учителя изчезне в долината.

Учителят седеше замислен. Той беше добър човек и беше истински загрижен за Анет и за своето задължение към нея. Но той не искаше да остави своя стар приятел в ръцете на закона, особено когато беше съвсем явно, че детето е необходимо в къщи.

Най-после му хрумна една идея; той не мислеше, че е много добра, но все пак беше по-добра от нищо.

„Аз ще оставя нещата така," каза той най-после, „но при условие само; и то е, всяка събота сутрин, когато Анет слиза долу за хляба, тя ще идва при мен в къщи и аз ще я изпитвам. Ако установя, че тя напредва, няма да кажа нищо, но ако намеря, че не е научила нищо, тогава ще се чувствам задължен да настоявам тя да посещава училище като другите деца."

Той се опита да говори строго, но Анет го погледна сияеща и Дани, чувствайки семейната победа, изведнъж се обърна с лицето нагоре и изкудкудака като петле. Учителят погледна за момент тези две хубави деца без майка, усмихна се много нежно и си тръгна; и щом като той изчезна в боровата гора, Анет изтича до вратата и извика баща си да слезе от плевника и да сподели общата радост.

И така всяка събота сутрин Анет почукваше на входната врата на високата бяла къща, където живееше учителят, със своята кошница за хляб на гърба и изпокъсаната тетрадка за упражнение в ръка и учителят я приемаше с радост. През зимата те сядаха до печката и си хапваха плодова пита и топъл шоколад, а през лятото сядаха на верандата и ядеха череши и пиеха ябълков сок. След това започваше изпитването.

Те винаги започваха с аритметиката, но Анет не беше добра по аритметика и тъй като тя никога не знаеше отговорите, след няколко минути учителят установяваше, че е губене на време да задава повече въпроси и затова преминаваха на история; а тук Анет никога не се нуждаеше от въпроси: тя се навеждаше напред обхванала с ръце коленете си и разказваше как Вилхелм Тел е спечелил свободата на Швейцария и как смелият малък син беше стоял спокойно докато ябълката на главата му беше разцепена от свистящата стрела. Тя разказваше за смелия затворник от Шилъонския замък, който крачил в килията си докато камъните на настилката се износили от стъпките му; и за разделението на Кантоните.

И след това тя разказваше за красивата Люс, която извела кравите си на паша и била отведена от господаря на замъка Грюйер; тя вехнела в своя каменен затвор, тъгувайки за горите и поляните и за Алпийските склонове и умряла от разбито сърце. Гласът на Анет почти потреперваше, когато говореше за красивата затворничка и учителят се вълнуваше също така.

След това те преминаваха към историята за Валденските мъченици, които бяха преследвани за своята вяра, и които отиваха на смърт, пеейки славословия. Телата им бяха хвърляни в пропастите, но тяхната вяра и любов живееха, и духовете им отиваха с радост при Бога. Анет и учителят се поглеждаха един друг с блеснали очи, защото и двамата обичаха смелостта, и след това те се обръщаха към Библията, която Анет започваше да познава доста добре, защото четеше на глас всяка вечер на баба.

Дотук учителят беше забравил, че е имал намерение да се кара на Анет за нейното безразличие към аритметиката, но вместо това той й даваше нови книги за четене, и запълваше пролуките на нейната кошница с пикантни курабийки - сърца от джинджирил и кръгли шоколадови пръчици увити в сребърна хартия. След това те си казваха един на друг сърдечно довиждане и той стоеше на вратата и я наблюдаваше докато стигне до края на боровата гора, защото там тя винаги се обръщаше за да му помаха.

Преди много години учителят беше обичал едно златокосо момиче, което живееше високо горе в планината и той беше купил тази бяла къща и я направил хубава за нея; но тя отишла да бере солданели и беше убита от една коварна преспа — късен сняг. Така че учителят в действителност живееше сам. Но в неговите сънища тя беше винаги там, а така също една малка дъщеря с царевични плитки и очи като тинтява,

седнала на столче до колената му. В събота сутрин тази част от съня на учителя ставаше действителност.

ГЛАВА ТРЕТА

Беше отново Бъдни вечер, пет години след започването на този разказ и следователно Дани беше петгодишен. Това беше велик ден, защото за първи път в неговия живот решиха, че е достатъчно голям, за да отиде с Анет на църква и да види елхата.

Сега той седеше в леглото, пиеше от купичката картофена супа, като златокосата му главичка едва се подаваше над огромния бял пухен юрган, който беше почти толкова дебел колкото и широк. Анет седеше до него и държеше в ръката си едно блестящо медено мече-курабийка.

„Съжалявам, Дани," произнесе тя твърдо, „но не можеш да го оставиш в креватчето си. На сутринта ще бъде цялото на трохи. Погледни! Ще го сложа там на бюфета и луната ще го огрее и ти ще можеш да го виждаш."

Дани отвори уста, за да оспори, но промени намерението си и напълни устата си с картофена супа. Беше неразумно от страна на сестра му да не му остави мечето да го прегръща цяла нощ, но в края на краищата имаше толкова много други неща за които да се радва. Дани беше винаги щастлив, от момента, в който отваряше очите си сутрин, до момента, когато ги затваряше вечер. Тази вечер той беше особено щастлив защото беше чул камбаните и беше видял блестящата елха и беше излизал на снега на звездна светлина. Той подаде празната купичка на Анет и се сви на кълбо под пухената си завивка.

„Мислиш ли," попита той доверчиво, „че дядо Коледа ще дойде ако си сложа пантофките на прозореца?" Анет погледна по-скоро учудена и си мислеше къде ли е чул за такова нещо, тъй като в Швейцария дядо Коледа не е така добре позната личност както в Англия. Децата в Швейцария получават мечета-курабийки от елхата на Бъдни вечер и подаръци от семейството на Нова Година. На Рождество те отиват на църква и имат празник, но малко деца получават подаръци.

„Казват," продължи Дани, „че пристигал с шейна теглена от елен и оставял подаръци в пантофите на добрите деца. Аз добро дете ли съм, Анет?"

„Да," отговори Анет, като го целуна, „ти си много добро дете, но няма да получиш подарък от дядо Коледа. Той отива само при богатите момченца."

„Не съм ли богато момченце?" попита Дани, който мислеше, че в живота нищо не му липсва.

„Не," отговори твърдо Анет, „ти не си. Ние сме бедни и татко трябва много да работи и баба и аз все да кърпим дрехите ти, защото не можем да купим нови."

Дани прихна да се смее. „Все ми е едно, че съм беден," заяви той храбро; „харесва ми. Сега разкажи ми Анет за Рождество и за малкото Бебе и за кравите и голямата блестяща звезда."

И така Анет разказа историята и Дани, който трябваше вече да е заспал, слушаше с широко отворени очи.

„Аз бих предпочел да спя в сеното отколкото в гостилницата" каза той след като тя свърши разказа.

„Бих искал да спя с Пакрет; мисля, че ще е чудесно."

Анет поклати главата си. „Не, няма" отговори тя; „не през зимата, без пух; ще ти бъде студено, ще се чувстваш нещастен и ще желаш да си легнеш в топлия креват."

Тези хора бяха жестоки, да кажат, че няма място за едно малко новородено бебе; те можеха да му намерят някъде стая."

Часовникът с кукувичката на стълбите удари девет. Анет скочи. „Трябва да спиш, Дани" каза тя, и аз трябва да приготвя за татко шоколада."

Тя го целуна, хубаво го зави, изгаси лампата и го остави; но Дани не заспа. Вместо това той лежеше с отворени, втрещени в тъмнината очи сериозно замислен.

Той не беше лакомо момченце, но все пак си мислеше, че ако Дядо Коледа случайно дойде у тях ще бъде много жалко да не се е приготвил. Разбира се, вероятно той няма да дойде, тъй като Дани беше само едно бедно дете, но от друга страна можеше и да дойде. Най-после защо да не сложи пантофчето си даже и да не намери нищо на другата сутрин. Въпросът беше къде да го сложи. Не можеше да го сложи на перваза на прозореца, защото не можеше сам да отвори високите капаци. Нито пък можеше да го сложи пред външната врата, защото всички бяха в предната стая. Единственото място беше отвън задната врата върху една ивица сняг която разделяше кухнята от плевника. Разбира се Дядо Коледа едва ли щеше да го види там, но все пак защо да не опита.

Дани не се поколеба. Той се измъкна от леглото на пръсти, внимателно прекоси спалнята и слезе по стълбата. Той беше бос, защото не искаше да го чуят и в ръката си носеше малкото червено пантофче поръбено със заешка кожа. Баща му беше убил заек и Анет беше му направила пантофи и Дани смяташе, че то може да привлече окото на Дядо Коледа, тъй като беше нещо по-скоро необикновено за пантофи. Много трудно му се видя да повдигне големия дървен прът, който затваряше кухненската врата и Дани трябваше да се качи на табуретка, за да се справи. За момент пред очите му блесна снега и звездното небе и тогава острия въздух го удари като с нож, почти отне дъха му. Той хвърли пантофчето на стъпалото и затвори колкото се може по-бързо вратата.

Дани се завтече обратно в кревата. Той се сви на кълбо под завивките, завря нос си във възглавниците. Беше се молил с Анет преди да си легне, но сега имаше малко нещо да прибави.

„Мили Господи, моля Ти се" пошепна той, „нека дядо Коледа и елена му да минат оттук; и накарай го да види моето червено пантофче и да сложи един малък подарък вътре, нищо че съм едно бедно момченце."

И тогава уморен Дани се обърна и заспа, и както хиляди други деца в света, почна да сънува благородния старец в червена мантия, който се носи по снега под звуците на звънчетата на елена.

Той се събуди много рано, защото децата винаги се събуждат рано на Рождество, и разбира се първото нещо, за което се сети, беше червеното пантофче. Беше така възбуден, че сърцето му туптеше силно и той надникна над пуха си, за да види дали Анет се е събудила.

Но Анет спеше дълбоко, дългата ѝ руса косичка се простираше на възглавницата и доколкото Дани знаеше, трябва да беше още посред нощ. Всъщност той почти реши, че е още посред нощ, когато чу баща си да дрънка бидоните за мляко долу в кухнята.

Трябва да е Рождество сутринта и Дани трябва бързо да слезе долу да не би баща му да отвори вратата и да намери подаръка му преди него; някак си Дани беше абсолютно сигурен, че ще има подарък. Всичките му съмнения от вечерта бяха изчезнали, докато спеше.

Той се измъкна от стаята без да събуди Анет и се мушна в кухнята, където баща му попарваше бидоните. Той не го видя докато не почувства две ръце да прегръщат краката му и погледна надолу; това беше неговото синче, розово, със светли очи и рошава гледайки нагоре към него.

„Идвал ли е дядо Коледа?" попита Дани. Сигурно баща му, който е стоял до късно и е станал толкова рано, трябва да е чул звънците и хрускането на -копитата по снега.

„Дядо Коледа?" повтори баща му в недоумение. „Как, не; той не е идвал тук. Ние живеем много високо в планината за него." Но Дани поклати главата си. „Не," каза той нетърпеливо. „Неговите елени могат да ходят навсякъде, смятам, че си спал и не си го чул. Татенце, отвори ми вратата, да не би пък да ми е оставил един подарък."

Баща му съжаляваше, че не е узнал по-рано за това, та да беше сложил един шоколад на прага, толкова му беше мъчно да разочарова момчето си. Както и да е трябваше да отвори вратата, да търкулне бидоните до обора; той повдигна заключалката и за миг Дани се спусна между краката му като буен заек и коленичи до пантофчето си в снега.

И тогава той извика силно възбуден и се втурна обратно в кухнята с пантофчето в ръцете си.

Чудо се бе случило; Дядо Коледа е идвал и е оставил подарък, и през всичките си щастливи пет години от своя живот, Дани никога не беше имал такъв чуден подарък.

Защото, свито на кълбо в неговото червено пантофче обшито с кожички имаше едно мъничко бяло котенце, със сини очи и черно петънце на носа. Това беше едно слабо, малко котенце, почти примряло от студ и глад, и ако не е била топлината на заешката кожа сигурно е щяло да умре. Но то още дишаше леко и бащата на Дани, забравяйки бидоните си, коленичи на кухненския под до своя син и се зае да го съживява.

Най-напред той го уви в една топла фланела и го положи до топлата стена на печката; тогава стопли мляко в една паничка и го нахрани с лъжичка, тъй като беше много слабо само да суче. В началото то само пръскаше млякото си, но след малко извади мъничкото си червено езиче и забулените му сини очи станаха по-светли и интересни. Тогава, като се изминаха около пет или повече минути, то започна да върти опашката си и се изпъна. Най-после като се наяде, то се сви отново на кълбо и почна да мърка тихо и доволно.

През всичкото това време Дани и баща му не бяха проговорили нито дума, защото бяха толкова заети с това, което правеха. Но, тъй като сега работата им беше приключила успешно, те седнаха и се погледнаха двамата. Бузите на Дани имаха цвета на мака и очите му светеха като звездите. „Знаех, че ще дойде," пошепна той, „но никога не съм очаквал, че ще ми донесе такъв красив подарък; това е най-чудния подарък, който съм получил в живота си. Как да го нарека, татко?"

„Най-добре е да го наречеш Клаус по името на Коледния светия" каза бащата; и той гледаше любопитно Дани с някаква нова почит. Наистина това изглеждаше цяло чудо.

Той остави спящото коте на грижата на Дани и отиде в обора. Седнал на слабата светлина, с глава опряна до хълбоците на кравите и млякото пенящо се в кофите, той се опита да си даде някакво обяснение. Разбира се котенцето се е заблудило от плевника насреща, но наистина беше чудно, че е намерило пантофчето на Дани, готово за него. След малко бащата на Дани реши, че може би това не е толкова чудно. Сигурно това беше естествено, че на Рождество вечерта, Небесният Баща, мислейки за Своя собствен Син не е искал да разочарова едно детенце без майка на земята. Сигурно Той е ръководил стъпките на бялото котенце от любов за Бебето, родено във Витлеем. Бащата на Дани спря за момент да дои кравите и благодари на Бога от името на своя малък син.

Малко след това Анет се появи в кухнята, за да закуси и се спря учудена да види Дани по ношница и палто наведен над едно бяло котенце. Тя щеше да му задава въпроси, когато Дани постави пръста си на устата и й помахаше да пази тишина, тъй като

много се страхуваше да не събуди котенцето. След това на пръсти той отиде при нея, накара я да седне на един стол, покачи се на скута ѝ и шепнешком ѝ разказа цялата чудна история.

За Анет не беше трудно да си обясни нещата. Тя беше на единадесет години и не вярваше в Дядо Коледа, но тя наистина вярваше в Рождествените ангели и сигурно такава едно малко бяло котенце трябва да е било спуснато направо от небето. Тя седна на пода и взе Дани и котенцето на скута си; и тук баба им ги намери половин час по-късно, когато тя дойде очаквайки да намери коледното си кафе топло на масата.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Люсиен лежеше под дебелия юрган от пух и му се искаше да не е време за ставане. В леглото му беше толкова топло, а навън хапещият въздух бе толкова студен. Той въздъхна и се сви отново под завивките.

„Люсиен!“ Гласът на майка му изглеждаше наистина ядосан и Люсиен скочи бързо. Това беше трети път откакто тя го викаше, а преди това той се правеше, че не чува. Той още имаше време да стане и да бъде навреме за училище, но нямаше да има време да издои кравите. Въпреки всичко, и да не ги издои, майка му ще направи това. Напоследък повечето тя вършеше тази работа.

„Другите момчета не доят кравите преди да отидат на училище“ измънка Люсиен като закопчаваше куртката си, „не виждам защо аз трябва винаги да работя повече от другите, защото се е случило, че нямам баща.“

Той слезе по стълбата сърдит и надут и седна да излапа хляба и кафето си. Майка му дойде от обора, когато беше наполовина привършил.

„Люсиен,“ каза тя строго, „защо не ставаш когато те викам? Това се повтаря всеки ден! Ти никак не ми помагаш сутрин. Сестра ти става доста рано и отива на работа без врява. Знам, че другите момчета имат баща, но ние имаме само три крави и не можем да живеем без тях. Ти си голямо, силно момче сега, срамота е така да оставяш всичката сутрешна работа на мене.“

Люсиен се намръщи. „Аз работя вечер“ плачливо каза той; „никога не мога да играя. Трябва да ходя за дърва, да се изкачвам много по-нагоре в планината от другите и да ти донасям храна за добитъка и да чистя навеса всяка събота.“

Майка му изсумтя. „Обикновено повечето от работата аз я свършвам докато се върнеш от училище.“ отговори тя. „Знам, че нямаш толкова време през зимата както другите деца, но аз върша всичко каквото мога, и това ранно издояване на кравите е уморително за мен. Ти си достатъчно голям да го правиш и отсега нататък ти ще ставаш навреме. Сега бързай да вървиш, че ще закъснееш за училище.“

Люсиен си намъкна палтото и тръгна с едно сърдито довиждане. Той откачи шейната си и замина свиркайки в студения мрак. Ако не беше гладкия шум на плъзгащата се шейна, светът беше съвсем тих с тази необятна тишина преди да се яви зората. Величието ѝ обикновено вдъхваше на Люсиен малко благоговение, но днес той беше много сърдит за да мисли за това.

„Не е честно!“ измърмори той. „Всички са против мен — не е моя вината, че не мога да си приготвя уроците както трябва; винаги имам работа в къщи. Днес ще ни пишат бележки по четене и вероятно пак ще бъда последен, а тази наперена Анет Бюрние първа. Сигурен съм, че тя не дои кравите преди училище... ОХ...!“

Той се опита да спре, но беше много късно; беше стигнал до разклона на пътеката и толкова улисан в лошото си настроение, че не бе погледнал накъде отива. Той беше блъснал отстрани шейната на Анет и я беше преобърнал в ямата.

Това беше голяма небрежност и Люсиен с пламнало червено лице, наистина смутен, скочи от шейната си да ѝ помогне, но Анет избърза преди него. Тя никога не е обичала много Люсиен и сега беше лошо разтърсена. Тя се обърна към него, до кръста в снега, очите ѝ искреха.

„Такова голямо недодялано магаре!“ извика тя почти разплакана. „Не виждаш ли къде отиваш? Я виж тетрадката ми — цялото ми упражнение е оцапано и скъсано! Ще кажа на учителя, че ти си виновен за това.“

Люсиен, който никога не умееше да се въздържа, веднага избухна. „Добре!“ извика той, „няма защо да дигаш такава врява; не съм го направил нарочно.“

Някой ще си помисли, че съм те убил, а не че съм скъсал старата ти тетрадка. Не е болка за умирање ако останеш без бележки. Аз тръгвам.“

Той скочи в шейната си и отхвърча, стигайки точно навреме за училище. Тежеше му много на съвестта, но държанието му никога не беше много добро и в най-благоприятно време, и сега той се опитваше да не мисли какво е направил.

„Тя трябва да се измъкне оттам“ измърмори той, не вярвам, че щеше да ме остави да ѝ помогна. Добре, че стигнах навреме в училище; два пъти вече закъснявам тази седмица.

Но да се измъкнеш от тази преспа беше съвсем друго, отколкото да влезеш вътре и горката Анет доста много се помъчи. Докато се измъкне и събере книгите си, тя плачеше горчиво — от студ и удара, от болезнено натъртените колена, а най-вече плачеше от гняв. И когато се промъкна в училище четвърт час по-късно, очите ѝ бяха червени, носът ѝ син и горките ѝ натъртени ръце и колена бяха одрани и кървави — а какво да кажем за мократа ѝ тетрадка и скъсан учебник по четене — тя наистина изглеждаше жалка картина.

„Анет“, каза учителят, съвсем загрижен, „какво ти се е случило, дете?“

За миг Анет се бореше с изкушението да доносничи, но при вида на Люсиен, седнал спокойно и здрав на чина си, не издържа повече.

„Люсиен“, извика тя ядосано; „той ме бутна в една яма и избяга като ме остави, не можех да излеза.“ Тя започна да търка очите си и да плаче. Наистина тя беше много зле разтърсена и ох, така ядосана!

Класът справедливо негодуваше и жалкият Люсиен наведе глава и изглеждаше много мрачен.

Учителят наказва с пръчка Люсиен за тази негова груба постъпка при което, не е хубаво да се каже, Анет се зарадва и почувства по-добре. По-късно бележките бяха прочетени и Анет беше първа и се почувства още по-добре; Люсиен беше последен и му бе наредено да остане и пише допълнително след училище. Така той седя в училище, обядва с другите и се върна за следобедното училище и седя сам докато другите си бяха отишли. През цялото време гневът и омразата и лютият му нрав ставаха в сърцето му по-големи и по-големи, докато той почувства, като че ли ще избухне.

Най-после беше свободен и почна да се изкачва нагоре по хълма, влачейки шейната след себе си. Какъв ужасен ден! Майка му се беше разсърдила, Анет беше говорила против него, учителят го би и беше последния в класа. Можеше ли да бъде едно момче толкова онеправдано?

Сенките върху поляните бяха необикновено сини тази вечер — нещо като неземно синьо, като сините мъгли в далечните долини, или синьото върху гърдите на гълъба-гривак. Горе високо планинските върхове още бяха огряни от слънцето, а над тях плуваше къдрав облак. Планините като че ли отваряха обятията си пред Люсиен; защото децата и природата са много близки и често пъти тишината на природата може да направи много повече да излекува разгневените и натъжени деца, отколкото каквито

и да са човешки думи. И така като се влачеше нагоре по хълма, гневът на Люсиен се обърна на нещо като тежка мъка, и мислейки че е сам, той покри очите си с юмруците си и почна да плаче тихо.

Изведнъж той видя, че не е сам. Намираще се отново на мястото, където пътеката се разклоняваше и едно момченце стоеше в снега, гледайки право в него много учудено — едно радостно, червенобузесто, със светли очи момченце, русата му коса се подаваше като слама под вълнената му шапка, лицето му сияеше в добро здраве и в добро настроение.

Това беше Дани, който си правеше снежен човек; току що бе поставил главата и подреждаше очите. Това беше най-хубавият снежен човек, който досега беше направил и той току що се готвеше да повика Анет да го види.

„Защо плачеш?“ попита Дани неуместно.

„Аз не плача!“ каза ядосано Люсиен.

„Оо! плачеш!“ отговори Дани, „аз знам защо... защото учителят те е бил с пръчка; Анет ни каза.“

Той нямаше намерение да е жесток, тъй като обикновено беше добро момченце. Но Люсиен бе постъпил лошо с Анет и това за Дани беше съвсем непростимо. Люсиен пламна отново. Той вдигна крака си, ритна снежния човек и го разби на малки буци. Дани наддаде силен вик на тревога и разочарование.

Анет, прекосявайки навеса, в миг видя какво става. Тя се втурна надолу по пътеката като млада тигрица и удари плесница право в лицето на Люсиен. Люсиен дигна ръка за да си отвърне, но при вида на господин Бюрние излизаш от къщата с кофа, промени мнението си; ясно всичко беше против него.

„Подла клюкарка, страхливка!“ викаше Люсиен. „Бебе, да дойде в училище и да плаче така.“

„Грубиянин“ извика Анет, „да ме оставиш така в рова, а после да ритнеш снежния човек на бедния Дани. Той никога не ти е направил нещо лошо. Много се радвам, че те биха! Дани, ела да си вървим.“

Тя тръгна сърдито по пътеката с Дани, който подтичваше подир нея, но на вратата на къщата се обърна и забеляза една червена ивица на небето зад далечните планини. Баба ѝ я беше научила един стих от Библията, който гласеше, „Слънцето да не залезе в разгневяването ви;“ — изведнъж тя се сети за него сега. Ех, имаше време — Люсиен беше още тук. Все пак лошо направи, че доносници. Тя се поколеба.

Но не — той беше много по-лош от нея; той трябваше да се извини. Ако тя го помолеше да ѝ прости, това ще изглежда, като че ли тя бе виновната, а разбира се тя не беше — ох не, ни най-малко! Тя продължи да върви и тръшна вратата зад себе си.

Люсиен тръгна към дома полека. Лицето му пареше от плесницата. Беше по-гневен отколкото е бил през целия този ден. Но като вървеше той погледна нагоре и забеляза нещо чудно. Облаците се бяха сплели в пурпурна маса, закривайки планината зад неговия дом; но точно в една точка те бяха се разкъсали и в този процепа Люсиен можеше да види снежния гребен, облян от златна светлина, като укрепление на някой небесен град облян с Божията слава, видян за момент като през воал.

Навикнал на зимни залези, красотата на тази гледка пресече дъха на Люсиен и го накара да погледне пак. И чистото високо сияние изведнъж направи яда му да изглежда нищожен, малък, нещо което не си струва да продължава. Колко хубаво ще бъде да се сдобрим! Има време да догоня Анет ако тичам.

Но не! Анет беше горда и вероятно няма да му обърне внимание, защо пък да се извинява на едно момиче?

И така, понеже никой не искаше пръв да се извини, бе поставено началото на една вражда, която щеше да трае много дни и да бъде съпроводена от много нещастия и за двамата.

Докато Люсиен стоеше така замислен, един облак закри процепа и Небесният Град се скри от погледа му.

ГЛАВА ПЕТА

Рожденият ден на Анет беше през Март. Седмици преди това събитие Дани обмисляше как да я изненада, защото най-голямото удоволствие за него беше да прави подаръци. Страничният наблюдател би казал, че подаръците му не бяха кой знае какво, но Дани смяташе, че те са чудесни. Той ги държеше в един скрит шкаф предназначен за склад на дърва; Анет знаеше, че не трябва никога да ходи там и се правеше че мисли, че той е пълен с трески за печката.

В шкафа имаше едно семейство шишарки, боядисани с различни цветове и наредени в редица. Бащата шишарка беше червен, майката шишарка зелена, имаше и пет малки шишарки боядисани ярко жълто. Освен това имаше една красива картина, която Дани бе нарисувал сам — Пакрет, сивобежовата крава, която пасе на една поляна с грамадни сини тинтяви почти толкова големи колкото нея. Имаше и едно чисто бяло камъче и малка гривна изплетена от космите на опашката на бивола. Понякога се появяваше шоколадово блокче, но то никога не оставаше за дълго, защото Дани обичаше шоколада и обикновено го изядваше след един-два дена.

Но сега приближаваше големия ден. Утре ще бъде истинския рожден ден. Къдравата глава на Дани беше заета с това и веднага щом Анет тръгна за училище, Дани обясни плана си на баба. Тя беше седнала на верандата огряна от пролетното слънце и режеше листа от глухарчета за вечерната супа, когато малкият ѝ внук пристигна и сложи лакътя си на коленото ѝ.

„Бабо,“ заяви Дани. „Аз отивам нагоре в планината.“

И дотам, където снегът се е стопил, да набера солданели (крайснежено звънче) и минзухари за рождения ден на Анет. Ще ги сложа на закуска на масата с всичките си "подаръци."

Баба му, която не обичаше да бъде тъй далеч от нейния надзор, го погледна недоверчиво.

„Ти си много малък да вървиш сам горе в планината,“ отговори тя. „Склоновете са хлъзгави и ти ще паднеш в снежните преспи.“

„Клаус ще дойде с мен,“ каза Дани умолително.

Баба му се усмихна. „Колко ли ще ти е от помощ“ отговори тя и леко изпищя защото Клаус без най-малко предупреждение скочи в скута на баба и почна да търка бялата си глава в нея, като мъркаше нежно.

„Клаус знае, че ние говорим за нея“ успокои я Дани; „тя знае всичко и ти казва, че ще се погрижи за мен.“

Той грабна котето си през корема, целуна баба си и тръгна надолу по стъпалата на балкона, като тананикаше една весела песничка за дамите, които танцували на моста в Авиньон. Кръц, кръц правеха неговите подковани обувки и гласът му се издигаше високо и ясно. Баба му напрягаше старите си замъглени очи докато той изчезна от погледа ѝ, тогава въздъхна и продължи с глухарчетата си. Той така бързо растеше на височина и ставаше независим, че в скоро време трябваше да започне да посещава детското училище. Той не беше вече бебе.

Дани припикаше нагоре по склоновете и Клаус избираше внимателно пътя си зад него, защото ако и да беше Коледно коте, то не обичаше да върви в снега. Беше прекрасен ден и пролетта обличаше планините и стопяваше" преспите. Поляните бяха вече зелени покрай реката в долината, и кравите пасеха навън. Горе по високите склонове снегът почваше да отстъпва, и тук там се подаваха петна от бледо жълта трева, а потоците бяха придошли и преливаха с чиста изумрудена ледена вода.

Клаус продължаваше да избира пътя си докато стигна ниската каменна стена накрая на поляната. От другата страна на тази каменна стена имаше камениста клисура с буен поток на дъното. Лятно време скалите изглеждаха като вълшебни градини с камбанки, хиацинти и лехи от червено сапунче, които растяха навсякъде около тях, но сега бяха голи и тъмни. Клаус седна на стената и разчеса космите си на пролетното слънце. След това почна да се мие, което не беше необходимо, защото беше вече почти толкова бяла, колкото снега.

Дани се разхождаше от едно жълто пространство до друго като късаше цветя. Поляната беше ярка с бледо лилави минзухари и ярки иглики, които следваха лъкатушенето на потока в тревата като малки червени пътеки. Дани ги харесваше, но от всичко най-много обичаше солданелите. Те даже не дочакваха да се стопи снега, но пробиваха с нежните си стебла замръзналите краища на преспите. Техните цветове с ръбести сини камбанки, висеха надолу.

Дани обичаше красивите неща и в тази поляна с цветя той беше така щастлив, както едно дете може да бъде. Слънцето му грееше, цветята му се усмихваха и Дани си разказваше приказки за малки джуджета, които живеят в пещери под снега; брадите им бяха бели, а шапките им червени и те бяха много палави. Понякога ако никой не ги гледаше, те излизаха и се люлееха на камбанките на солданелите — така казваше Анет.

Затова той се приближаваше до всяко цвете бавно на пръсти, с очи вперени върху наведените главички. Така той не чу стъпките, които се приближаваха и когато бяха съвсем близо той внезапно погледна нагоре малко уплашен.

Люсиен стоеше близо зад него с доста неприятен израз на лицето си и с особен блясък на победа в очите си; защото Люсиен не беше забравил как Анет го удари когато Дани извика за помощ. Оттогава насам той искаше да си отмъсти и когато зърна малкият Дани сам във високото пасбище той побърза към мястото. Разбира се той не искаше да удари такова малко дете, но ще бъде забавно да го подразни и да му върне загдето доносници. Най-малко ще му вземе цветята.

„За кого береш тези цветя?" попита Люсиен.

„За Анет," отговори Дани смело. Той имаше чувството, че Люсиен няма да хареса отговора му, но Анет му беше казала, че той трябва винаги да казва истината, даже когато е уплашен.

Люсиен се изсмя страшно неприятно.

„Аз мразя Анет" заяви той. „Тя е горда, наперена. Но в училище тя е тъпак; малките от Детското училище са по-силни по аритметика от нея. Тя не знае повече от кравите си. Дай ми тези цветя; те няма да са за нея!"

Дани беше толкова изненадан от тези думи, че той почервеня и сложи цветята зад гърба си. Как може някой да мрази Анет? — Анет, която беше толкова красива и толкова добра, и толкова умна и разумна. Дани, който никога не беше чувал за завист, не можеше да разбере.

„Те не са за теб" каза Дани, като държеше букета здраво в малките си ръце. „Те са мои."

„Ще ги взема" отговори Люсиен. „Ти си само едно бебе и не можеш да се бориш с мене. Ще се справя с теб както си искам. Ти си един малък клеветник и аз ще ти върна."

Той грабна грубо букета от ръката на Дани, хвърли го на земята и го стъпка. Дани впери очи за момент върху стъпканите солданели и наранени минзухари и наддаде вой. Цял следобяд той бе прекарал времето си да събира тези цветя, и сега те бяха унищожени. Тогава той се хвърли върху Люсиен и почна да го бие с малките си юмруци.

„Аз ще кажа на моя татко" извика той. „Ще отида направо у дома и ще му кажа веднага и той ще дойде във вашата къща и ще те набие. Ти си едно жестоко, лошо момче."

Точно това не искаше Люсиен да стане, защото както повечето побойници той беше страхливец и се плашеше от бащата на Дани. Бащата на Дани беше висок и силен като великан и всяко малтретиране на неговия син би го ядосало много. Люсиен държеше Дани здраво за китките за да го спре да удря с юмруци и огледа поляната, за да види какво би могъл да направи за да уплаши малкото момче да не вика. Изведнъж погледа му се спря на Клаус, която се печеше на слънце на стената и внезапно му дойде една идея. Той блъсна Дани настрана и избърза към пропастта, а Дани, който мислеше, че неговия мъчител го е оставил избърса сълзите си с опакото на ръката си и почна да бере други цветя колкото се може по-бързо. Каквото ще да е, на рождения ден на Анет масата трябва да е пъстра и красива.

Изведнъж гласа на Люсиен прозвуча през поляната, Дани вдигна глава бързо и от това, което видя, за момент му стана лошо.

Люсиен стоеше до стената като държеше Клаус за врата на разстояние от себе си право над тъмната пропаст и буйния леден поток.

„Ако не дойдеш тук веднага, и не ми обещаеш, че няма да казваш на баща си," извика Люсиен, „ще пусна котето в потока."

Дани се затича спъвайки се в преспите сняг, но краката му трепереха и той не можеше да тича бързо. При мисълта, че Клаус ще бъде отнесена безпомощна в това буйно, тъмно течение, се изпълваше с такъв ужас, че устата му изсъхна и той не можеше да извика. Едно знаеше — че трябва бързо да стигне там и да грабне котенцето от ръцете на това лошо момче и вече никога, никога да не го изпуска.

Нека да кажем още от началото на разказа, че Люсиен нито за момент нямаше намерение да хвърли Клаус. Той беше груб и кавгаджия, но не и убиец. Но Клаус не беше навикнала да я държат за врата и след малко почна да се бори. Разбирайки, че не може да се освободи, той почна да се бори още по-силно и накрая обезумял, постъпи така както никога по-рано. Той извади ноктите на дясната си лапа и одраска люто Люсиен.

Люсиен, който наблюдаваше несигурното ходене на Дани, беше изненадан и изпусна котето. Клаус като камък падна в клисурата, точно когато Дани, блед и облян от сълзи, стигна до стената.

Дани не се поколеба и за момент. Той наддаде вик като малко уплашено животно хванато в капан и се спусна по ниската стена пред погледа на Люсиен, който бе като парализиран за няколко секунди поради това, което беше направил, та нямаше време да го сграбчи и изтегли.

След това всичко стана за няколко секунди. Клаус не беше паднала във водата. Тя се държеше здраво на издатината на надвисналата скала като мяукаше жално. Едно по-голямо дете би се добрало до нея безопасно и би се покатерило обратно, но Дани беше само на пет години. Повърхността на скалата беше мокра и краката на Дани се подхлъзнаха точно когато стигна до котенцето. Той наддаде друг вик — вик, който години наред преследваше Люсиен и изчезна в пропастта.

Ако Люсиен не беше толкова глупав да изпадне в паника, той щеше да полази надолу и да погледне в пропастта. Но никога не му дойде на ум, че Дани може да не е

мъртъв. Той си представи тялото на детето отнесено по течението надолу към водопада и това беше повече отколкото можеше да понесе. Той се отпусна в тревата като труп и покри лицето си с ръка. Ако Анет го беше видяла в този момент, даже тя би разбрала, че Люсиен е наистина наказан.

„Дани е удавен," стенеше той. „Аз го убих. Какво ще правя? Ох, какво ще правя?"

Постепенно му дойде на ум една идея на безволие, на малодушие. Той скочи и се огледа наоколо обезумял. Времето напредваше. Ще дойдат скоро да потърсят Дани и ще го намерят и всеки ще знае, че той е убиеца. Досега никой не знаеше, че той е забъркан в тази злополука и ако побърза да се прибере у дома и се държи като че ли нищо не се е случило, никой няма да знае. Той трябва да избяга.

Той тичаше като гонен заек към заслона в боровата гора, а сърцето му биеше силно и главата му пулсираше. Той не посмя веднага да се върне у дома, но тръгна по обиколни пусти пътеки, така че, ако някой го види, да изглежда като че ли идва от друга посока. През няколко минути му се струваше, че чува стъпки след себе си. Подскачаше и гледаше назад, но нямаше никой.

Най-после той стигна до задната врата на дома и там се спря. Не, как ще влезе. Как ще срещне майка си, която му имаше доверие, с тази страшна черна тайна в сърцето си. Сигурно тя ще я прочете на лицето му. Той не можеше да изглежда същия както по-рано. Той беше убиец.

Може би по-късно ще събере кураж да я срещне, но още не, защото зъбите му тракаха така, че тя ще попита какво е станало. Междувременно той трябва да се скрие. Огледа се наоколо трескаво като търсеше място и видя стълбата опряна на плевника, където складираха сламата на тавана над обора. Люсиен се качи горе по стълбата, хвърли се по корем и зарови лице в плевката като хълчаше сподавено. Сърцето щеше да се пръсне.

ГЛАВА ШЕСТА

Старата баба нарязва глухарчетата и тогава, опряна с цялата тежест на бастуна си, влезе в къщи и седна на стола си; тя беше много, много уморена и скоро клюмна глава и заспа.

Баба беше станала още по-саката и почти сляпа и обикновено беше много, много уморена; но тя обичаше горещо своите две внучета и щеше да работи за тях докато капне. Затова тя продължаваше да готви със своите недъгави ръце и да кърпи с пресилени болни очи; и Анет не знаеше нищо, защото тя беше само на дванадесет години, а баба ѝ никога не се оплакваше, защото когато работим от любов и най-тежките товари са леки.

Баба спа повече от друг път. Анет беше отишла до селото да пазарува, а бащата беше горе в гората да реже и нарежда на куп трупите. Тя мислеше да обърне петата на белите вълнени чорапи на Дани и да сложи кръпки на лактите на неговия син ленен комбинезон, но беше много уморена. Тя склучи набръчканите си ръце в скута си и заспа; и кукувичката на часовника удари три без да я събуди.

Беше почти четири, когато баба се събуди, погледна часовника и извика от неспокойствие и изненада. Дани беше излязъл в два часа и половина, а още не се беше завърнал. Къде можеше да бъде? „Дани!" извика тя високо, защото предположи, че се е скрил. Може би след малко ще изскочи от долапа дяволит и весел.

Но никой не отговори. Баба куцешком отиде до верандата и засенчи очите си с ръка. Може би ще го види как тича към дома и разбира се, ще му се скара, че закъснява толкова!

Някой се появи около обора, но това не беше Дани. Това беше Анет с кошницата на гръб, от която стърчеше една дълга франзела. Тя имаше половин ден ваканция и беше ходила да пазарува. Тя махна с ръце на баба си и се завтече по стълбите.

„Анет," каза баба й, „свали кошницата и иди да търсиш братчето си. Той отиде да бере цветя преди час и половина и още не се е завърнал."

Анет стовари кошницата си на земята. Тя си мислеше, че баба й е прекалено неспокойна за Дани. Какво лошо може да му се случи като се разхожда из поляните където който и да го срещне го познава и обича.

„Той сигурно е с татко в гората," отговори тя. „Аз ще отида след малко. Нека първо си взема едно парче хляб и конфитюр, бабо, гладна съм."

Тя си отчупи едно голямо парче хляб и го намаза с масло и конфитюр, а баба й през това време отиде пак на балкона и втренчи погледа си към пътеката. Докато тя ядеше, твърдите стъпки на баща й се чува откъм хълма и той се появи.

„Къде е Дани?" извика бабата. „Не беше ли с теб Пиер? Не го ли срещна горе в планината?"

„Дани?" повтори бащата с учудване. „Той не е бил при мен. Кога е тръгнал майко?"

Бабата не можа повече да скрие безпокойствието си и закърши ръце: „Той ме остави преди час и половина" се разплака тя. „Той и котенцето. Отидоха да берат минзухари по поляната някъде наблизо. Трябва нещо да му се е случило!"

Анет и баща й се спогледаха, и двамата бяха неспокойни, защото пътеката от гората водеше през поляните с минзухари, а бащата не бе видял никакъв шак от Дани връщайки се у дома. Анет хвана ръката на баща си.

„Може би той е ходил из гората да те търси" каза тя успокоително. „Нека да отидем да го потърсим. Сигурно Клаус ще бъде наблизо и ще ни посочи накъде е отишъл. Клаус не обича дългите разходки."

Те поеха заедно пътя нагоре към гората, но мълчеха, защото бащата се страхуваше да разкрие мислите си. Пролетта носи опасности в планините на Швейцария — буйни потоци и внезапни сринове на топящия се сняг наречени преспи, а Дани беше толкова малко момче.

Като остана сама, бабата влезе вътре да се моли. Докато се молеше, тя видя една картина, защото колкото по-малко виждаше с очите си, толкова повече тя виждаше с ума си. И по това време, като че ли изпъкна пред нея една картина в една тъмна гора, набраздена с дълбоки, буйни потоци, пътеките посипани с камънаци и затрупани с преспи. По такава пътека тичаше Дани в ръце с минзухари, а до него вървеше един ангел с бели крила и в закрилата на тези крила имаше убежище, топлина и сигурност. „Техните ангели на небесата винаги гледат лицето на Отца Ми, Който е на небесата", пошепна баба и се изправи, чувствайки се съвсем спокойна и почна да приготвяла вечерята.

Нямаше следа от Дани или Клаус по поляните, нито покрай боровите гори. Те го търсиха нагоре и надолу като го викаха по име, но никой не отговаряше освен ехото и бученето на потока. Слънцето постепенно слезе към върховете и сенките на поляните се удължиха.

„Татко" каза изведнъж Анет. „Чудя се дали не е отишъл долу в къщата на Люсиен. Аз видях Люсиен да го заговаря един, два пъти. Ще се затичам долу до тях и ще попитам."

Тя подскачаше над преспи и трева и стигна къщата на Госпожа Морел за по-малко от пет минути. Задната врата беше отворена и Анет си подаде главата.

„Госпожа“ извика тя, „Люсиен! Тука ли сте? Видяли ли сте Дани?“

Къщата беше тиха и пуста и все пак те не можеха да са далече защото вратата беше оставена широко отворена. Анет се готвеше да прескочи насреща до плевника, когато забеляза едрата фигура на госпожа Морел да се изкачва по пътеката която водеше към тяхната къща. Анет се завтече да я посрещне.

„Госпожа“, извика тя нетърпеливо, като я хвана за ръката. „Видяли ли сте нашият малък Дани? Той е излязъл и не сме го виждали вече два часа. Да не би да е с Люсиен, а къде е Люсиен?“

„Кой знае“ отговори госпожа Морел по-скоро навъсено; „сега бях долу у вас да питам дали знаете нещо за Люсиен. Това мързеливо момче отдавна трябваше да е у дома, а кравата мучи да я доим. Ще трябва аз да я доя, освен ако не се е прибрал докато бях навън. Ако е дошъл, той е отишъл направо в обора. Хайде да отидем да видим насреща.“

Те се запътиха към плевника и отвориха тежката дървена врата. Червената крава тропаше с краката си и махаше опашката, но Люсиен не бе там. Госпожа Морел се извърна с възклицание на досада и щеше да отвори вратата, когато Анет я хвана за ръкава и дигна пръста си.

„Слушайте!“ пошепна тя, „какъв е този шум на тавана?“

За момент и двете застанаха и напрегнаха слух. Горе от плевника се чуваше приглушено детско хлипане.

„За миг Анет се изкачи по стълбата като малка дива котка. Госпожа Морел полека-лека я последва. И двете разбраха, че е станало нещо лошо, но Анет мислеше само за Дани, а госпожа Морел само за Люсиен.

„Люсиен“ извика майка му, „бедно дете, какво има? Да не си се убил?“

„Дани“, извика Анет, като го хвана за ръката и го разтърси, „къде е той? Какво си му направил? Доведи го!“

Люсиен се сви още повече в сламата и силно разклати главата си. Сега той се държеше съвсем истерично.

„Аз... не знам... къде... е“ извика той. „Не е моя вината.“

„Какво не е твоя вината?“ изкрещя Анет, като го разтърси още по-силно. „Къде е той? Ти сигурно знаеш — ти лъжеш! Госпожа, накарайте го да каже истината!“ Майката дръпна настрана Анет и коленичи до Люсиен. Лицето ѝ беше много бледо, защото сега тя разбра, че нещо лошо се е случило на Дани и Люсиен го знае. Тя го издърпа от сламата и го обърна към себе си.

„Люсиен“ заповяда тя, опитвайки се да говори спокойно, „веднага кажи къде е Дани?“

Люсиен втренчи свирепия си поглед в нея и видя, че бе невъзможно да избяга. „Той е мъртъв“, каза той хълцайки и като си зарови главата отново във сламата, продължи да плаче.

Анет чу, но за момент тя не се помръдна защото за няколко секунди остана без сили. Лицето ѝ изглеждаше толкова бледо на слабата светлина, че госпожа Морел помисли, че ще припадне и се опита да я прегърне. Тогава Анет се отдръпна и заговори с дрезгав глас, който не приличаше на нейния.

„Той трябва да слезе и да ни покаже къде е“, след кратка пауза продължи: „Поне татко ми може да го отнесе у дома.“

„И по-късно“ прибави тя, като допълнителна мисъл, „аз ще убия Люсиен.“

Госпожа Морел не обърна внимание на последните ѝ думи, но първото ѝ внушение изглеждаше разумно. Тя разтърси момчето за ръката, повлече го по стълбата и почти го занесе долу.

„Ела, Люсиен“, му заповяда тя долу, „трябва бързо да ни покажеш къде е Дани, — иначе господин Бюрние ще дойде тук с полицията да те накарат да вървиш.“

Това заплашване стресна малко чувството и разума в Люсиен и той тръгна нагоре по хълма колкото се може по-бързо като хълцаше през всичкото време и протестираше, че вината не е негова. Госпожа Морели Анет вървеха след него. Госпожа Морел хълцаше, но Анет не можеше да пророни и сълза; тя чувстваше като че ли сълзите ѝ бяха замръзнали от ярост и мъка.

Те стигнаха до стената много скоро и Люсиен посочи към тъмната вече клисура. „Той е там, удавен в потока“, прошепна той и се хвърли на земята с лице захлупено в тревата. В този момент се появи от гората господин Бюрние и забърза към малката група.

Той не забеляза Люсиен, но погледна дъщеря си и след това към скалите и с този бръз поглед той видя нещо, което никой друг не бе забелязал — едно премръзнало треперящо бяло котенце свило се точно на горния ръб на надвисналия над реката камък. Щом като той видя това, повече не му трябваше да пита за сега. Той просто каза: „трябва да потърся въже“, и се завтече надолу по планината като човек преследван от диви зверове.

Бабата стоеше на вратата на къщата и тя видя изписано на лицето му онова, което ѝ беше необходимо да знае в този момент. Без да каже дума, тя го наблюдаваше как издърпа окаченото на стената въже, с което се катереше и изхвъркна във вечерната дрезгавина.

„В клисурата“ изведнъж извика той преди да изчезне.

Бабата остана сама, сложи чайника, потърси стари парчета хасе и напълни голямата грейка с гореща вода, да е готово всичко ако потрябва. Тогава тя седна, затвори очите си и скръсти ръцете си. Отново тя видя една картина с Дани, намиращ се в тъмните води на пороя; но белите крила на ангелът заприщваха течението на водата и Дани беше придържан сигурно в неговите ръце.

„Ще заповяда на ангелите Си за тебе“ пошепна баба и се изкачи по стълбите, за да му приготви леглото и да стопли завивките му.

Бащата на Дани се върна с въжето за изумително кратко време, но за наблюдателите на стената то изглеждаше цели часове. Никой не говореше когато той го завърза здраво за едно дърво и го хвърли над камъка. Тогава хващайки се за него с ръце и колена той се спусна по плъзгавите скали и изчезна в клисурата. Там, увиснал във въздуха той се осмели да погледне надолу в поройните води, които сигурно са отнесли детето му. Онова, което видя вля голяма надежда в сърцето му, и той извика.

Бабата беше видяла правилно. Ангелите се бяха погрижили за Дани когато той падна, и той съвсем не беше стигнал до водата. Той беше паднал на една изпъкнала скала точно отдолу и там лежеше по гръб с единия крак свит под него, чакайки някой да дойде да го избави, като плачеше, че не може да се мръдне. Времето се бе проточило и на Дани му се струваше, че е спал, защото никога не може да си спомни за тези два часа след това. Той всъщност си спомняше момента когато баща му надвисна над него като някаква голяма птица и след това застана и коленичи до него на скалата.

„Татко“ едвам пошепна Дани, „къде е Клаус?“

„Точно над тебе,“ отговори баща му, гледайки жадно малкото бледо лице. „Ние ще я вземем като се изкачим нагоре.“

„Татко,“ продължи Дани, „боли ме крака, не мога да го движа. Ще ме носиш ли у дома?“

„Разбира се" отговори баща му. „Аз затова съм дошъл. Веднага ще те занеса у дома." И той взе в ръцете си малкото си момче.

„Но татко," продължи неспокойният изтощен глас, „можеш ли да носиш и двама ни с Клаус? Няма да оставиш Клаус, нали? Защото е време да пие мляко и тя сигурно е много жадна."

„Клаус ще сложа в джоба си" обеща баща му и го повдигна много, много нежно. Дани стенеше защото кракът го заболя ужасно когато го раздвижи. Но той гледаше право в очите на баща си и беше наистина толкова смел, колкото е възможно за едно момченце на пет години.

Пътят им обратно беше дълъг и бавен. Бащата не можеше да се катери по въжето с Дани в ръцете си; той трябваше да лази надолу до брега на буйния поток и да върви покрай докато стигнаха до едно място, където брегът не беше така стръмен и можеше да се изкачи нагоре. За щастие Дани се беше унесъл и като че ли не знаеше нищо докато баща му го постави на тревата до Анет.

„В джоба ти ли е Клаус?" попита Дани като си отвори изведнъж очите.

„Аз сега ще го взема," отговори бащата и като се държеше за въжето се спусна отново надолу до ръба на пропастта и взе малкото бяло котенце. Дани го пое в ръцете си и щом Клаус се настани до сърцето му, замърка като малък локомотив. Анет за първи път в този вечерен кошмар избухна в плач.

Те го сложиха на едно палто и госпожа Морел и г-н Бюрние го понесоха бавно към дома надолу по планината, докато Анет вървеше зад тях носейки Клаус. Едно тъжно малко шествие и все пак сърцата им бяха изпълнени с благодарствена радост, защото Дани беше жив и беше говорил. Това за сега беше достатъчно.

И никой, дори и майка му не се сети за Люсиен, който още лежеше под стената, свит в тревата. Когато подигна главата си и видя, че са го оставили сам в нощта, той почувства като че ли целият свят се беше отрекъл от него и го е забравил. Той стана и тръгна към дома между сенките. Промъкна се, треперещ до леглото си — такова самотно и нещастно момче, едва ли е живяло на този свят.

ГЛАВА СЕДМА

Дани лежеше в малкото си легло в топлите завивки, напълно съзнаващ, че е извънредно важна личност и че всичко което поиска ще му се даде веднага. Тъй като по-рано не беше така, Дани се възползваше много от това.

Баща му стоеше до края на леглото наблюдаваше го и му разправяше всички смешни приказки, които той най-много обичаше; Анет седеше от едната страна на кревата му с шоколад в ръката; Клаус лежеше свита на гърдите му и мъркаше; а баба седеше от другата страна на кревата с купа конфитюр от череша и всеки път когато поискаше тя му даваше по една пълна лъжица!

Ако кракът не го болеше толкова много, Дани би помислил, че се намира на Небето, но както и да е конфитюрът от череша допринасяше много за понасяне на болката.

„Татко," каза Дани вече за десети път, „сигурен ли си, че Клаус не е ранен?"

„Съвсем сигурен съм" отговори баща му. „Клаус изпи цяла паница мляко и се завтече нагоре по стълбите с вирната опашка. Само здравите котенца могат да правят така."

„Татко," продължи Дани, като отвори устата си като птиче за друга лъжица конфитюр от череша. „Люсиен хвърли Клаус през стената. Татко, това беше много жестоко от страна на Люсиен, нали?"

„Много," отговори бащата, „и той наистина ще бъде наказан." Но господин Бюрние беше много щастлив, че син му е жив, за да мисли толкова за Люсиен. Анет, която седеше тихо с шоколада в ръката си, мислеше най-много за Люсиен.

„Няма да бързам", мислеше си тя, „но аз няма никога, никога да му простя докато съм жива. Някой ден ще му направя нещо ужасно. Няма, не, никога няма да му простя."

„Нет," каза Дани, „искам шоколада и след това ще спя. Ти трябва да стоиш при мен, Нет, защото кракът ме боли."

„Да, миличко," отговори Анет, като му подаде шоколада. „Ще стоя при теб докато заспиш."

Татко и баба го целунаха и се оттеглиха. Анет си постави ръката върху главата му.

„Попей ми" заповяда Дани. „Пей, „Твоята Бащинска ръка като си лягам, нека ме благослови"." Това беше късата вечерна молитва на Дани, която баба му го беше научила — молитва, която молеше Отец на Небесата да прости греховете, да закриля малките деца под Своите крила през нощта. Анет преди често я беше пяла, но тази вечер тя не искаше. Тя наистина не можеше да пее за прощение на грехове, тъй като сърцето ѝ бе толкова изпълнено с омраза към Люсиен, че не можеше да мисли за друго освен за отмъщение. „Не тази" каза Анет; „ще ти пее друга — за моста в Авиньон. Тази ти си я кажи на себе си, Дани."

Дани се намуси. Тази вечер Анет трябваше да върши всичко каквото той поиска.

„Аз не обичам тази за моста в Авиньон" хленчеше той. „Аз искам „Твоята Бащинска ръка"."

„Добре", каза Анет с малка въздишка. Щом искаш ще ти я изпея. И тя пее по-скоро тъжно първите стихове на френски както следва:

„О, нека Твоята Бащинска ръка
Ме благослови когато си лягам!
И под Твоите криле,
Мили Пастирю Исусе,
Твоето чадо да заспи.
Сега моля, греховете ми прости
Благ, готов и послушен."

Мелодията е бавна и натрапчива и когато Анет свърши да пее, Дани беше заспал дълбоко, и оцапал възглавницата си с шоколада. Тя сложи ръката си до него и отново плака, защото беше много уморена, а облекчението толкова голямо. Но това не бяха само сълзи на радост; защото не можем истински да сме щастливи ако мразим наистина някого.

Тя стана с въздишка и слезе долу по стълбите. Баща ѝ беше при кравите, които никога не бяха доени толкова късно през живота си. Те мучеха и тропеха с крака възмутени. Баба приготвяше нещо за ядене, но нито тя, нито господин Бюрние не бяха яли нещо от обяд. Никой нямаше време да мисли за друго освен за Дани. „Той заспа", каза Анет и седна, като гледаше втренчено в печката.

„Докторът трябва скоро да пристигне," каза баба, „и ще трябва да го събудим, горкото дете. Нищо; нека спи сега."

„Бабо," каза Анет, изведнъж след малко мълчание, „Люсиен трябва да бъде наказан. Какво да му направим? Не мога да измисля нищо с което да го накажем за неговата лоша постъпка."

Бабата за известно време не отговори нищо. След това каза: „Мислила ли си някога Анет, че когато вършим зло често пъти ни се връща без някой друг да се намеси?“

Не, Анет никога не беше помислила за това.

„Помисли си за страха на Люсиен, когато е видял, че Дани пада," продължи баба й; „и помисли си за мъчението и угризение на съвестта му тази вечер и помисли за срама и страха от другите когато разберат какво е направил ... и тогава помисли си дали може би не е бил наказан достатъчно, и дали не трябва да му простим и да му помогнем да почне отначало."

Анет не обърна много внимание на думите на баба си, освен на това: „Помисли си за страха от другите когато разберат какво е направил." Това беше чудесна идея. Където и да отиде, тя ще казва на всекиго. Тя ще разкаже в селото и в училище, докато всички го намразят за неговата порочност.

Мислите й бяха прекъснати от забързано чукане на вратата и голямата сестра на Люсиен се втурна в стаята. Тя беше пристигнала в къщи от града от другата страна на планината където работеше, точно навреме, за да срещне бавното малко шествие идващо от поляните и беше побързала до пощата в селото да телефонира на доктора, който живееше на около осем километра далеч в долината.

„Д-р Пияр не може да дойде" задъхано каза тя. „Той е отишъл в друго село при една болна жена и няма да се прибере у дома си преди полунощ, тъй като последният влак е заминал. Те казват да заведете Дани с колата до болницата утре сутринта и той ще го прегледа там."

„Благодаря ти, Мария," каза баба. „Беше много мило от твоя страна да отидеш вместо нас." Тя се обърна към кухнята, но Мария се бавеше от любопитство.

„Каж ми Анет," каза тя като сниши гласа си, „как стана това? Защо майка ми беше така мълчалива и смутена?"

„Това се случи в планината" отговори накратко Анет. „Люсиен хвърлил котето на Дани в пропастта и Дани се опитал да го спаси. Люсиен никак не се опитал да спре Дани. Не е чудно, може да го е блъснал. Мисля, че кракът на Дани е счупен. Той е лежал на скалите с часове и Люсиен не е казал никому нищо."

Мария си отиде съвсем бледа и ужасена. Тя никога не е обичала кой знае колко малкия си брат; ако го беше обичала, може би Люсиен щеше да стане по-добро, по-сърдечно момче. Децата, които не са обичани, рядко са любящи.

„Той ще бъде строго наказан" си каза тя ядосано; „Аз ще се справя с това," — и бързо излезе от къщата. Анет се усмихна. Да настроиш семейството на Люсиен против него беше точно това, което Анет искаше. Тя чувстваше, че отмъщението й е започнало.

Нямаше какво да чакат повече, след една по-скоро мълчалива вечеря Анет се довлече до леглото си уморена и убита духом. Тя запали една свещ и застана да погледа Дани с очи замрежени от сълзи. Той лежеше с влажна коса, сресана нагоре, ръцете му бяха прострени край тялото, но обикновения спокоен израз на лицето му бе изчезнал. Той се мръщеше в съня си и От време навреме движеше неспокойно главата си, като промърморваше объркани думи.

Анет легна в леглото си до прозореца, но колкото и изморена да беше, тя не можеше да заспи. Тя се чувстваше особено самотна; но за нейна радост тя чу бавни, мъчителни стъпки да се изкачват по стълбата и в стаята влезе баба й. Тя рядко се качваше горе, защото ревматизма в крака й много я измъчваше.

„Бабо!" извика Анет, и разплакана си протегна ръцете.

Баба й, за известно време помълча; тя седна на леглото и почна да я гали по главата докато Анет спря да плаче.

„Слушай мое дете," каза баба най-после, „когато Дани беше малък, ние го заведохме на църква и с вяра го положихме в ръцете на Спасителя. Всеки ден в молитва ние сме молили Спасителят да го пази невредим в ръцете Си. И даже когато Дани падна, Спасителят не го остави. Неговите ръце бяха под Дани през цялото време. Даже ако беше убит той щеше да бъде отнесен право у дома на Небето. Затова нека да не плачем повече и да уповаваме на Спасителя, че Той пази Дани и извърши най-доброто за него."

„Но защо Бог остави Люсиен така да му причини зло?" настояваше Анет. „Бабо, аз мразя Люсиен, бих искала да го убия."

„Тогава ти не можеш да се молиш за Дани" просто отговори бабата. „Бог е Любов, и когато се молим, ние се приближаваме до любовта. Тогава всичката ни омраза трябва да се стопи, както снегът се стопява, когато слънцето го огрее през пролетта. Остави Люсиен на Бога, Анет. Той възнаграждава и за доброто и за злото, но запомни: Той обича Люсиен така както и Дани."

Бабата я целуна и си излезе, а Анет лежеше будна и разсъждаваше върху думите на баба си. Последната забележка и не вярваше. Изглеждаше дори невъзможно Бог да обича жестокия, лошия и глупав Люсиен както добрия, засмяния малък Дани. Но първата част тя таеше, че е вярна и това я безпокоеше. Тя не можеше наистина да се моли за Дани и същевременно да крои как да накаже Люсиен. Двете неща не си сходяха; искаше да се моли за Дани, но ако се моли, може омразата ѝ да изчезне, а тя не искаше това да стане — поне преди да си е отмъстила.

И така, междувременно нека баба ѝ се моли, а тя ще мисли как да си отмъсти. И точно когато взимаше това решение, Дани седна в леглото и почна да плаче като в полусънно състояние.

„Клаус," викаше Дани, „къде е Клаус? Тя е паднала в пропастта."

Анет се завтече при него. „Не, не," шепнеше тя успокоително, „тя е тука!" Тя грабна бялата, мъркаща котка от края на кревата и я сложи в ръцете на Дани. И той си легна и заспа отново с котето изтегнато върху гърдите му.

Анет постоя до него няколко минути, докато дишането му се успокои, след което си легна и тя. Скоро заспа.

ГЛАВА ОСМА

Люсиен също лежеше на своето легло в тъмнината, с гореща туптяща глава и очи, които не можеше да затвори, защото всеки път когато ги затваряше, виждаше Дани да изчезва зад скалата. И това не беше обикновена скала, това беше тъмна отвесна пропаст, която нямаше дъно — падаше надолу безкрайно.

От време на време той се унасяше, но всеки път се стряскаше със слаб вик на страх, а сърцето му биеше лудо, тъй като сънищата му бяха по-лоши и от мислите му. О да можеше някой да дойде! Ужасно беше, толкова ужасно да си сам. Нуждаеше се от майка си. Той знаеше, че тя се е прибрала, защото я чуваше да се движи долу в кухнята, но не смееше да я повика. Тя сигурно е ужасно ядосана и затова не идва при него. Освен това на повикването може да се отзове сестра му, а Люсиен по никакъв начин не искаше да види сестра си. Той не смееше и да помисли за това, което тя би му казала.

Почна да мисли за утрешния ден. Предполагаше, че като отиде на училище, Анет ще е разказала там на всички. Никой и без това не го обичаше много — грозен, с лош характер, глупав какъвто си беше, но сега всички ще го намразят. Никой няма да иска да е приятел с него, или да седи до него в класа или да си тръгне с него от училище за дома.

Люсиен чу стъпки по стълбата и майка му влезе в стаята. Той седна, протегна ръце към нея плачейки, но тя не се приближи до него. Вместо това, седна на кревата и го наблюдаваше неодобрително и угрижено.

Сърцето ѝ се изпълваше със съжаление и тя копнееше да го утеши, но беше много уплашена. Тя се страхуваше какво ще направят Бюрние, ако Дани е много осакатен; плашеше се от съд; дали ще може да заплати на доктора. Не смееше много да му съчувства да не би да кажат, че защитава сина си. Освен това тя се чувстваше отговорна да го накаже някак си.

Ако беше една разумна жена, щеше да види, че Люсиен не се нуждае от нейното наказание. Можеше да прозре предстоящите дълги седмици на страх, самотност и угризение на съвестта, които се изпречваха пред него. Щеше да разбере, че нейната роля е да го утеши и да му помогне доколкото може. Но тя не беше много разумна.

„Ти си едно лошо момче, Люсиен“, каза тя тежко. „Не знам какво ще стане. Ако това дете на Бюрние е тежко ранено, ние сме съсипани. Ще трябва да заплатим всички разноски, и нямаме средства. Не е чудно и полицията да ни потърси. Ти си извършил нещо ужасно и дано наистина да се срамуваш от себе си.“

Люсиен беше толкова засрамен от себе си, че нищо не отговори. Нещо, което удиви майка му, тъй като Люсиен обикновено беше бърз да отговаря и да държи за своето. Един мълчалив Люсиен беше нещо ново.

„Добре“, каза тя най-после, с по-любезен тон, „да се надяваме за най-доброто! Утре можеш да отидеш и кажеш на семейство Бюрние колко съжаляваш и може би те ще ти простят.“

Тя почака той да ѝ отговори, но отговор не последва. Майка му не каза нищо повече и излезе от стаята много неспокойна. Тя се върна по-късно с една купа топла супа. Може да не е право да утешава сина си, но поне може да го нахрани.

Люсиен взе купата и се опита да яде, но на третата глътка се задави и подаде купата на майка си. След това се хвърли върху кревата с лице на възглавницата и заплака отново горко, с прималяло сърце. Майка му не каза нищо, защото не знаеше какво да му каже. Тя го милваше по главата докато хълцанията му затихнаха. Тогава излезе тихо и го остави сам в нощта.

Когато се събуди на другия ден, Люсиен не можеше да си спомни какво се бе случило, че главата толкова го болеше, а очите му бяха натегнали и горещи. След това изведнъж си припомни всичко. Припомни си и нещо друго: днес трябваше да отиде на училище и да срещне другите деца.

Дани може да е умрял тази нощ и те всички знаят, че това е по негова вина.

Няма да отиде, той ще се крие през целия ден. Не е много трудно. Ще изтича нагоре до боровата гора и ще се върне късно след обяд. Никой няма да знае къде е бил. Майка му ще помисли че е бил на училище, а никой от училище няма да пита за него. Той живее доста далече нагоре в долината и освен това, кой ли пък се интересува от него? Разбира се, накрая някой ще открие, но днес, в този момент това беше най-важно. Утре може да се почувства по-различен, или Дани може да стане по-добре; всичко може да стане по-късно, но днес той трябва да бяга и да се скрие.

Той стана и слезе долу. Мария беше в кухнята. Тя вече беше закусила и се готвеше да тръгва за гарата. Тя поклати глава и обърна гръб когато Люсиен влезе, но той не я погледна. Люсиен мина през кухнята тихо, прекоси я и отиде в обора да помогне на майка си с ранното доене.

Тя го погледна с неспокоен израз когато влезе, но той не каза нищо. По-късно, когато седеше на столчето до печката, за да закуси, той продължаваше да мълчи. Накрая стана, закопча палтото си целуна майка си за довиждане без да каже дума и излезе.

Госпожа Морел застана пред къщата да го изпрати с поглед. Когато стигна до завоя, той се спря и се обърна назад. Майка му помахна с ръка. Той също ѝ махна с ръка и почака докато я видя да се прибира. След това, като се обърна той се завтече нагоре по хълма колкото краката му държеха.

Люсиен тичаше доста бързо и пристигна запъхтян в тихата прохлада на боровете, които заобикаляха планината. Тук той беше в безопасност, защото беше още много рано (в Швейцария училището започва в 7.30 ч.) и така той остана сам с мислите си.

Това беше една красива борова гора. Дърветата, събудени от пролетта, се изпълваха с благоуханна смола, която се стичаше по сивите стъбла. Приятна, топла миризма се издигаше от земята. Слънцето проникваше през клоните, хвърляше светли петна върху килима от сухи борови игли. Гората тънеше в тишина и прохладна светлина. Люсиен почувства изведнъж, съвсем малка надежда — като че ли един от блуждаещите слънчеви лъчи бе изгубил пътя си между клоните и бе пронизал нищетата в сърцето му.

Той не знаеше какво ще прави цял ден. Нямахте и храна, защото обедата си получаваше в столовата на училището. Но това странно чувство на надежда го правеше да се чувства сънлив и понеже беше прекарал една разпокъсана, неспокойна нощ, той се изтегна върху боровите игли, добре прикрит от няколко храста малини и заспа дълбоко.

Топлият пролетен вятър разрошваше косата му и блуждаещите слънчеви лъчи го целуваха от време на време. Малки палави, сиви катерички бърбореха по върховете на дърветата и се замерваха с шишарки, а поточето в падината игриво скачаше от камък на камък. Люсиен спа докато слънцето се издигна високо над главите и децата долу в училището отиваха да се хранят. Тогава той се събуди и искаше нещо да яде.

Тук в гората обаче не можеше да се намери храна. Той стана и се заслуша нагоре по склона, чудейки се дали някой добър стопанин от планинските хижи не би му дал да пие мляко. Докато се разхождаше, той бръкна в джобовете си, намери ножа си и го извади.

Беше стигнал до края на тази част на гората. Тук между боровете растяха буки. Пред него се издигаха стръмни склонове покрити с трева. Пъпките на буките бяха пълни, готови да се разпукат и тук там се бе появил по някой пухкав лист. В скоро време те всички ще се разлистят и гората ще изглежда като катедрала с нежно зелена украса на фона на синьото небе.

Люсиен седна на един дънер, взе парче дърво и почна да го дялка с ножа си. Той често дялкахе парчета дърво, въпреки че никога не беше изработил нещо сериозно. Но сега, като нямаше какво да прави, той реши да издяла фигурата на дива коза, от тези, които живеят по високите урви. Той започна лениво да дялка дървото.

Постепенно то почна да се оформя в ръцете му. Обхвана го едно особено възбуждане. За първи път той забрави терзанията си и се задълбочи в това което правеше. Той виждаше животното с очите на ума си и пръстите му следваха мисълта му. Оформил се глава, с красиви извити рога и енергичен, устремен нос; тогава едно наострено ухо което е чуло роговете на ловджийте; най-после четири тънки копита и тяло в поза на бягане.

Люсиен държеше фигурката на разстояние, за да я разгледа внимателно. Не беше съвършена, но безспорно имаше прилика. Сам Люсиен не знаеше колко е сполучил. За първи път след нещастния случай той се почувства почти щастлив. Той откри, че може да върши нещо; колкото и да беше глупав той можеше да моделира с ножче и повече няма да се смущава, че е сам. И когато другите деца не го желяеха той ще отиде в някой тих кът на гората, ще наблюдава и ще моделира. Докато дялкахе можеше да забрави

всичко и това е, което желаше най-много. Каквото и да се случи той можеше да се отдели и да забрави.

Той се изкачи нагоре по един склон и погледна надолу към гората и към долината под нея. Слънцето се движеше на запад към планините, а далеч долу можеше да види малки черни петънца, които тичаха във всички посоки — децата се връщаха от училище. След четвърт час или повече той ще може да се прибере спокойно у дома.

Той слизаше бавно между борвете защото не трябваше да се прибере много рано. Сега слънцето огряваше другата страна на долината. Гората беше хладна и тъмна, изпълнена с малки будни шепоти. Люсиен беше сложил ръката си в джоба. Пръстите му здраво стискаха гладкото тяло на дървената коза. Това беше едно успокояващо чувство. Сърцето му започна да се свива пак при мисълта за това, което щеше да чуе, когато се прибере у дома. Дани може да е умрял; но Люсиен отблъсваше тази мисъл, защото не смееше да я приеме. Може би той беше зле ранен, и Люсиен си представи лицето на Дани бледо, уплашено на зеления фон на тревата.

Ако можеше само да направи нещо, да измисли, но не можеше да мисли за нищо.

Той влезе в къщи малко срамежливо. Майка му бе при мивката и го погледна неспокойно. Тя го изчака малко да заговори, но не можа да задържи любопитството си повече и почна да го разпитва.

„Е добре," почна тя, „как прекара в училище днес?"

„Добре, благодаря." отговори Люсиен.

„Ходих у Бюрние да попитам," продължи тя, „Анет и господин Бюрние са завели Дани с кола при доктора. Те ще се върнат късно. Бабата беше много любезна, Люсиен. Те са добри хора и аз мисля, че те ще ти простят и няма да ти създадат неприятност, която заслужаваш."

Люсиен не отговори. Бабата може да му прости, но той знаеше много добре, че Анет няма да стори това никога.

„Знае ли учителят какво се е случило?" попита майка му след малко.

„Да," отговори Люсиен.

„Каза ли той нещо за това?" продължи майката.

„Не" отговори Люсиен.

Майка му беше озадачена. Тя беше прекарала много ужасен ден като си мислеше какво ли ще се случи със сина ѝ в училището, но като че ли нищо не се бе случило. Той даже изглеждаше малко по-весел отколкото сутринта.

„Мамо, отивам да доя." каза Люсиен и излезе навън с въздишка на облекчение. Оборът беше убежище в което щеше да избегне въпросите на майка си. Там кравите не мислеха лошо за него. Той набързо издои една крава и като наведе ведрото изпи направо от него около половин литър топло, пенесто мляко. Почувства се по-добре. Откакто закуси сутринта не беше ял нищо.

Люсиен реши да запази нещо от вечерята си за следващия ден. Така щеше да прекара скрит в гората един спокоен ден. Ще прави това всеки ден докато го открият. Може да не е много скоро — техният дом бе толкова високо нагоре в долината.

Стоя колкото се може повече около доенето и тогава тръгна бавно към къщата като носеше кофите с мляко. Той стигна до вратата едновременно със сестра си, която беше се изкачвала нагоре по склона към къщата и беше червена и задъхана.

„Ти малък страхливец!", извика тя вместо да го поздрави. „Представи си да не ходиш на училище! Какво е правил той цял ден, мамо? Аз щях да го накарам да върви!"

Майка ѝ се обърна възмутена. „Какво говориш Мария?", попита тя остро. Той току що се прибра.

Остави бедното дете, и си гледай своята работа!"

„Така ли!“ възрази Мария. „Добре, щом като той се прибира едвам сега, много бих искала да знам от къде иде. Случи се да срещна учителя по пътя от гарата. Той чистеше от бурени градината си. Погледна през оградата и ме повика. „Къде е Люсиен?“, каза той, „и защо не е дошъл на училище? Не е ли добре?“ и аз отговорих: „Той е съвсем добре и утре ще дойде на училище даже ако трябва да го влача!“ „Така да знаеш, Люсиен! Един Господ знае къде си бил днеска, но утре аз сама ще те заведа на училище.“

„Как можеш да ме лъжеш така, Люсиен,“ извика майка му ядосано. „Ти си лошо момче. Не знам какво да правя с теб. Учителят трябва да се справи с тебе.“ И понеже беше толкова умъчнена, че момчето ѝ я беше измамил, тя покри лицето си с престилката и заплака. Люсиен седеше до печката в горчиво, мрачно мълчание. Всичко и всички изглежда бяха против него. Единствената му надежда да бяга му беше отнета; утре ще трябва да отиде на училище и Анет ще бъде там.

Той взе една голяма треска и почна да я дялка с ножа си. Сети се за дървената коза и мушна ръка в джоба си, за да я докосне.

ГЛАВА ДЕВЕТА

Дани лежеше в каруцата на един чувал постлан върху мек дюшек от сено и наблюдаваше небето, където къдрави облачета плуваха като сънливи агънца в синя ливада. Много му се искаше да погледне отстрани на каруцата, но това беше невъзможно, защото не можеше да седне. Все пак той гледаше небето, а Анет описваше какво вижда и какво става по пътя им. Дани имаше силни болки в крака си и беше много раздразнителен; когато каруцата го разтърсваше той викаше. Анет го успокояваше като му говореше. Все пак, хубаво беше да си толкова важен.

„Сега сме в горната част на селото, Дани,“ каза Анет, „сега минаваме покрай църквата и ето Емил, сина на боклукчията, извежда кравите от двора на църквата. Някой лош човек трябва да е оставил портата отворена.“

„Да не се опитват кравите да влязат в църквата?“ попита Дани с интерес.

„Не,“ отговори Анет. „Те се опитваха да скочат през стената, но тя е много висока; вместо това скачаха през надгробните камъни. Ето ни при детската градина, Дани. Учителката чисти прага. Сигурно това е нейният ден за почистване и тя е дала ваканция на децата. Как бих искала и учителят да има ден за почистване. О! ето я учителката, тя иде към каруцата. Тя ни е видяла, сигурно иска да знае как си. Ето че идват Госпожа Пиле и Госпожа Леноар. И те са ни видяли. Те перяха дрехите си на чешмата.“

Анет беше права; наистина те искаха да знаят как е Дани. Защото в едно малко село новините бързо се разнасят, много се коментират и се запомнят защото случаите са редки. Жената на пощаджията беше чула нещо от сестрата на Люсиен когато телефонираше на доктора, а жената на началник-гарата беше чула останалото от Мария докато тя чакаше ранния влак и сега вече всички знаеха за злополуката и всеки говореше и искаше да узнае повече.

И така Госпожа Пиле и Госпожа Леноар оставиха на чешмата ризите на мъжете си, издути като балони, а Госпожа Дюрюз която държеше селския магазин, напусна щанда и се завтече навън, като остави сами двама клиенти; учителката остави легена си. Всички те се събраха около каруцата и на пръсти надничаха към Дани, прострян по гръб на дюшека от сено - малко по-блед, но иначе доста весел и доволен да ги види.

„Ах, ти малко зайче!“ извика учителката, и разтвори ръцете си. „Трябва да ни разправиш Анет.“ И въпреки, че всички бяха чули вече историята, и всеки я беше

повторил на друг, все пак бяха готови да я чуят отново. И така Анет им разправи всичко, а те клатеха главите си и цъкаха с език. Всички шумно изразяваха възмущение против бедния Люсиен.

„Той е лошо момче," каза детската учителка „ще предупредя малките деца да нямат нищо общо с него."

„Няма да оставя Петър да играе с него," каза жената на пощаджията. „Той е жесток. Това се вижда на лицето му. Жал ми е за майка му." Тя говореше от високо и с гордост мислеше за своя засмян, покрит с лунички Петър, който беше едно от най-обичаните момчета в селото.

Бащата на Дани изплющя с камшика си малко нетърпеливо и извика, че не трябва да оставят доктора да ги чака. Жените се отдръпнаха и каруцата пое пътя си бавно по калдъръма. След това те отново се скупчиха посредата на шосето и почнаха да обсъждат случая с приближени една до друга глави.

Каруцата продължаваше да друса и слънцето се издигна по-високо. Конят не се интересуваше ни най-малко, че докторът ще чака. Анет имаше достатъчно време да описва пейзажа на Дани докато се движеше бавно към града. От лявата им страна планините се издигаха стръмно нагоре; от дясната им страна имаше една ниска каменна стена, зад която планинския склон се спускаше стръмно надолу до реката.

„Реката е придошла, Дани," забеляза Анет. „Защото хубавото време е стопило снеговете така бързо. Водата е до самите дънери на дърветата и ето едно дърво е паднало напреки като мост. Ох, Дани! Има една малка сива катеричка, която се чуди дали да изтича по него или не."

„Къде?" извика Дани, и той забрави и се опита да се надигне, но веднага падна назад с писък от болка.

„Не можеш да я видиш" го предупреди Анет. „И освен това катеричката избяга в гората. Сега приближаваме гарата, Дани. На платформата има три крави, които чакат да ги качат на влака."

Пътуването мина приятно. Те отминаха големия шумен водопад от дясната страна на пътя и продължиха по широкия път, засенчен от двете страни с ясен. Те минаха през дъскорезници, от които ухаеше на дървесина и смола и се разнасяше шума на машини. После пътят излезе сред полето изпъстрено от минзухари, докато почнаха да се явяват къщите. Анет каза на Дани, че влизат в града.

„Казвай ми за магазините" извика Дани нетърпеливо. Той беше ходил в града само три пъти в неговия къс живот, и мислеше, че е най-интересното място на света.

Не бихте казали, че това е град, защото имаше само една тясна улица с магазини. Магазините обаче бяха много хубави. Имаше една сладкарница, витрините й пълни с плодови торти и купища медени сладкиши изрязани в най-въображаеми форми; на витрината на магазина за дрехи бяха изложени национални костюми бродирани с ширити. От всички най-хубав беше магазинът за дървени изделия с редица часовници с кукувичка и стари мъже, които отваряха устата си широко и чупеха орехи с дървените си зъби. Анет беше в захлас докато описваше красотите на този магазин, когато най-последно те спряха пред болницата.

Това беше всъщност само една малка болница, но за Анет и Дани беше грамадна. Пациентите лежах на навън по слънчевите балкони. Вратата беше широко отворена. Баща им скочи долу от капрата, завърза поводите за оградата и влезе вътре. Няколко минути по-късно той се върна с двама мъже и една носилка.

Дани беше поставен с носилката на дървена пейка в залата за пациенти. Баща му седеше откъм главата му, а Анет откъм краката му. Тихата, непозната обстановка и особената, чиста миризма ги смълча от страх, така че Дани само наблюдаваше сестрите.

Те носеха дълги бели престилки и дантелени шапчици; Дани мислеше, че те са Точно като ангелите от картините в голямата Библия на баба му.

Те чакаха доста дълго време. Таткото и Анет клюмаха и дремеха. Дани дигна ръцете си над главата и заспа дълбок сън.

Той беше събуден от доктора, който връхлетя върху тях изведнъж и изглеждаше, че много бърза. Той беше възраст човек с голяма черна брада и груб глас. Анет се уплаши от него.

След това всичко като че ли ставаше много бързо. Дани беше изкаран от количката за да направят снимка на костите на крака му, което му беше интересно и той искаше да знае, дали ще му позволят да запази снимката и я окачи в гостната им стая. След това беше извозен обратно и докторът изтегли болния крак така, че Дани викаше от болки — при това снимките бяха донесени, но те не приличаха ни най-малко на краката на Дани. Докторът изглежда бе доволен от тях. Той ги разучваше задълбочено и клатеше главата си мъдро. След това той се обърна към бащата и каза,

„Това дете трябва да остане в болницата. Кракът е счупен много лошо.“

Но бащата на Анет отказа категорично. Той не искаше да остави малкото си момче на този човек с черна брада и ръце, които не бяха много нежни. „Ние ще се грижим за него у дома“, каза твърдо той; „сигурен съм, че можем!“

Докторът, повдигна рамене. „Може,“ отговори той, „но аз мисля, че той ще бъде по-добре тук. Не мога да отивам толкова далеч; ще трябва вие да го довеждате.“

„Не ми пречи да го довеждам“ каза бащата настойчиво, и Анет крадешком хвана голямата ръка на баща си и я стисна в знак на одобрение. Тя също искаше Дани да си е у дома.

Докторът повдигна рамене и простре ръцете си. Една медицинска сестра забързано откара нанякъде Дани, който лежеше на количката, и този път той се върна след повече от половин час.

Когато най-после той се върна при тях, изглеждаше сънлив и замаян и не си спомняше абсолютно нищо, освен особена миризма, и Анет откри, че той е поставен в гипс от кръста до коленото. Тя го показа на Дани, който погледна надолу по себе си с учудване. „Защо трябва да нося тези твърди бели панталони?“ попита той най-после, и без да чака за отговора той заяви, че не харесва голямата черна брада на доктора и искаше да си върви у дома.

Анет също не я харесваше. Те всички искаха да си вървят у дома — Анет защото беше гладна, Дани защото беше уморен, а бащата защото си мислеше за кравите; и когато докторът се върна да направи втора снимка, Дани и семейството му бяха изчезнали. Някъде надалеч едно енергично конче вървеше към дома колкото се може по-бързо, и теглеше каручката за сено, в която имаше трима пътници.

„Глупави хора“, промърмори доктора. „Предполагам, че не са и мислели, че не всичко е свършено още.“

Сега ще трябва да се катеря в планината през най-добрата част от деня за да посетя детето. Те и не дочакаха да чуят кога пак трябва да дойдат.“

Всъщност, те бяха съвсем забравили да попитат. Бащата си спомни чак когато отпущаше поводите на коня.

„Анет,“ извика той, „ние не попитахме колко време трябва да носи Дани гипса.“

„Не се безпокой,“ отговори Анет. „Ти ще дойдеш пак за сиренето след една седмица и ще можеш да попиташ. Бъди сигурен, че гипсът ще трябва да стои през това време. Когато Леон в училище имаше гипс на ръката си, той го носи шест седмици.“ „Така ли!“ отговори бащата, успокоен. „Тогавя няма да се върна сега, става късно, а не виждам къде е доктора.“ Той се качи на седалката си и извика „Хъх, Коко!“ И конят, с глава насочена към правилната посока, най-после тръгна с бърз ход.

Те стигнаха у дома в пет часа. Дани беше поставен да лежи на дивана в дневната, за да не се чувства самотен. Анет спеше на дюшек до него, за да му помага през нощта ако се събуди. Тук Дани стоя седмици наред с крака поставен върху една възглавница и цялото семейство се движеше около него.

Анет спря да ходи на училище за известно време и отдаде себе си да бъде в услуга на Дани. Тя му разказа всичките си приказки много пъти и играеше с него по цял ден. Баба им готвеше чудно хубави ястия за да изкушава апетита на „бедното малко болно момче“ — но неговия апетит нямаше нужда да бъде ни най-малко изкушаван, защото той беше почти така жизнерадостен, весел и гладен в леглото си, както когато беше здрав. Когато Анет беше заета, той лежеше по гръб на едно легло на верандата и си пееше като щастливо славейче.

Наистина имаше всичко, което да го направи щастлив: селяните се погрижиха за това. Те бяха обичали неговата хубава нежна майка, която порасна между тях, и когато тя умря, обичта им се прехвърли и ! на децата ѝ — особено Дани чиито очи бяха като забравки, а гласът му като на птичка. Той беше очарователен както едно петгодишно дете може да бъде.

И Дани, който винаги е смятал че го обичат, не беше разглезен от това. Той беше само доволен и възбуден от толкова много чудесни подаръци и посещения и в началото почти не чувстваше липсата на свобода. Например имаше деца, които ходеха из планината да търсят алпийски цветя за него, така че масата до леглото му стана като алпийска градина. И понеже Дани обичаше да ги вижда, баба му се примиряваше радостно с шума и калните обувки, стана така, че верандата, след училищните часове заприлича на нещо като публично игрище, където Дани даваше прием. Освен това учителят изпращаше прекрасни книги с картинки, и гостилничарят кафяви яйца на петънца; хлебарят правеше златни момчета с очи от стафиди и копчета от захаросани портокалови кори. Той имаше обичай да ги пуска в кошницата за хляба на Анет като ѝ кимваше и ето защо винаги караха Дани да вади сам нещата от пазарската кошница.

Никога не знаеше какво може да има, но каквото и да бе, той беше сигурен, че е за него. Но от всички най-добър беше пощаджията. Семейство Бюрние рядко получаваха писма и идването на пощаджията винаги беше голямо събитие. Така той намисли да пише на Дани всяка седмица по една пощенска картичка с картинка и с мъка изкачваше хълма, за да я предаде сам. Тъй като избираше различни дни през седмицата, всяка сутрин беше изпълнена с очакване.

Никога не бързаше и винаги гледаше картичката да е на дъното на чантата му. Той се радваше на възбудените викове на Дани докато ровеше между писмата и четеше имената на всички писма, търсейки картичката за Дани. И ако пощата в този ден беше малко объркана и смачкана, никой не обръщаше внимание, нито задаваше въпроси.

ГЛАВА ДЕСЕТА

Така както хората от селото ограждаха с внимание Дани и правеха всичко, каквото можеха за да го утешат, по същия начин те избягваха Люсиен и правеха всичко за да му покажат своето презрение.

Няколко дена по ред той беше действително измъчван. Учителят говори за него в училище и го държа изправен пред всички като пример за един храбрец и подлец. Децата го изпъдиха от игрището и му хвърляха кал. Те скоро се отказаха от това и просто решиха да не го поглеждат — все едно, че не съществува за тях.

Те никога не бяха обичали Люсиен, защото беше с лош характер, груб и грозен, но той се бе смесил с тълпата и участваше в игрите им. Сега трябваше да се примири с

една ужасна, глупава и безкрайна самота. Никой не искаше да играе с него. Когато избираха отбори той беше оставян винаги най-накрая. Имаше един единичен чин в повече в класа; той автоматически се падна на Люсиен; всички други седяха по двама.

Даже малките деца бягаха настрана, защото майките им ги бяха предупредили да го избягват: „Той е жесток побойник и може да ви напакоти както направи на малкия Даниел Бюрние" казваха те. Малките гледаха на него като на човекоядец и бягаха когато се приближаваше.

Долу в селските магазини му подаваха мълчаливо покупките през тезгяфа; млекарят никога не говореше с него, и жената на бакалина никога не пускаше в ръката му петмезени бисквити — както правеше с другите деца. Те никога не му говореха грубо; само не му обръщаха внимание.

И Люсиен, извънредно срамежлив, не се опитваше да преодолее тяхната неприязън, а се оттегляше в своя малък собствен свят. Той отиваше и се връщаше от училище сам, пазаруваше сам и на игрището обикновено играеше сам. Не че децата нямаше да го приемат, защото те прощават и забравят бързо; просто от срам той избягваше да се присъедини към тях. Той винаги виждаше в лицата им враждебност и отвращение и си въобразяваше, че те си мислят за осакатения Дани. Постепенно той почна да се страхува от всички — от стария млекар до най-малкото дете в училище. Той се страхуваше от тяхното презрение и омраза.

Люсиен постоянно си мислеше за осакатения Дани. Мисълта го преследваше и той имаше голямо желание да попита Анет какво е казал докторът. Но Анет не го бе погледнала, нито говореше с него от деня на злополуката; и той не смееше да я заговори.

В къщи майка му забеляза, че е по-мълчалив и по-работлив, защото той изведнъж откри, че с много работа може да забрави самотата си. Така че, вместо да се отдаде на своите мързеливи навици, той се залови за работа във фермата с почти отчаяна енергия. Майка му много го хвалеше, а и сестра му стана по-любезна, защото самата тя беше трудолюбиво момиче и мързелът на Люсиен винаги много я ядосваше.

Но имаше едно единствено място и само едно, където Люсиен бе напълно щастлив — и това беше гората. Тук любезните дървета го скриваха и светът, който го мразеше, оставаше далеч. Тук Люсиен прибягваше когато имаше свободно време. Сгушен до някой дънер или скала, той дялкаше малки фигури и забравяше всичко друго погълнат в измайсторяването им.

Спокойствието и красотата на гората в настъпващото лято го успокояваше и утешаваше. Скалите бяха като мъхести градини насадени с възглавници от звездеста каменоломка. Бебетата-шишарки бяха лъскави, а листата на бука, още нежни и прозрачни, като че не спираха, а по-скоро излъчваха светлината. Люсиен седнал под тях чувстваше слънцето в косата и ръцете си, докато работеше.

На горния край на гората имаше една къщичка, в която живееше един много стар човек. Той отдавна се беше оттеглил там и живееше съвсем сам. Имаше коза, няколко кокошки и една котка. Той беше много особен човек. Всички в селото се страхуваха от него и когато той слизаше долу в редки случаи за да пазарува, децата бягаха в къщи. Те го наричаха стареца от планината; някои казваха, че е нещастник, други, че се крие от полицията, а трети, че е луд и злобен. Както и да е никой не беше влизал в дома му и никой не минаваше оттам като се стъмни.

Един празничен ден Люсиен се беше отдалечил противно на обичая си по-нагоре в гората и седеше както винаги погълнат в работата си. Той дялаше една катеричка която държи орех между лапите си когато изведнъж почувства едно тежко дишане зад себе си и като се обърна бързо, видя стария човек от планината, да гледа през рамото му.

Той наистина беше страшен за гледане. Неговата грамадна сплъстена сива брада покриваше гърдите му, а орловия му загорял нос му придаваше израз на свирепа стара граблива птица. Люсиен слисан го загледа в очите. Те бяха светли, благи и пълни с интерес. Той реши да не бяга. Освен това, неговата голяма самота го правеше не така страхлив както по-рано. Този стар човек можеше да е особен, даже зъл, но поне той не знаеше нищо за миналото на Люсиен.

И така Люсиен каза: „Добър ден, господине," колкото се можеше по-смело, и почака да види какво ще стане по-нататък.

Старият човек протегна ръката си като кафява лапа и взе малката издялана катеричка. Той я разгледа и обърна няколко пъти; тогава забеляза с писклив глас:

„Ти дялаш добре за твоите години. Кой те е учил?"

„Господине, нямам учител. Самоук съм."

„Тогава ти сам си добър майстор и заслужаваш да имаш подходящи инструменти. С малко обучение ще можеш да започнеш да изкарваш прехраната си. Има живот в тази катеричка."

„Господине, нямам инструменти, нито пари да ги купя."

В отговор старият човек му даде знак с ръката си и Люсиен, чувствайки се като на сън, стана и го последва в тъмната гора. Те се изкачваха нагоре мълчаливо докато стигнаха до края, където се намираще къщичката, в която живееше старият човек.

Нямаше барака, освен един дървен плевник където спяха кокошките. Козата споделяше кухнята със стария човек, както и кафявият котарак, който седеше на припек и се миеше. Плевникът служеше също и за спалня и старият човек спеше върху чували метнати върху зимния фураж.

Кухнята и стаята бяха бедни и особено обзаведени. Имаше печка, кофа за мляко и столче, яслата, маса, един стол и преса за сирене. По стените до които козата не стигаше, имаше лавици покрити с дялани дървени фигури, някои красиви, някои фантастични, но всички дело на истински художник.

Имаше мечки и крави, диви и домашни кози, Сент Бернардски кучета и катерички. Имаше малки мъже и жени, джуджета и играещи деца. Имаше дървени кутии с капаци върху които бяха изрязани алпийски цветя, и чинии с гирлянди по краищата. Но от всички най-хубав беше Ноевият ковчег с един поток от мънички животни, които подскачаха наоколо. Люсиен не можеше да откъсне очи от тях. Той гледаше, и гледаше, и гледаше.

„Това е само едно мое любимо занимание," каза старецът. „Те са ми другарчета през зимните вечери. Сега, момче, ако искаш да идваш от време на време аз ще те науча как да си служиш с инструментите."

Люсиен го погледна с голяма готовност. Цялото му лице беше оживено и не изглеждаше вече грозен.

„Какво казахте, господине?" попита той колебливо, „че може би ще мога в скоро време да си изкарвам хляба?"

„След време" каза старият човек, „има един приятел, който продава дървени изделия на добра цена. Той продава много от моите малки фигури — но някои от тях аз харесвам и предпочитам да ги пазя. След не много време той ще почне да продава най-добрите ти изделия — и в скоро време ти ще ги изработваш по-добре с моите инструменти отколкото с твоя нож."

Люсиен продължаваше да го гледа. Сърцето му пееше от благодарност защото този стар човек изглежда го обичаше и се интересуваше от него. Ето най-после някой, от когото няма нужда да се страхува, и който мислеше добре за него. Той сграбчи ръката на стария човек импулсивно.

„О, благодаря ви господине" извика той. „Колко сте добър към мен!"

„Шът!“ каза стария човек. „Аз съм съвсем сам, и нямам приятели. Ние можем да дяламе заедно.“ - „И аз също“ отговори просто Люсиен, „аз съм сам и нямам приятели.“

Като вървеше към дома през гората, главата му гъмжеше от идеи, но имаше една голяма идея по-важна от всички други. Той ще направи ковчега на Ной за Дани така, както старият човек го беше направил с дузина малки фигури — лъвове, зайци, слонове, камили и крави и господин и Госпожа Ной, и когато стане всичко съвършено добре, той ще отиде до къщата на Бюрние и ще го даде на Дани като примирителен дар. Никой не можеше да даде на Дани по-добър подарък от този! Тогава, може би те ще му позволят да бъде пак приятел с Дани.

Сърцето му биеше силно при мисълта за всичко това. Цели два часа той беше напълно щастлив и щастието му трая по целия път през гората докато дърветата оредяха и той видя селото разположено в краката си. Утре ще трябва да върви пак на училище.

Утре пак ще се почувства самотен и уплашен. Но днес той беше в компанията на един приятел.

И така три пъти в седмицата след училище Люсиен отскачаше през тихата борова гора и сядаше на прага на къщичката на стария човек и работеше върху Ноевия ковчег. Беше чудно нещо да си служиш с тези инструменти с техните остриета и дъги — много по-различни от старото сгъваемо ножче.

Старият човек се учудваше на сръчността на момчето. Семейството на Ноевия ковчег напредваше и се умножаваше. При всяко посещение Люсиен си мислеше да издяла някое друго животно, и върволицата ставаше по-дълга и по-дълга.

За Люсиен тези дни имаха и друго вълнение. В училището дойде един инспектор и предложи да се направи конкурс за дървени изделия. Момичетата трябваше да вземат участие за най-добро плетене, или бродиране или плетене на дантели, а момчетата за най-добро резбарство. Мнозина от тях бяха небрежни през свободното си време, други бяха на път да станат сръчни.

„Но никой не е така сръчен като мен“ си шепнеше Люсиен, като вървеше сам с тежка походка към дома; „аз ще взема наградата. И сега те ще знаят, че аз мога да върша нещо добре, даже ако съм глупав в ученето, даже ако никой не иска да играе с мен.“

Този ден Люсиен пъ по пътя към дома си. Той си представи, че излиза напред за наградата пред учудените погледи на съучениците си. Може би след това те ще го обичат малко повече.

Той ще издяла един кон с развяваща се грива в пълен галоп, с изпъната опашка и разширени ноздри. Люсиен обичаше конете, старият човек беше издялал един такъв и Люсиен му се възхищаваше много. Скоро ще привърши Ноевия ковчег и тогава ще започне малкото конче.

Той се завтече право към къщата на стария човек да сподели новината. Старият човек беше доволен и така сигурен в успеха на Люсиен както самият Люсиен.

„Но защо ще се захващаш с този кон?“ попита той. Ти би могъл да представиш твоя Ноев ковчег. Той е много добре изработен за момче на твоите години.“

Люсиен поклати главата си. „Това е подарък“ каза той твърдо.

„Подарък? За кого? За малко братче ли?“

„За едно момченце което си нарани крака и не може да ходи.“

„Така ли? Какво е правил?“

„Падна в пропастта.“

„Горкото момченце! Как стана това?“

Люсиен за момент не отговори. Но фактът, че този стар човек се отнесе приятелски към него и беше добър към него го накара да говори истината. Най-после той вдигна очи и каза:

„Той падна по моя вина. Аз хвърлих котенцето му и той се опита да го извади.“

Искаше му се да си ухапе езика когато каза това. Сега старият човек ще го намрази и ще го изпъди както всички други.

Но той не го изпъди. Вместо това старият човек каза много кротко.

„Затова ли, каза ти, че нямаш приятели?“

„Да.“

„Опитваш ли се да поправиш грешката си с тази играчка?“

„Да.“

„Това е добре! Трудно е да се спечели пак любовта. Но не се обезсърчавай. Които постоянстват да спечелят любов намират повече щастие отколкото онези, които я получават.“

„Не ви разбирам добре“ каза Люсиен замислен.

„Искам да кажа, че ако прекарваш времето си да вършиш нещата с любов за онези, които не са твои приятели, може често пъти да си разочарован и обезсърчен, но ако постоянстваш ще откриеш твоето щастие като обичаш без разлика дали те обичат или не. Може да ти се вижда чудно, че аз който живея сам и не обичам никого трябва да ти кажа това; но все така аз го вярвам.“

Тази вечер Ноевият ковчег бе довършен и Люсиен с пламнало лице и биешо сърце, тръгна към къщата на Бюрние да го остави по пътя за дома си.

Когато наближи къщата, той се скри ужасен зад едно дърво. Какво да каже? Как да наруши мълчанието? Ако Дани е сам, лесно е, но Анет беше винаги с него когато не е на училище.

Сигурно те ще му простят като видят Ноевия ковчег! Ако само му простят и му дадат възможност, той с радост ще употреби останалия си живот да се опита да поправи нещата. Разкъсван между надеждата и страха, Люсиен излезе иззад дървото и тръгна направо към къщата.

Леглото на Дани беше отнесено вътре; Анет седеше сама на верандата и пришиваше крпка на палтото на баща си. Люсиен едва преглътна, тръгна направо по стълбите и подаде Ноевия ковчег.

„Това е за Дани“, пошепна той с пресипнал глас и след това думите му застинаха в гърлото, и той стоеше чакайки с очи втренчени в земята.

Анет взе Ноевия ковчег от него, с лице бледо от гняв.

„Как смееш да дойдеш тук!“ най-после избухна тя. „Ти смееш да предлагаш подаръци на Дани! Върви си и друг път да не си стъпил тука!“

Като каза това, тя захвърли с всичка сила Ноевия ковчег в купа с дърва отдолу. Всичките малки животни се пръснаха по тропите.

Люсиен се вгледа в нея за миг и после се обърна и втурна надолу по стълбите. Неговите усилия бяха напразни. Никога няма да му простят, само си е губил времето.

И тогава думите на стария човек прозвучаха в ума му като мъничък слънчев лъч в неговото ядосано, огорчено сърце.

„Онези, които постоянстват, намират повече щастие в печелене на любов, отколкото да я получат.“

Може би това да е така. Той наистина нищо не спечели, но поне е бил щастлив да направи Ноевия ковчег и да си мисли за радостта на Дани. Може би, ако постоянства и влага любов в работата си, някой ден някой ще я приеме и ще го обикне за това. Той не знаеше... но няма да се отчайва все още.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Кракът на Дани оздравяваше много бавно. Няколко пъти докторът дойде горе в планината да го посети, но все изглеждаше сериозен и озадачен. Когато нарцисите почнаха да никнат по поляните и селяните заговориха да изведат кравите нагоре в планината, Дани отиде пак в болницата за да махнат гипса. Тогава докторът трябваше да съобщи на бащата, че опасенията му са оправдани; Дани нямаше да може да ходи нормално. Болният крак беше определено по-къс от здравия.

Така господин Бюрние много унил отиде при дърводелеца и го помоли да направи един чифт малки патерици; след това отиде при обушаря с един чифт обувки на Дани и го помоли да направи едната подметка с около 4 сантиметра по дебела от другата.

Дърводелецът и обушарят бяха много разтревожени. Дърводелецът издяла прекрасни мечешки главички върху дръжките на патериците, за да накара Дани да се усмихне, а обушарът върна обувките препълнени с шоколади. И в двата случая усилията им имаха голям успех. Дани гледаше на патериците си като на нова играчка и беше нетърпелив да ги опита.

Един, два дена той подскачаше като възбуден скакалец пред къщата. След това чу, че татко му ще изведе кравите горе в планината да пасат по високите пасбища. Дани изведнъж разбра, че със своите патерици и шоколадени обувки не може да последва кравите в планината. Тогава той седна и заплака.

Дани не плачеше често, но когато това се случваше, той плачеше от все сърце. Анет, господин Бюрние и баба се втекоха при него и се опитваха да го успокоят като го целуваха едновременно. Клаус, която мразеше безпокойствия, изви гърба си и почна да съска.

Когато най-после разбраха причината за скръбта на Дани, те всички имаха утешителни планове. Накрая решиха, че Дани трябва да отиде до площада с малката каручка, за да наблюдава как се събират кравите. След това да пътува с каруцата с коня зад стадото, да спи през нощта в сеното и да се върне на другия ден. Анет ще отиде с него, а баба и Клаус ще стоят в къщи.

Очакваният ден се зазори ясен и син. Дани се събуди рано с чувството, че ще се случи нещо чудесно. Когато си припомни какво е, той се опита да пее по тиролски, което никак не му се удаваше. След това придърпа Клаус в леглото си и почна да й разправя за всичко, което му предстоеше. Клаус не се интересуваше от това и се опитваше да се отскубне. Накрая избяга с вирната опашка към купа с дърва, където ходеше на лов за мишки.

Един час по-късно той бе настанен в дървената каручка и Анет го подкара надолу към селото; по-скоро тя го задържаше с всички сили, защото пътеката беше стръмна и каручката нямаше нужда да се тегли. Поляните от двете страни представляваха благоуханна маса от нарциси на цвят кремави при разтварянето, а бялоснежни когато са напълно разтворени. Тук-там белите пространства бяха прекъснати от блестящ гоблен с едри кръгли цветове като на лютичето. Благоуханието беше достатъчно да накара човек да заспи и да сънува приятни сънища и Дани беше почти заспал когато стигнаха покрайнините на селото.

Но далеч преди да стигнат пазарския площад той се събуди напълно от глъчката на звънци, мучене на уплашени крави, викове на мъже и крясъци от възбудени деца; и когато завиха покрай чешмата друсайки се по неравния калдъръм, пред очите им се откри сцена на голяма бъркотия.

Пазарът бе изпълнен с голямо множество крави и телета плътно притиснати едно до друго. Някои бяха кестеняви, други сивобежови и бели, но всичките носеха звънчета и мятаха главите си нервно. Тук-там крави се разпръсваха или скачаха по гърбовете на други. По-нататък при бакалницата неколцина мъже викаха по един млад бивол, който бе решил да забие рогата си във витрината на магазина. Около мъжете се шумгуваха и вдигаха врява деца, защото това беше голям празник — училището беше затворено.

В Швейцария, когато тревата започне да расте по високите поляни, кравите отиват в планината през лятото и пасят по пасищата, докато сеното в долината узрее. Селяните отиват горе и живеят с тях, а жените и децата остават долу. Но в деня, когато стадата тръгват, всичките крави се събират преди да потеглят по различни пътища. Тогава всички деца отиват със своите стада до височините и прекарват деня в планината, да настанят кравите в новите им жилища.

Пристигането на Дани предизвика доста вълнение, защото освен пътуването му до болницата, това беше първото му публично явяване в селото и всеки искаше да го види. Всички деца искаха да дърпат каручката, а като имаме предвид множеството крави, тълпата и неравния калдъръм, чудно бе, че не преобърнаха каручката. Всички жени искаха да го целунат, но Дани искаше да види стадото и намираше, че целуването му пречеше да гледа, затова той решително се бранеше с ръка.

Времето напредваше и стадата трябваше да тръгват. Селяните извеждаха водачите си от тълпата и всяко стадо си пробиваше път след тях; защото всяко стадо си има водач, който носи по-голям звънец от другите и всички други го следват.

Господин Бюрние теглеше своя водач за шията и малкият брой крави си пробиваха път сред другите. Водачът на Бюрние беше една от дъщерите на Пакрет, една голяма сивобежова и бяла крава, която отговаряше на името — Еглантин. Зад нея вървеше едно теленце с розово носле и нестабилни крака — последния внук на Пакрет, наименуван Наполеон.

Господин Бюрние вървеше до каручката на Дани с ръка върху шията на кравата. „Каруцата с мулето ни чака зад магазина на обуцаря," каза той, „затова сложи Дани вътре, остави каручката зад детската градина и ние ще тръгнем. Аз ще отида напред тъй като мулето скоро ще ни настигне."

Той отиде напред, събра стадото си и тръгна нагоре по стръмните стъпала зад часовниковата кула. Приличаше на свирач, следван от тълпа запъхтени деца; защото всички деца обичаха господин Бюрние. Скоро мулето, което мислеше, че си отива у дома и затова бързаше, ги настигна. Анет, държеше юздите му и цъкаше с език, а Дани отзад, държейки в скута патериците си, които бе донесъл да ги покаже на селото, викаше колкото му глас държи.

Дани запомни завинаги това пътуване нагоре в планината. Никога не се бе зазорявало толкова свежо и сладко утро. Небето бе като сапфир, а полъхващият ветрец разнасяше аромата на нарцисите. По-горе те навлязоха в гората, чиято задрямваща тишина се раздвижваше само от звъntenето на звънците на кравите, които като се изкачваха по пътеката често се подхлъзваха по боровите игли. Тук теленцето на Еглантин се измори и забави ход. Когато се изравни с каруцата, Дани се наведе, сложи ръката си върху хомота му и го привлече до себе си покрай каруцата.

Баща му погледна назад и се усмихна, „Бедното! То е уморено!" каза той. „Подобре го вземи вътре в каруцата при тебе, Дани."

Той повдигна клатушкащото се животно в каруцата и Дани обви с ръце пухкавата му шия и извика от радост. Това беше едно красиво теленце с меки очи, мързеливи уши и бледи прилепнали къдрици по челото му. Така те седяха и заедно наблюдаваха гората и поемаха уханието на дивия люляк и борова смола.

Когато излязоха от гората, те се бяха изкачили толкова високо, че можеха да видят отвъд зелените планини, които ограждаха долината. Зад тях се издигаха снежните вериги от върхове, където снеговете са вечни и никога не се стопяват. Дани се облегна назад и броеше снежните върхове и си въобразяваше, че сам той е на Небето, защото сигурно Небето е нещо такова — да се простира над света, сред звуците на звънци на крави около теб и топлото тяло на едно заспало теленце притиснато до теб. Тогава като че ли да добави последната капка към чашата на неговото щастие, Анет изведнъж му подаде дълга извита кифла и парче сирене и го подкани да обядва. Докато той отхапваше от крайчеца на златисто препечената коричка, телето изплезе бледо розовия си език и ближеше другия край.

Анет остави мулето да върви само и се разхождаше нагоре, надолу по склоновете като береше алпийски цветя, които растат по високите пасища, подарък за баба й. Имаше храсти с големи анемонии, сивосини и вълнести от външната страна и съвсем бяли отвътре. Имаше тинтяви «неописуем син цвят като камбанки и дребна звездообразна тинтява, чиито цветчета се стелеха по земята. Дани си помисли, че ще бъде добре да тича нагоре надолу по склоновете да бере цветя с Анет, но не за дълго време. Имаше други неща за които да е щастлив, и освен това, ако не беше куц той никога нямаше да има патерици с мечета; нито щеше да седи в каруцата обгърнал с ръцете си теленцето.

Пътеката правеше остър завой около корените на един повален бор, чиито клони от едната страна са били счупени от бури и от тежестта на снега. Когато излязоха от завоя, пред тях се разкри гледката на тяхната лятна къща — малък затворен обор за крави с една стая за живеене залепена към обора по средата на една ливада с жълти кълбести цветя; точно отзад се издигаше последния стръмен склон на планинския хребет.

Тази колиба имаше приятен вид, като че ли копнееше да бъде отворена и пак да се живее в нея.

Кравите се раздвижиха по-бързо като я видяха и техните мързеливи звънци зазвънтяха оживено в чест на пристигането у дома.

Една чешма плискаше в дървеното корито пред къщичката и жадните крави напъхаха главите си вътре и пиха с удоволствие продължително и шумно. Дани и телето се изгърколиха от каруцата и също пиха вода. Тогава се събраха около вратата докато господин Бюрние завъртя ключа в ключалката и влезе вътре.

Колибата беше влажна и студена след като е била затрупана в снега цяла зима, но те бяха донесли сухи дърва и провизии в каруцата и запалиха огън. Когато Анет отвори капациите на прозорците слънцето нахлу вътре и се видя колко е прашно.

Анет тръгна наоколо с метла и кърпа за прах, а Дани подскочаше зад нея като едно весело щурче. Господин Бюрние изчезна по стълбата на плевника да снесе старо сено за постелка на кравите. После дойде време да се доят и кравите влязоха една след друга; след това беше време да вечерят и господин Бюрние и Анет седнаха на столчета до масата, а Дани седна на пода върху чергата на мулето, защото състоянието на краката му правеше столчето неудобно за него. Те ядоха хляб, пушена наденица и сирене и пиха топло кафе с грамадни дървени купи. Ядяха мълчаливо защото бяха уморени и защото при величието на слънчевия залез в Алпите, всяка реч е излишна. Залязващото слънце преобразява всичко в златна слава.

Когато привърши последната си хапка, Дани се опита да се надигне на крака и подаде ръце на баща си.

„Искаш ли да си легнеш сега?“ попита господин Бюрние, като го повдигна.

„Не,“ отговори твърдо Дани. „Искам да ме занесеш на върха на планината!“

Господин Бюрние го погледна втренчено. До върха на планината имаше най-малко двадесет и пет минути изкачване по стръмно, а Дани беше упорито дете. Но той намираще, че му е невъзможно да откаже нещо на своето куцо момче. Затова той избухна в сърдечен гръмогласен смях на своята собствена глупост и тръгна с Дани на рамо, който биеше с пети като по барабан върху гърдите на баща си, докато Анет се беше хванала за края на дрехата му.

Билото беше осеяно навсякъде с редки, красиви цветя и Анет тичаше тук и там между тях докато господин Бюрние продължаваше да крачи задъхан. Когато най-после те стигнаха на върха, той постави Дани на земята и те всички седнаха да разгледат около себе си и да размишляват всеки за себе си.

Накъдето и да погледнеха снежни розови върхове се издигаха над пурпурното море. Слънцето залязваше и докато здрачът падаше върху долините, последните лъчи потапяха високите планини в ярко червен блясък. Едно английско дете би помислило, че Алпите са в огън, но Дани, който беше свикнал на тази гледка, само въздишаше със задоволство. И докато седяха така наблюдавайки, слънцето се потапяше все по-ниско и само някои върхове все още горяха в червено. След това светлината изчезна напълно и не можеше нищо друго да се види освен синкаво-студени планини, а зад тях се появяваха звездите. Скоро и луната ще се появи и тогава върховете ще станат заслепяващо сребристи.

Анет въздъхна също и се изправи. Тя не обичаше този студен момент, когато последния лъч светлина и топлина изчезваха от планините. Наближаването на сумрака винаги я правеше да се чувства тъжна и самотна, като че ли е загубила нещо красиво завинаги — напомняше ѝ нощта, в която тя се събуди в тъмното и ѝ казаха, че майка ѝ е умряла.

Колко приятно беше да се върнат в колибата и да видят огъня да блещука през прозореца, да се съберат около пламтящите дърва и да затворят навън нощта. Вратата на обора беше отворена. Телето се отдели и легна на пода до Дани с дългите си крака подвити отдолу.

„Искам да спя с телето," заяви Дани с най-твърд глас.

„Не, Дани," каза прибързано Анет, „ще имаш бълхи."

„Но ако Наполеон имаше бълхи, щях вече да ги имам в каруцата," разсъждаваше Дани. „Моля ти се татко, много искам да спя с Наполеон."

И господин Бюрние, чудейки се на колко ли още смешни предложения на Дани ще се съгласи, забеляза че може да се нареди нещо за едно такова удоволствие. И така, той нагласи един дюшек от сено покрит със зебло и Дани беше настанен на него под чергата на мулето, докато Наполеон, тържествуващ, легна на една купа сено до него. Анет никак не одобряваше това. Тя легна на единственото легло, а господин Бюрние излезе и се настани удобно в плевника.

Навън, луната изгря над планините и върховете станаха ослепително сребристи.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

Люсиен не отиде в планината с кравите си, тъй като семейство Морел притежаваха само четири крави, които пращаха с друго стадо през лятото, така че докато дойде време за прибиране на сеното по ливадите около дома му, той имаше много време след училище и търсеше компанията на стария човек от планината почти всеки ден.

Конят беше почти привършен. Той беше едно хубаво изделие за възрастта на момче като Люсиен. Това беше по-голяма фигура от тази, която се бе опитал да

направи преди, с хвърчаща грива и малки копита, които изглежда едвам докосваха земята. Като го гледаше, човек имаше чувството за бързина и нежна грациозност; Люсиен беше прекарал часове над него и бе изучавал всеки кон в околността, за да може да усъвършенства всеки мускул.

Той имаше още време, тъй като конкурсът щеше да се състои чак в края на празника на сенокоса; но вече децата в училище почваха да правят догадки за резултатите.

Повечето от момчетата подкрепяха Михаил, синът на млекаря, който беше издялал две мечета катерещи се по една върлина. Той беше се трудил много, и това беше едно хубаво изделие, но мечетата можеха лесно да се вземат за кучета или други животни, мислеше си Люсиен, като ги наблюдаваше мълчаливо, докато другите деца бяха громки в своето възхищение.

Никой не можеше да сбърка неговия кон, мислеше си Люсиен; това беше кон и нищо друго, а кон; но никой не подозираше, че той може да спечели наградата, защото никой освен учителя, не знаеше че взема участие в конкурса. Той беше много срамежлив, за да им каже; много плах поради техните презрителни лица и тяхното безразличие. Но сега, гледайки мечките на Михаил, той знаеше, че ще спечели. Нямаше друг състезател за това и той се видя как отива напред за наградата си и всяко око е обърнато към него с интерес и удивление; и тогава всички ще се заинтересуват да видят неговия кон — и може би тогава те ще го обикнат повече. Лицето му поруменяваше малко при тази мисъл.

Имаше повече разискване за състезанието на момичетата. Марсела от магазина изплете прекрасна дантела. Тя плетеше така хубаво още от пет годишна възраст. Майката на Жана беше шивачка и тя беше отгледана с този занаят, но Анет беше сръчна малка плетачка. Баба ѝ я беше научила когато не ходеше на училище. Тя седна на малкото си столче, наблюдавайки с едно око Дани докато щракаше с иглите си, а баба ѝ, седнала в креслото си, бе готова да ѝ даде съвет, когато е нужно.

Така Анет щеше да се състезава с една тъмносиня фланела която плетеше за Дани за неделни и празнични дни, с алпийски цветя изплетени в ярки цветове около врата и кръста. Тя още не я беше довършила, но се очакваше да стане хубава и всеки я харесваше когато седнаше да плете на игрището.

„Мисля, че сигурно ще спечелиш наградата, Анет," казваха някои от приятелките ѝ. „По-трудно е да изработиш такъв един модел отколкото да плетеш дантела като Марсела. Всеки казва това!"

Анет също се надяваше. Тя толкова много искаше да спечели тази награда. Това ще компенсира малко срамно слабите бележки по аритметика. И колко доволни, горди ще бъдат баба, татко и Дани!

Обаче, за разлика от Люсиен, тя имаше много малко време, защото след училище часовете ѝ бяха винаги заети. А сега, откакто ваканцията за сенокоса почна, всички деца работеха на полето от зори до здрач, заедно със своите родители.

Доста много приятелски спогодби трябваше да се направят по време на сенокоса. Един съсед, който имаше помощта на големите си синове, отиде в планинските пасища да се грижи за кравите на Бюрние, докато господин Бюрние слезе да окоси сеното по своите склонове. След като привършваше, той винаги отиваше да окоси сеното в малката ливада на Морелови, защото Госпожа Морел беше вдовица, а Люсиен не беше достатъчно голям за да си служи с коса.

Тъй като по тези стръмни планински склонове няма трактори или косачки, а само голями помитащи коси, които косят тревата в дъговидни откоси нагоре и надолу по ливадата, всеки откос е една купчина от цветя — морав здравец, парички, киселец и тъмна самакитка. Зад мъжа с косата идват жените и децата с дървени гребла, които

събират откосите на малки купи; малките деца имат малки гребла, защото всеки който е устойчив на краката си, не е много малък за да помага в събирането на сено.

Татко и Анет трябваше да работят усилено, защото те имаха широко пространно, наклонено пасбище, а не можеха да наемат работници. Те ставаха със слънцето, рано в ясното прохладно утро, когато росата беше тежко увиснала по цветята и петлите кукуригаха в долината. По-късно през деня баба и Дани се присъединяваха към тях — баба работеше бавно и мъчително, а Дани нищо не правеше, понеже не може човек да държи с една ръка гребло а с другата патерици едновременно. Вместо това той подскачаше между откосите, или се зариваше под купите сено, а когато се изморяваше лягаше по гръб на слънце и заспиваше при песента на косата.

Господин Бюрние първо окосяваше собствената си ливада и тогава отиваше да окоси мястото на Морел, като оставяше семейството си да събира сеното. Госпожа Морел беше малко неспокойна тази година, да не би за отмъщение той да не иска да дойде, но нямаше защо да се безпокои. Тя се събуди една сутрин и от прозореца си го видя усилено зает да работи. Кафявото му тяло голо до кръста се поклащаше ритмически с косата.

„Ела, бързо, Люсиен," повика тя, „господин Бюрние вече коси ливадата — тичай и започни с купите сено."

Люсиен пристигна срамежливо в ливадата и поздрави с добро утро господин Бюрние с очи наведени към земята. Беше му тягостно да работи с човека на когото беше напакостил и стоеше колкото се може по-далече от него; и господин Бюрние нямаше желание да разговаря с него. Едно нещо беше да косиш ливадата на съседа си, а съвсем друго да разговаряш с момчето, което беше осакатило твоя малък син.

Анет пристигна да донесе обеда за баща си увит в носна кърпа. Тя също не обърна внимание на Люсиен.

Когато Люсиен я видя че идва, той се скри в къщи.

Три дена бяха нужни на господин Бюрние, за да окоси ливадата на Морелови. Третия ден беше последния от ваканцията на сенокоса. Люсиен, майка му и сестра му работиха усилено да приберат сеното от ливадата преди Люсиен да почне училище. Те всички бяха в ливадата, когато Анет се появи както винаги с бохчичката и я подаде на баща си. Тя бързаше, защото на другия ден децата трябваше да предадат работите си за състезанието, а Анет трябваше да довърши плетивото си.

„Чудя се дали ще взема наградата," каза Анет на себе си. „Много искам, но даже ако не я взема, Дани ще изглежда сладък във фланелата."

Ливадата се намираще отзад и по пътя за дома Анет мина пред входната врата на къщата. Беше много горещ ден, Анет беше жадна. Вратата откъм верандата към кухнята беше приканващо отворена.

„Ще вляза вътре и ще пия от чешмата" помисли Анет, като се качваше по стълбите на верандата — и наистина нямаше нищо лошо в това. Преди злополуката Анет влизаше и излизаше от кухнята на Морелови като че ли е нейна собствена.

Тя се качи по стъпалата на верандата и като стигна най-горе изведнъж се сепна и застана съвсем неподвижна гледайки втренчено.

Имаше една малка маса опряна до външната страна на верандата с няколко инструмента за дялане и трески върху нея. Посред треските лежеше фигура на малко конче в пълен галоп, с развяна грива и деликатни копитца.

Анет стоя цели пет минути гледайки малкото животно замислена. Разбира се това беше за състезанието и лукавото момче не беше казало на никого, че ще участва или че изобщо знае да дяла.

Кончето беше почти свършено; даже завистливите очи на Анет признаваха това. Ако го даде, той ще спечели наградата лесно; и никой няма да се докосне до него.

И когато спечели наградата, всеки ще почне да се възхищава на работата му и може би ще почнат да го обичат. Може би постепенно ще забравят, че той е осакатил Дани.

И ако Люсиен спечели наградата той ще бъде щастлив. Той ще отиде да я вземе с вирната глава, а да види, че Люсиен изглежда щастлив, беше повече отколкото Анет можеше да понесе. Защо да е щастлив? Той заслужаваше никога вече да не е щастлив. Тя можеше да съдейства да попречи на щастието му — беше дошла тук в най-удачния момент.

Масата беше наравно с перилата на верандата и един порив на вятъра развя част от дървените стружки. Един по-силен порив на вятъра лесно можеше да издуха малкият модел; никой нямаше да подозира нещо друго когато намерят малкото конче смазано и стъпкано долу в калта.

Анет протегна ръка и го бутна долу. То тупна върху камъните. Анет се завтече по стълбите и го стъпка — всеки можеше случайно да стъпче нещо, което е хвъркнало долу от перилата на верандата.

И така кончето на Люсиен лежеше на парчета между камъните, а Анет си отиде полека у дома.

Но някак си светлината беше изчезнала от деня и светът не изглеждаше така красив както преди. Анет се чудеше защо, тъй като никакъв облак не засенчваше слънцето.

Скоро тя приближи до тяхната къща. Когато зави по пътеката Дани я видя и извика силно. Нещо много, много интересно беше станало и ако той беше едно обикновено момченце, щеше да изтича да я срещне — но понеже беше Дани, той дойде куцайки нагоре по склона колкото се може по-бързо, като правеше големи скокове с патериците си.

„Нет, Нет," извика Дани, и очите му светеха, „мисля, че е имало някакви феи в купа дърва; направих една малка къща зад дървата и намерих едно мъничко слонче, с дълъг хобот. След това погледнах пак и намерих една камила с гърбица, едно зайче с дълги уши и крави, и кози, и тигри, и един жираф с такава дълга шия. О, Нет, ела да ги видиш; те са толкова красиви и никой освен феите са ги сложили тука зад купа с дървата, нали?"

„Не знам," отговори Анет и гласът ѝ звучеше сърдито. Дани я погледна учуден. Тя никак не бе доволна от новината, а това беше почти най-чудесното нещо, което му се случваше след като намери Клаус в пантофката си на Коледа сутринта.

Както и да е, като ги види тя сигурно ще бъде доволна — тя не знаеше още колко са красиви. Той скачаше храбро покрай нея, по-скоро запъхтян защото нет вървеше по-бързо от друг път когато той беше с нея.

Той я дърпаше към купа с дървата и се мушна зад него. После се появи с цялото шествие от издялани животни, наредени на един плосък пън. Той я погледна неспокойно, но за негово голямо разочарование нямаше белег на изненада или удоволствие по лицето ѝ.

„Смятам, че някое друго дете ги е изпуснало Дани," каза тя сърдито. „Както и да е. Няма какво толкова да се вълнуваш; никак не са чудесни, а и ти си вече голям да вярваш във феи."

Тя се обърна и се изкачи по стълбите мразейки себе си. Тя беше безсърдечна към Дани, и развали цялото му щастие. Как можеше да му говори така? Какво беше станало с нея?

Но в дън душата си тя знаеше съвсем добре какво ѝ се беше случило. Тя беше постъпила подло, лукаво и сърцето ѝ беше потиснато и мрачно при мисълта за това. Всичката светлина и радост като че ли бяха изчезнали от живота ѝ.

И сега тя не можеше никога да се освободи от това или да го поправи. Тя се завтече по стълбите към своята спалня и като се хвърли на леглото, избухна в плач.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

Тази вечер Люсиен тичаше от ливадите към дома си с весело сърце. Той беше работил усилено и беше уморен, но малкото конче го чакаше; утре той ще го занесе в училище и всички ще знаят, че той може да работи резба.

Той изкачи набързо стълбата и внезапно се спря. Кончето му беше изчезнало; само инструментите и треските бяха на масата.

Може би майка му, която се бе върнала по-рано да го е прибрала. Той се втурна вътре.

„Мамо! Мамо!“ извика той, „къде си ми сложила кончето?“

Майка му погледна изпод супника. „Аз не съм го видяла,“ отговори тя; „трябва да си го сложил някъде другаде.“

Люсиен почна да се смущава сериозно. „Не съм“ отговори той; „Аз го оставих на масата. Знаем, че го оставих там. О мамо, къде може да е, помогни ми да го Намеря!“

Майка му го последва веднага. И тя като Люсиен много искаше той да спечели наградата, заедно те търсиха под дърво и под камък. Най-после Госпожа Морел се сети.

„Може да е паднало от перилата на верандата, Люсиен“ каза тя, „иди и потърси долу.“

И така Люсиен слезе долу и почна да търси, не за дълго. Скоро той намери калните разпръснати отломки, които бяха по рано неговото конче.

Той ги събра в ръката си и ги занесе на майка си — при нейния вик на разочарование Мария се завтече вън. Двете застанаха и гледаха смутени.

„Трябва да е котката“ каза Мария най-после; „много ми е мъчно, Люсиен. Нямам ли нещо друго, което да занесеш?“

Майка му не каза нищо освен, „О Люсиен!“ но гласът, с който каза това, говореше много.

Люсиен не каза нищо. Той влезе вътре и погледна към часовника на стената.

„Ще отида в планината,“ каза той с глас, който се опитваше да е спокоен. „Няма да се върна за вечеря.“

Той изтича надолу по стълбата и през ливадата нагоре, където сеното лежеше като вълни върху зелено море. Майка му го наблюдаваше с неспокойно лице докато той изчезна в гората. Тогава тя се върна и пророни няколко сълзи в супника.

„Всичко му върви на криво на това момче,“ тъжно измънка тя. „Дали ще успее някога в нещо?“

Люсиен вървеше упорито през гората, без да гледа настрани. Малки сиви катерички скачаха от клон на клон и си хвърляха шишарки една на друга, но той не им обръщаше внимание и понеже не можеше да мисли за нищо освен за изгубената награда и своето горчиво разочарование — как някой друг ще получи честта, която той заслужаваше и ще продължат да не го обичат, и да го презират; и че той няма да има друга възможност да им покаже колко е способен да дяла. Никой няма да се заинтересува от него, освен ако беше спечелил наградата.

Беше стигнал до едно сечище в гората и можеше да види над върховете на дърветата веригите от бели върхове, които заобикаляха най-близката долина. „Бих искал веднага да избягам“ мислеше си той, „и да започна отново където никой не ме познава и знае какво съм направил. Ако можех да отида и живея в друга долина, няма да се страхувам от никого както тук.“

Неговите очи се спряха на Прохода, който минаваше между два противоположни върха и водеше към големия град в следващата долина, където Мария работеше. Гледката на този Проход винаги го привличаше; той изглеждаше като път водещ към друг свят, далеч от всичко, което е безопасно и познато — едно зловещо място където смели пътници са попадали в снежни бури и са загивали там. Два пъти той го беше прекосявал, но това беше през лятото, когато слънцето светеше ярко и Проходът беше покрит с цветя. Сега беше ясен, огрян от последните слънчеви лъчи. Пред погледа на Люсиен в миг той изглеждаше като врата за бягство от някакъв затвор — врата през която да мине сам и да намери освобождение в страната на залез слънце.

Люсиен видя стария човек веднага щом излезе от гората, доста време преди старият човек да го забележи. Тъй като старецът седеше пред входа на къщичката си опрял брада на ръцете си, гледайки съсредоточено към планините от другата страна на долината. Чак когато момчето стигна близо до него той го видя.

„А," каза старият човек със своя дебел приглушен глас, „ти ли си пак. Е как върви резбарството и кога ще спечелиш тази награда?"

„Няма да спечеля наградата," отговори Люсиен мрачно; „конят ми е смачкан на парчета. Мисля, че котката го е бутнала от перилата и някой го е стъпкал."

„Жалко," каза старият човек кротко, „но сигурно ти можеш да представиш нещо друго. Не може ли дивата коза, която издяла? Това беше хубава работа за едно момче."

Люсиен риташе камъните по пътеката настървено.

„Не го направих с подходящи инструменти," измърмори той, „и те ще помислят, че това е най-хубавата ми работа. Не, ако не мога да представя кончето, няма да се явя."

„Има ли значение какво мислят те?" попита старият човек.

„Да" промърмори Люсиен.

„Защо?"

Люсиен гледаше напрегнато в земята. Какво да му отговори? Но старият човек беше негов приятел, почти единственият, който имаше. Може би по-добре да му каже истината.

„Това има голямо значение за мен," проговори той, „защото те всички ме мразят и ме мислят за глупав и лош — и ако спечеля награда и видят, че мога да делям по-добре от всяко друго момче в долината, те може би ще ме обикнат."

„Няма," каза той просто. „Твоята сръчност, когато е употребена за собствени цели няма никога да спечели тяхната любов. Може да спечели възхищение и завист, но никога любов. Ако ти целиш само това, ти си изгубил времето си." Люсиен продължаваше да гледа в земята. После изведнъж погледна нагоре в лицето на стареца с очи наляни със сълзи:

„Тогава въобще не си струва," пошепна той запъвайки се. „Не виждам начин да почна отново и да ги накарам да ме обичат. Предполагам, че няма никога."

„Ако искаш да те обичат" отговори старецът твърдо, „ти трябва да направиш себе си годен за обич — трябва да употребиш своето умение да ги обичаш и да им служиш. Това няма да стане изведнъж; може да минат години — но ти трябва да постоянстваш."

Люсиен гледаше втренчено в стареца. На устните му имаше мълчалив въпрос. Този чуден старец, който изглежда знаеше толкова много за това как да обичаш, защо се беше затворил тук горе, отделен от хората?

Старецът като че ли отгатна мислите на момчето. Може би загадъчното свиване на вежди на челото на Люсиен и начинът по който го гледаше, го накара да издаде мислите си.

„Ти се чудиш защо точно аз ти говоря да обичаш и да служиш на другите, нали?" попита старецът. „Прав си да се чудиш. Всъщност това е дълга история."

„Е да" призна Люсиен. „Мислех си, че трябва да е трудно да обичаш и да служиш на хората, когато вие живеете сам тук горе и никога не говорите на някого освен на мен."

Старият човек седя мълчаливо известно време гледайки далеч от татък скалистите върхове, които залязващото слънце докосваше със злато; тогава той проговори:

„Ще ти разкажа моята история, но запомни, това е една тайна. Нито на една жива душа не съм я разказал.

Но ти си се доверил на мен, и аз ще се доверя на теб."

Люсиен се изчерви. Това бяха добри думи; даже наградата и разочарованието му не си струваха толкова. Беше по-добре да ти се доверят, отколкото да печелиш награди.

„Ще започна отначало" каза старецът просто. „Аз бях единствено дете и нямаше нищо на света, което баща ми не би ми дал. Мисля, че не е имало дете по-разглезено от мен.

Аз бях умно момче, въпреки всичкият ми егоизъм, и когато пораснах беше ми дадена добра служба в банката. Работех усилено и стигнах до върха. Обикнах едно момиче и се ожених за нея. Бог ни даде две момченца и през първите години на нашия живот, вярвам, че бях добър баща и съпруг.

По това време се сприятелих с лоши другари, които ме ласкаеха и ме канеха у дома си. Те се интересуваха от комар и пиеха много. Аз им се възхищавах и почнах да се уча на техния начин на живот. Постепенно почнах да изразходвам парите си повече и повече в пиене и комар.

Няма защо да ти говоря за тези години. Прекарвах все по-малко и по-малко време у дома и често пъти се връщах вечерно време пиян. Момченцата ми растяха със страх от мен и не ме обичаха. Жена ми ме умоляваше и се молеше за мен, но аз не можех да се откажа. Пиенето ме беше уловило здраво и не знаех по-голяма сила от моята, която може да ме освободи.

Парите ни почнаха да намаляват, хората започнаха да говорят за моите лоши навици. Директорът на банката ме предупреди два пъти, и на третия път, когато бях намерен пиян и разпуснат на улиците, той ме уволни. Този ден аз се върнах у дома трезвен и казах на жена си, че съм изгубил работата си. Тя просто отговори, „Тогава аз ще трябва да ходя да работя. Не можем да оставим децата си."

Опитах се да намеря друга работа, но хората ме познаваха и никой не искаше да ме вземе на работа. Опитах се да спечеля пари на комар, но никога нямаше това щастие. Изгубих и малкото, което имах.

Жена ми започна да работи, и същевременно гледаше домакинството и момчетата, но тя не можеше да печели достатъчно за издръжката на всички ни. Един ден тя дойде и ми каза, че сме имали дълг и не можем да го заплатим.

Аз бях в безнадеждност. Нямах пари да заплатя нашите дългове и да си купя за пиене. Все пак бях работил в банката като високо доверено лице. Знаех пътищата вътре и реших да извърша кражба.

Моят план, който беше изкусен успя; но не беше достатъчно добър. Бях открит, съден и понеже не можех нищо да върна, а кражбата бе много голяма, бях осъден на дълъг строг затвор.

Жена ми беше болна дълго време. Тя се бе пресирила в работата си, а и не ядеше почти нищо, за да има достатъчно за момчетата. Три пъти тя идва в затвора да ме види, бледа, изтощена като сянка. След това по-големият ми син писа, че е много болна и не може да дойде. Няколко седмици по-късно един полицаи ме придружи до леглото ѝ, за да ѝ кажа сбогом. Тя беше на умирање, казват, че е умряла от туберкулоза. Аз казвам, че тя умря от разбито сърце и че аз я убих.

Седях до нея двадесет и четири часа, ръката ѝ беше в моята. Тя ми говори за любовта и милостта на Бога и за прощение на греховете. Аз стоях до нея докато умря. Тогава полицаят ме придружи обратно до затвора.

Малко си спомням за месеците, които следвах. Аз изглеждах вцепенен и потънал в отчаяние. Имах само едно утешение. Целият си живот съм обичал резбарството и през свободните си часове в общата стая ми позволиха да получа своите инструменти и да дялкам парчета дърво. Почнах да ставам все повече и повече изкусен и един добър надзирател взимаше изделията ми и ги продаваше в града. Спечелих малко пари по този начин и ги спестих ревностно. Един ден предполагах, че ще трябва да започна отново.

Денят дойде по-рано отколкото очаквах. Бях повикан при управителя и ми казаха, че съм помилван за добро поведение. След три седмици аз ще бъда свободен човек.

Върнах се обратно в общата стая при другите затворници, като не знаех дали да съм доволен или да съжалявам. Предполагах, че ще съм доволен да напусна затвора, но къде да вървя и как да започна отново живота си? Едно нещо бях решил. Моите момчета никога вече да не ме видят, или да знаят къде съм. Те бяха осиновени от дядо си и баба си и знаех, че се развиват като чудесни интелигентни момчета, и че пред тях има добро бъдеще. Те не трябваше никога да са опозорени с моето лошо име или засенчени от моето минало. За тях аз трябваше да съм все едно умрял.

Повече от това не знаех нищо. Управителят предложи да ми помогне да започна отново, но не исках да оставя никакви дири къде отивам и отказах неговата помощ. Когато дойде денят на моето освобождение, аз излязох с малката сума пари в джоба си и взех първия влак за планината.

Слязох в това село, защото видях един човек затруднен със стадото си крави, които се опитваха да минат през една счупена ограда. Помогнах му да ги върне назад в пътя и след това го попитах дали може да ми даде работа.

Той нямаше нужда от мен, но ми посочи една колиба на половината път до билото на планината. Там горе, ми каза той, имало един селянин чийто син отишъл долу в градовете на езерото да се научи на занаят. Той имаше голяма нужда някой да заеме мястото на сина му.

Никога няма да забравя този ден! Нарцисите бяха нацъфтели по поляните като се изкачвах по хълма. Намерих колибата. Когато пристигнах човекът сам си сечеше дърва отвън. Отидох и заставах пред него. Бях уморен, гладен и натъжен. Нямаше време за много думи.

„Разбирам че имате нужда от говедар," започнах аз, „ще ме вземете ли?"

Той ме изгледа отгоре до долу. Лицето му беше добро и очите му благи.

„Вие не сте от нашето село" каза той. „Откъде идете и кой сте?"

„Идвам от Женева."

„Какво работите?"

„Нямам работа."

„Но какво сте правили досега?"

Търсех в ума си да измисля някоя добра лъжа, но човекът ме гледаше право в очите, лицето му беше толкова честно, че лъжата изгасна на устните ми. Исках да разбере кой съм аз или по-добре да не ме познава изобщо.

„Сега излизам от затвора" отговорих просто.

„Защо бяхте в затвора?"

„За кражба на пари."

„Как знаете, че няма да откраднете моите пари?"

„Защото искам да започна отново, и ви моля да ми имате доверие... Ако ми нямате доверие, ще си вървя.“

Отново той ме изгледа отгоре до долу. След това ми подаде ръката си и аз седнах на пейката до него и плаках. Затворът прави човека много слаб.

Аз работих за този човек пет години от ранно утро до късна вечер. Не се сприятелих с никого и не почивах. Моето единствено удоволствие беше да работя за човека, който обичах и който ме прие, когато всички други ме бяха отхвърлили. Често пъти се питах защо направи това, докато една нощ аз го чух да говори на сина си, който беше се върнал от града за края на седмицата.

„Татко," каза момчето, „защо прие затворник без никаква характеристика? Наистина, това е много неразумна постъпка!“

„Синко," отговори човекът, „Христос прие грешници, и ние сме Негови ученици.“

През лятото той и аз водехме кравите горе в планината и живеехме в тази колиба, в която сега живея аз. И тишината на планината като че ли навлизаше в мен и ме излекува. За мен, грешникът, както и за него, светията, цветята растяха по склоновете, залезите бяха чудни, и утрото безоблачно. Нямахме разлика. Аз също, почнах да вярвам в Божията любов и милост.

Но след четири години моят господар почна да слабее и да боледува. Той ходи при лекар, но нищо не можеше да му помогне. Аз се грижих за него една година и синът му често идваше да го види, но в края на това време той умря и аз останах сам. През нощта преди да напусне тази земя той ми говори, както жена ми беше направила, за Божията любов и милост и за прощение на грехове.

И така изгубих единственият си приятел, въпреки че неговия син беше много добър към мен. Синът му беше станал богат човек, той продаде кравите и ми даде тази колиба за моя собственост. И така аз купих една коза и няколко кокошки, събрах каквото имах и дойдох тук и оттогава живея тук.

Имам само един приятел — съдържателят на магазина, който продава моите резби; понякога от него получавам новини- за моите синове. Те са пораснали и станали добри мъже и са добре; единият е доктор, а другият е търговец. Те не знаят, че съм жив, и така е по-добре. Нямам нищо какво да им дам, а моето име само ще ги опозори.

Но чрез живота и думите на моя господар и жена ми, аз също повярвах в Божията милост и любов и в прощението на греховете. Не мога да върна парите на хората, които съм ограбил, защото не знам кои са те, но при все това работя усилено. Сега съм спестил почти толкова пари колкото съм откраднал и когато спестя цялата сума, ще търси някой или някое дело, които наистина се нуждаят — и на тях ще върна моя дълг.

Ти ми казваш, че няма начин да започнеш отново, но не си прав. Аз съм съгрешил много, много по-дълбоко от теб и съм страдал толкова, колкото едно дете като теб не може да си представи. Но аз вярвам, че Бог ми е простил и прекарвам останалите си дни, работейки да върна това, което дължа на човека, и се стремя да стана това, което Бог желае за мен. Това е всичко, което мога да направя — това е всичко, което човек може да направи. Миналото трябва да оставим на Бога.“

Козата беше дошла и постави кафявата си глава върху коляното на стареца; и сега го мушкаше в жилетката за да му припомни, че е време за доене. Люсиен стана да си върви.

Той вървеше към дома бавно. „Прекарвам дните си в работа, за да възстановя това, което дължа... като се стремя да стана това, което Бог иска да бъде.“ Той мисли дълго време върху това — дотолкова, че въпросът с наградата изглеждаше съвсем дребен; и той видя, че е престанал да го занимава толкова. Ех, той не можеше да

възстанови крака на Дани, но един ден може би ще има възможност да направи нещо голямо за него — а що се отнася за втората част, може поне да се опита да бъде по-добро момче. Майка му например — тя беше нещастна, защото изработеното от ръцете му беше счупено. Ех, той ще е твърд да ѝ покаже, че не се тревожи и тя ще бъде отново щастлива.

Като напускаше гората видя ярките светлини в прозорците на тяхната къща, топли и приветливи, светещи в летния здрач. Щурците свиреха в полето, а прясно окосеното сено издаваше приятна и силна миризма. Луната, увиснала над черните борове във форма на малък сърп, му напомняше за онова, което каза старият човек — нощта беше еднакво любезна и към добрите деца и към лошите.

Той се завтече леко към стълбата на къщата и целуна майка си, която стоеше на балкона и го чакаше.

„Гладен съм, мамо" каза той весело. „Оставила ли си за мен вечеря?"

Наведен над купата със супа, той ѝ се усмихна. Облакът изчезна от очите ѝ и тя му отвърна с усмивка.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

Слънцето събуди Дани на следващия ден на ръзсъмване и той лежа няколко минути опитвайки се да си припомни какво голямо събитие ще се случи този ден. Скоро той си спомни, седна в леглото и извика Анет.

„Нет," извика той, „ела бързо! Ще дойда да видя как ще получиш награда! Донеси ми най-хубавият черен кадифен костюм и бродираните тиранти и обувки. Бързо!"

Анет в леглото си горе се правеше, че не чува, докато той не повтори четири пъти. Тогава тя се надигна.

„Тихо, Дани," отговори тя по-скоро сърдито. „Не мисля, че ще взема въобще награда и освен това е още много рано да се обличаш — татко току що стана."

Дани въздъхна и легна отново, но беше прекалено възбуден, за да не говори. Той дръпна Клаус в леглото при себе си и почна да ѝ шепне в снежнобялото ухо. „Ще отида с каруцата Клаус" пошепна Дани, „и ще видя всичко, което децата са направили, но най-хубавото е на Анет и ще гледам като получава чудесна награда и аз ще ръкопляскам колкото мога; ще нося най-хубавите си тиранти..."

Клаус се прозя — също и Дани. Все пак беше още много рано сутринта. И когато Анет слезе долу по-късно тя ги намери свити на две малки кълба дълбоко заспали на слънце.

Час и половина по-късно те тръгнаха. Дани бе облечен в неделното си облекло от черно кадифе и бродирани тиранти. Баща му дърпаше каруцата, а Анет вървеше покрай него унила, тъжна и по-скоро сърдита.

Какво можеше да накара Анет да е унила и тъжна в такъв ден? Слънцето грееше, реката блестеше и Анет щеше да спечели наградата. Всичко допринасяше те да бъдат щастливи. Както и да е; Дани никога не се чувстваше тъжен или сърдит освен когато имаше болка в крака.

„Боли ли те корема, Нет?" попита Дани, изведнъж.

„Разбира се, че не ме боли, Дани," отговори Анет с недоволство. „Защо да ме боли корема?"

„Само така си помислих" обясни Дани. „О, Нет, виж, една синята пеперуда кацнала на обувката ми."

Но Анет даже не се обърна да погледне синята пеперуда. Тя вървеше, гледайки в земята. Какво ли й беше на Анет?

Училищната стая вече се пълнеше когато те пристигнаха. Чиновете бяха наредени на куп на една страна, а изделията на децата, поставени на дълги маси, представляваха много красива гледка. Майки и бащи минаваха наоколо и се възхищаваха, докато децата се блъскаха и се сбутваха, сочеха към масите и бърбеха като свраки.

Имаше маса отрупана с ярки цветни плетива, имаше маса с пъстри бродирани престилки и колани; друга с дантели и маса с плетива на куки. От другата страна бяха изделията на момчетата с експонати от дърво и резбарство старателно наредени.

Петър, синът на пощаджията беше там, застанал уверен, с блестящи очи близо до собственото си изделие — една дървена мастилница с мечка застанала над чашката на мастилницата. Муцунката беше малко крива, а единия от хълбоците явно по-дебел от другия; все пак без съмнение това беше мечка, добре изработена за дете на годините на Петър. Петър, който беше едно добро момче, се червеше малко и гледаше настрани, когато неговите приятели го удряха по гърба и високо го поздравяваха. Той самият беше много доволен от тази малка мечка и погледна усмихнат гордо към майка си, която пресичаше стаята и идваше при него.

Люсиен също беше там, разхождайки се наоколо сам, защото майка му беше закъсняла със сеното и не бе дошла. Той разглеждаше тъжно мастилницата и сравняваше тромавата мечка със собствения си като жив кон. Ако не се бе случило това нещастие с кончето, сега децата щяха да заобикалят него, вместо да са около Петър. Той почувства завист до болка към Петър, който беше умен, красив и добър в игрите, и сега щеше да спечели наградата, която беше негова, на Люсиен. Той се отдръпна в един ъгъл и наблюдаваше тъжно тълпата.

Анет заобиколена от група бърбиви приятелки, беше особено мълчалива. Някои мислеха, че тя ще вземе наградата, други залагаха за Жана. Много се догаждаше, много се тичаше нагоре надолу и много се шепнеше, едни казваха едно, други друго. Само Анет, обикновено така весела и бърлива не казваше нищо. Дани, хванал здраво ръката на баща си, подскачаше наоколо разглеждайки всичко. Всеки му правеше път и му говореше любезно когато минаваше. След като видя всичко, което имаше да се види, той застана в края на една дълга маса близо до експоната на Анет, така че да бъде точно на мястото когато съобщят кой е спечелил наградата. Понеже беше много малко момче, от него не се виждаше нищо друго над масата, освен буйната му изрусяла от слънцето коса и кръглите му сини очи, много широко отворени и неспокойни.

Вратата се отвори и всички утихнаха, човекът от града при езерото беше пристигнал да оцени работата. Децата и родителите стоеха тихо покрай стените докато високият гост бавно се разхождаше наоколо. Той взимаше в ръце и преглеждаше първо един, после друг експонат. Той похвали доста много предмети и говори любезно на всички. Каза, че е дошъл да види една добра изложба и че не е бил разочарован. Той прегледа тетрадките на децата, натрупани на една маса в единия край на стаята и говори за тяхната работа. Добър, търпелив човек, но много бавен. Всичко което децата искаха да знаят е, кой ще получи наградата?

Първо, той щеше да реши за момчетата; той отиде при дантелата на Марсела и я разгледа внимателно, и тогава се върна при плетеното пуловерче на Анет, застана и го обръщаше в ръцете си. В стаята беше толкова тихо, че можеше да се чуе ако падне игла.

Изведнъж тишината бе нарушена.

„Моята сестра е направила това," каза едно ясно, детинско гласче.

Човекът подскочи и погледна към края на масата. Той видя едно малко кафяво лице обърнато към него, пълно с надежда и копнеж. В този момент той се чудеше защо изведнъж си представи младо буково дърво, което разтваря листата си на слънчевата светлина.

„Значи сестра ти е много умно момиче," отговори високият човек сериозно, след една пауза от няколко секунди; и като говореше той забеляза патериците.

„Аз мисля, че това е най-хубавото от всичко, нали?" продължи Дани убедително, без да съзнава, че всички в стаята го слушаха. Той не обръщаше внимание на нищо и имаше голям копнеж Анает да спечели.

Всъщност високият гост не беше още решил, когато Дани се обади, но сега вече той беше сигурен. Той не разбра всъщност, че Дани беше решил вместо него.

„Да, мисля, че това е най-хубавото" отговори инспекторът и Дани без никакво колебание се обърна с патериците си към сестра си, която се бе изчервила силно поради лошото му държание.

„Ти спечели наградата, Нет," извика Дани и всички прихнаха да се смеят и да ръкопляскаат. И така по този много неправилен и неочакван начин беше оповестен печеления наградата.

Петър спечели момчешката награда; това се съобщи както трябва след една подходяща реч, която никой от децата не слушаше. След това имаше чай — кифли, сладкиши с мед и ореховки, а когато Петър си тръгна към дома беше последван от тълпа почитатели. Те всички играха на прескочикобила на площада и всички купиха шоколади за Петър в знак на поздравления. След това си отиде у дома и яде плодова торта, която майка му беше приготвила за вечеря, а през нощта беше болен.

Люсиен слезе в селото да търси хляб и когато се върна и мина покрай училището, игрището беше празно и всички деца си бяха отишли по домовете. Той се изкачи бавно по хълма, но не беше тежестта на кошницата с хляб на гърба му, която превиваше рамената му и го караше да върви с очи наведени към земята.

Защото Люсиен беше много нещастен. Защо така един ден е лесно да си смел и радостен, а не следващия да изглежда невъзможно друго освен да си ядосан и завистлив? Вчера, като се връщаше у дома от стареца, той мислеше, че ще му е безразлично да види Петър да взема наградата, а днес той мразеше Петър. Старецът бе говорил да се стремим да станем това, което Бог иска да сме, но някак си, колкото и да се опитваш изглежда невъзможно да промениш себе си за дълго.

И все пак старият човек беше се променил и Люсиен се чудеше как. Старият човек беше говорил за Бога; може би Бог може да промени лошите хора в добри ако те Му се помолят. Люсиен чувстваше, че не знае много за Бога, но вероятно Бог беше много ядосан, че той е постъпил лошо с Дани.

Дали Бог наистина може да го обича? — Сигурно Бог няма да прости един такъв грях набързо? — Ако Бог прости, все пак, едва ли някой друг ще му прости. Неговото нещастие отново се връщаше като бушуваща вълна върху него. Люсиен изсумтя и зарита ядосано камъните по пътя.

Той минаваше покрай завоя, където пътеката се разделяше недалеч от къщата на Анает и като се отклони към дома си, дочу глас на малко дете, което пее и се обърна да го види.

Дани и Клаус седяха във вдлъбнатина на купа прясно сено, като две птичета в гнездо и светлата глава на Дани беше наведена ниско над нещо, като тананикаше радостно на себе си. Патериците му лежеха на земята до него.

Подтикнат от своята голяма самота, Люсиен се приближи една крачка по-близо и застана да наблюдава. Изведнъж бузите му се зачервиха от удоволствие и той пое

отсечено дъх. Защото Дани беше издълбал нещо като пещера в стената от сено и вътре бяха събрани всичките малки дървени животни, които беше издялал така грижливо.

„Значи тя му ги е дала," помисли си Люсиен с щастлив трепет. „И той ги харесва!" И на висок глас прибави, „На какво си играеш, Дани?"

Дани подскочи и погледна нагоре и видя момчето, което се бе опитало да убие котенцето му. Първата му реакция беше да грабне Клаус здраво около кръста и да каже, „Върви си, ти отвратително момче!"

Но като каза това, даже той, въпреки че беше само на пет години, не можеше да не забележи, че Люсиен изглеждаше много нещастен, а нещастieto беше нещо, което неговото приветливо сърце не можеше да понася. Така, че държейки още борещия се и възмутен Клаус здраво около крака, след малка пауза прибави предпазливо:

„Аз играя с моите мънички Ноеви животни, но Нет каза, че не трябва да говоря с теб."

„Но аз няма да ти напакостя" отговори Люсиен много нежно, „аз много, много съжалявам за твоя крак. Ето защо аз направих тези животни за теб."

„Ти не си ги направил," отговори Дани весело; „аз ги намерих зад купа с дърва — феите са ги сложили там."

Люсиен щеше да отговори, когато гласът на Анет дойде отсечен и писклив от вратата на къщата.

„Дани," викна тя, „ела веднага; вечерята е готова."

Люсиен се отдръпна. „Значи тя не му е казала," помисли си той с мъка. Все пак, приятно е да знаеш, че Дани ги обича и играе с тях. Един ден може би той ще има възможност да му обясни и тогава може би той и Дани ще станат приятели. Той се изкачи по пътеката между ливадите малко успокоен.

Дани подскачайки влезе в кухнята, качи се на мястото си и притисна празното си коремче радостно докато носът му трепкаше като на заек при миризмата на бабината картофена супа.

„Нет," започна Дани, „Люсиен каза, че той е направил моите Ноеви животни; но той не е, нали? Феите са ги сложили зад купа с дърва, нали? Той не казва истината, нали?"

„Аз съм ти казала да не говориш с Люсиен, Дани," каза Анет по-скоро сърдита.

„Той пак ще ти направи нещо лошо. Той е ужасно момче."

„Да," отговори Дани, „и аз говорих с него само малко, съвсем малко; но той не ми е направил, нали Нет? Каж ми!"

Анет се поколеба. Тя беше честно дете и не искаше да лъже; но ако Дани знаеше, той би бил толкова благодарен, че би простил на Люсиен веднага; дори ще отиде да му благодари — и тогава не се знае до къде ще стигне. За малко време и те ще станат приятели. Беше доста трудно да накараш Дани да е враждебно настроен към някого, но ако той знаеше истината за животните би било съвсем невъзможно.

„Нали знаеш, че ги намери в купа с дървата," отговори тя, като гледеше настрана, „тогава как може той да ги е направил? Не бъди глупав, Дани!"

„Добре, но той каза, че ги е направил," отговори Дани, „но аз знам, че не ги е направил. Трябва да са били някои феи, нали, Нет?"

„О, аз не знам, Дани," отговори горката Анет, отегчена. „Колко си бърбърив! Изяж супата си бързо. Тя ще изстине."

Дани послушно заби нос в купата си, но баба, чиито замъглени очи виждаха много повече от очите на други хора, погледна много строго Анет. Тя също беше чула и се чудеше на приказката за животните в купчината дърва.

Анет, знаейки, че баба ѝ я гледа строго, се изчерви силно и отиде до печката, уж за да си сипе още супа. Но си сипа съвсем малко, тъй като не беше никак гладна.

Защото денят за който тя мечтаеше толкова дълго беше съвсем пропаднал. Тя беше получила наградата, която така желаше, но това не я направи ни най-малко щастлива. Всъщност тя беше съвсем нещастна.

Анет изми нещата от вечерята мълчаливо, зави и целуна един топъл, сънлив Дани и се измъкна навън в летния здрач. Обикновено тя обичаше да е сама в летните вечери — самичка със спокойните сини планини — сама да гледа това което иска, да мисли и да си играе с каквото поиска и да ходи където ѝ е приятно.

Но тази вечер беше съвсем различно. Бързината на потока и свирнята на шурците, даже мързеливите звънци на козите изглеждаха чужди, неприятелски звуци, а засенените поляни изглеждаха самотни и застрашителни — тя не искаше да мисли, защото не можеше да мисли за нищо освен за стъпканото конче смазано на земята и за светлината, която бе изчезнала от лицето на Дани когато тя му говори така сърдито.

„Може би аз никога вече няма да обичам да съм сама," мислеше бедната Анет и тя се върна обратно към дома. „Как бих искала да кажа на някого! Нямах да ми е толкова мъка — как ми се иска мама да е още жива; о, как ми се иска да не съм го направила!"

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

Лятото премина в есен. Кравите се върнаха от планината, втората коситба беше прибрана. Един есенен ден Анет заведе Дани с неговата каручка нагоре към леските и те напълниха кошниците си с лешници. Дани от ден на ден ставаше все по-висок и през октомври обуцарят трябваше да му направи нов чифт обувки. Той ходеше на забавачка всеки ден. Господин Бюрние плащаше на две големи момчета по един франк на седмица да го докарват у дома с каруцата.

Отново идваше Рождество; снегът бе натрупал повече от 30 сантиметра върху покрива на къщата и бащата трябваше да направи пътека от вратата на двора до главната пътека за шейна. Малкият поток мълчеше замръзнал. Малката струя на водопада падаше върху речните камъни приглушена от снега, а наоколо по скалите белите ледени висулки бяха като блестящи саби. Анет и Дани тръгнаха на училище с шейна всяка сутрин при звездна светлина, но се връщаха под ярките лъчи на слънцето от едно дълбоко синьо небе. Снегът блестеше като скъпоценни камъни.

Рождество беше много специално време за Дани, тъй като всички големи събития в живота му се бяха случили на Рождество. Майка му беше умряла на Бъдни вечер, и въпреки, че Дани никога не беше я познавал и не чувстваше отсъствието ѝ, все пак той схващаше някаква скръб по лицето на баща си и чувстваше специалната му нежност към него и Анет. Дани беше получил всичкото майчинство от което се нуждаеше от баба и Анет, и единственият път когато той се сещаше за мама беше, когато баба четеше за Небето в Библията. Тогава той втренчваше погледа си в снимката на стената и мислеше, че когато дойде време за него да влезе през Златните Порти ще бъде мило да види това добро лице, което така прилича на Анет, да го търси и да му се усмихва за добре дошъл. Това беше също неговият рожден ден и тази година той стана на шест. Той беше мислил дълго време за това как ще бъде на шест години и очакваше да се събуди съвсем ново момче на сутринта след Бъдни вечер. И така той беше малко разочарован, лежейки на топло в тъмнината, че не се чувства по-голям или по-силен, или по-царствен отколкото предния ден. След това си спомни, че ще отиде да види Рождествената елха в църквата, а и баба беше направила специален кейк за рождения му ден. Е, след всичко това нямаше място за разочарование.

И разбира се, според Дани, Рождество беше рожденият ден на Клаус. Всъщност не беше рожденият ден на Клаус, защото Клаус трябва да е била поне на две седмици когато се промъкна в обувката на Дани, но Дани не беше мислил никога за това. За него Клаус се беше появила рано сутринта на Рождество, направо от една шейна с елени. Рождествена бяла топка, произлязла от звездите и снега. Анет купи за 20 ст. червена панделка от селския магазин и Клаус се разхождаше през Рождествения сезон с голяма фълонга на врата. Изглеждаше много красива, но лесно се дразнеше. Беше готова да драска всеки, който ѝ обръща внимание.

Но най-вече беше рожденият ден на Господ Исус и въпреки, че Дани не говореше много за това, той мислеше много. Той знаеше, че споделя рождения си ден със съвършеното Дете и това го правеше особено щастлив.

„Какво да дам на малкия Господ Исус за рождения Му ден?“ беше попитал той, опрля лактите си на коляното на баба и гледайки право в лицето ѝ.

„Ти можеш да Му дадеш за подарък себе си,“ беше отговорила баба, като за момент спря да плете. „Ти също можеш да Го помолиш да те направи едно много любящо и послушно момче. Това ще Му направи удоволствие повече от всичко друго.“

И така през празника Дани се опита да бъде любящ и послушен, за да се хареса на Детето, Чийто рожден ден той споделяше и любовта му преливаше към всички. Той подреди работната кутия на баба, избърса чиниите вместо Анет; след обяд отиде в обора при всяка една от кравите шепнейки Рождествени послания в мъхестите им уши. В края на деня, когато коленичи да се моли, той пошепна, „Господи Исусе, надявам се, че направих щастлив рождения Ти ден.“

И понеже добрите деца са винаги щастливи, Дани има чуден рожден ден. Вечерта, когато трябва да се облекат и слязат до църквата, неговото щастие беше пълно.

Най-напред се вози на шейна, притиснат между татко и Анет и студеният въздух му даваше чувството, че няма нос. Беше почти пълнолуние и снежните планини изглеждаха като сребро. Всички дървета в гората бяха натегнали от снега и по-ниските клони трептеха като минаваха стремително покрай тях, посипвайки със сняг малката качулка на Дани.

Гладкият твърд звук на шините на шейната, която летеше надолу към селото беше вълнуваща музика. Обгърнат с две ръце от Анет, той се чувстваше на топло и сигурно място във в нощта на този чуден, сребърен свят.

Излезли от гората, те минаха през едно неравно мостче и продължиха надолу през последната ливада. При последното спускане те видяха малката църква осветена от стотици свещи. Светлината идваше от прозорците и вратата. Видяха загърнатите фигури на селяните да се поздравяват пред портала. Когато влязоха вътре, Дани премигащ и пламнал от внезапна топлина, беше отнесен в ръцете на татко и поставен на предната скамейка до другите деца от забавачката — тридесетина деца с порозовели бузки, с вълнени качулки, които гледаха с отворени уста към елхата; само преди три дена тя е била отрупана със сняг в студената гора близо до къщата на Дани. Сега беше украсена, покрита и блестяща от гирлянди, портокали, шоколади и блестящи медени мечета.

Дани беше доволен и седна отпред, отчасти защото можеше да види елхата и отчасти защото можеше да види своята картина. Тя беше окачена зад амвона — много голяма картина на Добрия Самарянин. Тя висеше в дървена рамка и е била нарисувана от прочут швейцарски художник. Дани обичаше благото лице на Добрия Самарянин и малкото магаренце; но най-много от всички обичаше грамадното Сент Бернардско куче, което припикаше около тях. То приличаше съвсем на Рудолф, Сент Бернардското куче, което караше колата с мляко около пазарския площад — всъщност то

принадлежеше на млекаря, но всички малки деца в селото мислеха, че е тяхно... Те се качваха на гърба му и прегръщаха жълтата му шия. Кучето ги ближеше и буташе, но ги търпеше като че ли са тълпа непослушни кученца. Затова всяко малко дете в селото обичаше да ходи на църква и да гледа картината за Добрия Самарянин с Рудолф припкаш покрай Него.

Първо, по големите ученици изпяха Рождествена песен. Това беше една нежна, тъжна песен, която Майката Мария пее на спящото дете: Спи, спи на скута ми; О малък Исусе, затвори очи!

Анет я пееше с другите и мислите ѝ отхвърчаха назад към онова Рождество, когато тя за пръв път държа Дани в своите ръце. Колко добре дошъл беше той и как бдяха те над него — и никой не беше посрещнал малкият Спасител освен майка Му. „Те Го поставиха в ясла; защото нямаше място за него в гостилницата.“

Песента свърши, по-големите деца се върнаха обратно по местата си и малките от забавачката излязоха напред. Дани остана назад защото с патериците не се ходи така бързо както със здрави крака обути с вълнени чорапи и обувки; но те го почакаха да стигне до мястото си с едно последно подскачане и да обърне своето лъчезарно лице към тях.

Тиха нощ, Свята нощ! Виж Витлеемската светла звезда, Мъдреци води от чужда страна.

Дани погледна към светлата звезда на върха на елхата и я видя да се отразява върху медените мечета по-долу. Той забрави какво пееше защото се чудеше кое мече ще бъде негово. Едно от тях, което изглеждаше, че се смее — случайно хлебарът беше изкривил муцунката му. Дани мислеше, че би предпочел него и му се усмихна на свой ред.

Щом малките се върнаха по местата си поглеждайки назад към елхата, старият пастир се покачи на амвона. Той беше пастир в това село вече 45 години и всички го обичаха. Той беше прегърбен, а кожата на лицето му обгоряла от слънцето, защото той още се изкачваше в планината по всяко време да посещава пръснатото си стадо. Брадата му беше толкова дълга и бяла, че Дани, цял зает с елхата, го взе за Дядо Мраз и се чудеше защо носи черно облекло вместо червено.

Пасторът огледа хората, които обичаше и познаваше по име и по душа. Той беше много стар човек — това можеше да бъде последното му Рождествено послание. Той се моли, да може да каже думи, които няма да се забравят.

Анет слушаше по-скоро сънливо разказът, който познаваше добре, а умът ѝ се отвличаше по други неща, докато старият човек изведнъж повтори думите, които винаги я бяха преследвали всяко Рождество от онази нощ, когато си беше въобразила, че е майката Мария и всички врати бяха затворени за нея. „Нямаше място за тях...! нямаше място за Него!“ По бавния начин на много старите хора, той повтори три пъти, и всеки път Анет мислеше, че думите стават по-тъжни. Колко бързо тя би отворила своята врата!

„И все пак,“ продължи старият пастир, „тази вечер Спасителят още стои при затворени врата — има още сърца, които никога не са Му дали място. Ето какво казва Той:

„Ето, стоя на вратата и хлопам; ако някой чуе гласа Ми и отвори вратата, Аз ще вляза...“

„Какво ще направите за Него това Рождество? Ще отворите ли вратата или ще Го оставите отвън? Тези тъжни думи ще бъдат ли казани за теб, „Нямаше място за Него“?“

„Бих искала да Го помоля да влезе," мислеше си Анет — „чудя се какво значи всичко това. Пастирът говори да Го помолим да влезе в нашите сърца. Чудя се дали да Го помоля да дойде в моето сърце."

За момент Анет помисли, че това е добра идея и погледна наоколо да види дали и други хора мислеха така. И като погледна наоколо изведнъж забеляза Люсиен седнал от другата страна на църквата с майка си и сестра си.

Щом ги видя тя усети, че не може да помоли Спасителя да дойде в сърцето ѝ защото сърцето ѝ бе така изпълнено с омраза към Люсиен — разбира се Спасителят не би дошъл в едно гневно и непростително сърце. Или трябва да прости и бъде сърдечна или Господ Исус ще трябва да стои отвън.

А тя не искаше да прости и да бъде любезна. Още не. Имаше и нещо друго. Тя беше счупила резбата на Люсиен и го беше измамила да мисли, че е котката и го беше лишила от наградата. Ако Господ Исус дойдеше в сърцето ѝ, Той ще ѝ припомни за това, и тя не искаше да слуша.

Проповедта свърши, но тя не чу много от нея, защото беше заета със собствените си мисли. Толкова беше заета, че Дани трябваше да я смушка, за да разбере, че е време той да излезе напред и да получи своето мече.

Църквата се изпълни с тихо шумолене и малките излизаха напред до елхата. Господин Пиле, дърварят раздаваше мечетата. Дани дръпна енергично ръкава му и посочи на върха мечето, което се смееше на Рождествената звезда.

„Моля ви се, искам това" пошепна той, „което е отгоре; моля ви се много го искам!"

И поради патериците и защото беше Рождество, господин Пиле, дърварят, приближи стълбата, помести децата с голяма трудност и неудобство, махна долните светлини, покачи се и откачи мечето, което Дани искаше. И Дани беше отведен у дома в звездната, снежна нощ с избраното мече, което притискаше до себе си; всеки път като погледнеше тази весела муцунка той се кискаше радостно, като че ли той и мечето му имаха помежду си нещо свое, весело за което никой не знаеше.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

Коледа мина. Дани спеше със зачервена буза облегната на ръката. Татко беше насреща в обора, а Анет и баба седяха от двете страни на печката. Баба плетеше бели вълнени чорапи за внучетата си. Анет уж си кърпеше престилката, но в действителност престилката се беше свлякла на пода и тя просто гледеше пред себе си подпряла брадата си с ръце.

„Анет," каза изведнъж баба ѝ, без да отмести погледа си от плетивото, „беше ли щастлива на Рождество?"

„Да, благодаря ти бабо," отговори Анет доста монотонно защото смяташе, че така трябва да отговори. И изведнъж тя прибави: „Бабо, какво значи когато казват, че Исус чука на вратата на нашето сърце?"

„Това значи," каза баба, като сложи долу плетивото и отдаде на Анет всичкото си внимание, „че Спасителят вижда, че твоя живот е пълен с грешни неща и тъмни мисли. Той слезе на земята и беше разпнат, за да понесе наказанието на онези грешни дела и онези тъмни мисли вместо теб. След това той възкръсна, за да може да дойде в твоя живот и да живее в теб и да изхвърли всички тези грешни мисли и да мисли вместо теб, Своите добри, любящи мисли в теб. Това е като човек, който чука на вратата на една мръсна, тъмна и прашна къща и казва: „Ако ме пуснеш, аз ще махна праха и мрака и ще я направя красива и светла." Но запомни, Той никога не се налага.

Той само пита дали може да влезе вътре. Това значи да чука. Ти трябва да кажеш, „Да, Господи Исусе, аз се нуждая от Теб и искам да влезеш и да живееш в мен" — това значи да отвориш вратата."

Анет гледаше баба си втренчено. Настъпи голяма, много голяма пауза.

Анет наруши мълчанието.

„Но, бабо," каза тя, като приближи столчето си и се облегна на коленото на старата жена, „ако ти мразиш някого не можеш да помолиш Исус да влезе, нали?" „Ако ти мразиш някого," каза баба, „това показва колко много ти се нуждаеш да се помолиш на Исус да влезе. Колкото е по-тъмна стаята, толкова повече се нуждае от светлина."

„Но не мога да не мразя Люсиен" каза Анет тихо, като въртеше в ръцете си дългите си плитки.

„Не," каза баба. „Ти си права. Никой от нас не може да спре лошите мисли и не си струва да се опитваш. Но Анет — когато ти слизаш сутрин долу и намираш тази стая тъмна с затворените капаци, казваш ли на себе си, „Трябва да изгоня тъмнината и сенките първо и тогава ще разтворя капациите да влезе слънцето?" Губиш ли си времето да се опитваш да се освободиш от мрака?" „Разбира се не!" каза Анет. „Тогава как се освобождаваш от мрака?" „Разбира се като разтворя капациите, след което влиза светлината!"

„Но какво става с мрака?"

„Не знам; просто си отива когато светлината влезе!" „Точно така става когато ти молиш Господ Исус да влезе вътре" каза баба. „Той е Любов и когато любовта идва вътре, омразата, егоизмът и жестокостта ще отстъпят, както тъмнината отстъпва, когато пуснат слънцето да огрее. Да се опитваш да изгониш омразата сама е все едно да гониш тъмнината от тъмната стая. Това би било губене на време."

Анет не отговори. За известно време поседя така загледана в стената. Тогава вдигна престилката си с въздишка и почна да кърпи мълчаливо. След малко тя стана, целуна баба си за лека нощ много тихо и се качи да си легне.

Но тя не можеше да заспи дълго време. Лежеше в тъмното, а мислите ѝ не ѝ даваха покой.

„Това е съвсем вярно" каза си тя. „Ако помоля Исус да влезе, ще трябва да се сприятеля с Люсиен, а аз не искам. Дори предполагам, че ще трябва да кажа, че аз съм счупила резбата му, а това никога, никога не мога да направя. Ще се опитам само да забравя, че съм го хвърлила; и все пак, чувствам се толкова нещастна."

Тя не знаеше още, че детето което чува Господ Исус да чука и Го изпъжда, изпъжда и щастие. Тя мислеше, че може да забрави всичко и да намери друг начин да е щастлива. Затова се обърна върху топлата възглавница и започна да брои козите, които тичаха из пасбището, докато заспа.

Но в съня си тя сънува една тъмна къща без никаква светлина в прозорците. Вратата ѝ беше затворена и залостена. Някой пристигна през нощта през заснеженото поле и тя можеше да види стъпките му през целия път. Посетителят почука на вратата бавно и търпеливо, но никой не дойде да му отвори. Той потърси дръжката, но нямаше такава. Вятърът духаше и облаците се гонеха пред луната, но той не си отиде. Той продължаваше да чука и чука и чука. Той продължи да чука, докато Анет се събуди, но все още никой не отговаряше и все още нямаше светлина на прозорците.

„Може би там няма никой" си мислеше Анет в просъница. Някак си тя знаеше със сигурност, че има — но те не искаха да дойдат до вратата.

Тъжният сън не я напусна. Тя се облече и слезе долу за закуска доста унила. Намери всичко в бъркотия, защото Дани беше изгубил Клаус и не искаше да закуси, докато не я намери.

„Тя винаги ме събужда сутрин" обясни Дани възбудено. „Идва при мен и мърка, но тази сутрин я няма. Снощи излезе преди да си легна и не се е върнала."

Скръбта на Дани беше мъчителна за гледане и всички бяха развълнувани. Татко обиколи плевника, обора, баба претършува кухнята, а Дани провери всички възможни места. Анет се качи горе и претърси в спалните, но всичко напразно. Клаус не се намери никъде. За последен път татко я беше видял да отива към плевника с опашка вирната във въздуха, като избираше пътя си предпазливо по мекия сняг — и оттогава никой не я беше виждал.

Това беше нещастен ден. На обяд Дани се разплака и между хълцанията заяви, че не може да яде нищо, защото Клаус е гладна. Сълзите му се търкаляха в супата и никой не бе в състояние да го утеши, въпреки, че нито татко му, нито баба му бяха особено разтревожени. „Тя ще се върне, Дани," каза баща му спокойно. „Тя само днес се крие."

Нямаше и слънце. Сиви облаци бяха надвиснали ниско, покривайки планините и започна да вали нов и пресен сняг. През нощта ще замръзне и на другия ден ще бъде опасно да се ходи. Таткото облече пелерината си и измъкна голямата шейна за да я товари с дърва, а баба заспа в креслото до печката. Дани дойде и се облегна на Анет, като я гледаше право в лицето.

„Нет" каза той жално, „искам да си легна."

„Защо Дани?" попита Анет учудена. „Сега е толкова рано — едва почва да се стъмва, а и ти не си вечерял!"

„Но аз искам да си легна, Нет," настояваше Дани. „Разбираш ли, искам по това време да се моля."

Анет се засмя.

„Няма защо да си лягаш, за да се молиш, Дани" отговори тя. „Ти можеш и сега да се помолиш. После ще вечеряш и ще си легнеш в обичайното време."

Но Дани поклати русата си глава.

„Не," каза той, „искам да се моля както трябва — по нощница. Моля ти се, Нет, заведи ме да си легна."

„Добре," каза Анет, като почна да откопчава жилетката му, „но нали знаеш, Дани, че няма значение дали си по нощница." и тя го целуна, защото малкото му лице изглеждаше така тъжно с трагично обърнати надолу устни.

И когато беше добре облечен и закопчан в колосаната бяла нощница, той коленичи, скръсти ръцете си и се моли за Клаус.

„Мили Боже," се помоли той, „моля Те, благослови Клаус. Моля Ти се намери я и ми я донеси бързо. Не позволявай да изстине или да е гладна, или уплашена. Покажи й пътя към дома тази вечер. Моля Ти се, мили Боже. Амин."

„Няма ли да се молиш за другите?" протестираше Анет, с малко възбуден глас.

„Не," отговори Дани, като се изправи набързо, „не тази вечер. Не искам Бог да мисли за нищо друго освен за Клаус тази вечер!" И тогава като размисли, че може би не е много добър, той добави: „Може да кажа за другите хора по-късно."

След като предаде Клаус в ръцете на небесния Баща, Дани се качи в леглото със спокойно сърце и сложи ръката си под бузата. Но пак отвори очите си и каза сънливо: „Нет..." „Да" отговори Анет.

„Ти ще ме събудиш когато дойде, нали?" „Когато дойде кой?" „Разбира се Клаус!" и с това Дани заспа. Анет се разхождаше из стаята неспокойна и понеже бузите ѝ бяха горещи, тя беше вътре цял ден, отвори вратата и излезе навън на балкона.

Снегът бе спрял. Западният вятър стенеше нагоре по долината, отвявайки пресния сняг от стария със звук на тихо море — покрай стените на къщата вече се образуваха преспи. Не беше остър студен вятър — беше приятен върху горещите ѝ

бузи и тя реши да излезе да се разходи до брега на потока. Може би щеше да срещне Клаус.

Тя облече палтото си и тръгна. Беше пълнолуние и почти достатъчно светло за четене. Когато Анет стигна горния край на поляната, тя се обърна и погледна назад по снега. Сега можеше да види следите си точно както следите на човека в нейния сън — само че неговите се проточваха надалеч. Той като че ли беше пътувал през целия свят, за да стигне до тази тъмна къщичка — и то за нищо.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

Тя вървя доста дълго. Най-после стигна малкото мостче, което прекосява рекичката. По перилата му имаше дълги ледени висулки. Течението на водата почти не се чуваше — само шепот на ручей долу дълбоко под белите камъни говореше, че рекичката съществува.

Там горе беше много тихо. Вятърът беше престанал и почваше да замръзва. Малкото мостче беше опасно, хлъзгаво място. Анет замислена, не забеляза тънката покривка лед под пряно навалялия сняг и залитна напред, като извика леко от болка.

От болката в глезена за момент ѝ прилоша и тя остана да лежи една-две минути в снега без да мръдне. След това се опита да стане, но пак извика и се отпусна назад. Тя беше навехнала крака си лошо и не можеше никак да стъпи на него.

Няколко минути тя беше много уплашена. Беше сама на планинския склон. Нямаше никаква вероятност някой да слезе по тази самотна пътека в гората тази нощ. Ставаше все по-студено и по-студено; ако не стигне до заслона, сигурно ще умре от студ.

Тогава тя си спомни, че имаше една хижа малко по-горе в планината на завоя на пътеката, точно вътре в гората. Един млад дървар и жена му живееха там; ако можеше да се довлече до вратата им по колене и ръце, те щяха да я заведат у дома с тяхната шейна. Не беше далеч. Трябваше да тръгне веднага.

Почна да пълзи по снега, като влачеше подутия си крак — беше доста болезнено. При всяко разтърсване чувстваше ужасна болка — и скоро тя се почувства много уморена. Ръцете ѝ потъваха в снега, а очите ѝ се пълнеха със сълзи; дали ще успее да стигне там?

Тя беше стигнала до завоя на пътеката и сега за свое успокоение можеше да види не много далеч къщичката, с една малка светлина в прозореца. Тя почувства, че повече не може да върви и се отпусна върху една преспа, за да си почине малко; но скоро ѝ стана студено и събра всичките си сили, за да продължи пак.

Стъпка по стъпка тя напредваше, докато най-после стигна до стъпалата на малката къща. Струваше ѝ се, че е пълзяла часове. Тя извика тихо, надявайки се, че някой може да излезе и да я отнесе вътре, но никой не дойде. Направи усилие и се отпусна изтощена на прага на вратата.

Тогава с въздишка на успокоение се надигна и почука на вратата. Никой не отговори. Малката къща изглеждаше тиха като снега в безшумната гора. Анет се протегна пак и почука колкото се може по-силно.

Но пак нямаше отговор; никой не се движеше в малката къща. Никакви приятелски стъпки не идваха към нея.

В полуда от страх, олюлявайки се на един крак, тя удряше по вратата, докато юмруците я заболяха. Викаше, колкото ѝ глас държи и тропаше с мандалото. Тогава я обзе ужас, тя се отпусна на стъпалата и избухна в силен плач. Вратата беше затворена и

къщата беше празна. Малката светлина изглежда беше оставена, за да плаши крадците. Там нямаше никой.

За момент тя изпадна в паника — защото беше планинско дете и често беше чувала как хората умират замръзнали в снега. Но паниката премина и тя почна да мисли бързо и трезво.

Ако те са оставили светлината вероятно имат намерение да се върнат тази нощ. Но ако са отишли долу в долината, може да закъснеят и ще бъде много късно. Тя вече чувстваше как пръстите ѝ изтръпват от студа.

Може би като си почине малко ще бъде в състояние да се примъкне обратно.

Но следващата хижа беше много далеч надолу, а преспите бяха меки и дълбоки.

Както и да е, ще почака малко и след това ще се опита. Това беше единствената ѝ възможност. Тя гледаше безпомощно пред себе си неотъпканата ширина. В дясно беше гората и рекичката, но в ляво планинските ливади се спускаха една след друга до долината, всички малки стени, огради и могили бяха затрупани и изравнени от снега.

Отново тя си помисли за своя сън. В съня си тя бе видяла стъпките по целия път до вратата на тихата къща.

И докато стоеше така и чакаше, тя си помисли за нещо друго. Тя узна сега, за пръв път, какво изпитваш когато чукаш пред затворени врата и не получаваш отговор.

Тя беше чукала само няколко минути. Но Господ Исус продължаваше да чука с години и години — тя знаеше, че Той чука.

Тя беше спряла да чука защото знаеше, че къщата е празна. Но да предположим, че Госпожа и господин Бердоз са седяли вътре през цялото време — да предположим, че те са чули, че се чука в нощта, спогледали са се и са казали: „Някой чука, но ние няма да му отворим — ще се правим, че не чуваме — няма да обърнем внимание!“

Колко щеше да е ядосана — колко много щеше да ги намрази, че са толкова жестоки!

Но, точно така тя се отнасяше към Господ Исус — а Той не я мразеше. Той продължаваше много да я обича — иначе не би продължил да чука и да иска да влезе. Баба беше казала така.

Тя мислеше за това толкова много, че за момент почти забрави страха и самотата си. Но сега изведнъж подигна глава и напрегна ушите си, със сигурност дочу някакъв шум.

Един много приятен шум, който всички планински деца познаваха добре. Шумът на плъзгащи се ски по мекия сняг; и след това — звукът на момчешки глас, който пееше.

Някой слизаше със ски през гората — след няколко секунди ще се покаже от завоя и ще мине пред хижата. Ако се спуска много бързо едва ли ще я забележи...

Една малка фигура се спускаше надолу към долината като при завоя остави зад себе си тънка завеса от мек сняг. Анет се изправи на колене и извика колкото ѝ глас държи.

„Помощ!“ викаше тя, като сложи ръка до устата си. „Спри и ми помогни!“

Скиорът, с внезапен обрат на тялото си, се обърна и спря. След това свали ските и се завтече леко по височината към нея.

„Какво има?“ извика той. „Кой си ти? Ударен ли си?“

Това беше Люсиен. Той беше ходил горе в планината да посети стария си приятел и сега се връщаше у дома. Той беше стреснат от вика на Анет и когато видя на лунната светлина кой е застанал на колене, спря се и гледаше, като че ли вижда дух. Но Анет беше повече от доволна да види някой да се погрижи за нея, независимо кой е той. За момент тя забрави всичко, освен че е намерена и спасена и за нейните

благодарни очи Люсиен изглеждаше като ангел, слезъл от Небето. Тя простря ръце към него и го хвана за палтото, като че ли се страхуваше да не избяга.

„О, Люсиен!“ извика тя, по-скоро с треперещ глас. „Колко се радвам, че си дошъл. Ударих си крака и не мога да ходя. Мислех, че ще умра от студ преди да се върнат у дома господин и Госпожа Бердоз. Можеш ли да ме заведеш у дома, Люсиен? Става ми много студено.“

За миг голямата планинска пелерина на Люсиен беше върху нея. Той клекна до нея и почна да търка студените ѝ ръце.

„Не мога да те взема със ските, Анет,“ каза той кротко, „защото ти си много голяма да те нося. Но аз ще стигна у дома за пет минути и веднага ще се върна с голямата шейна и едно одеяло. За по-малко от половин час ще бъдеш у вас.“

Сърцето му се изпълни с внезапна радост и чувстваше, че трябва да тича, да вика и да пее. Неговият сън се беше сбъднал. Той вършеше нещо полезно за Анет, — тя имаше нужда от него. Може би сега тя ще му прости и ще забрави тази ужасна вражда.

„Няма ли да ти е студено без пелерината, Люсиен?“ попита Анет със слаб, изтощен глас.

Люсиен бързо сне жакета си и го уви около главата ѝ и му се искаше и ризата си да ѝ даде — въпреки, че нямаше да ѝ бъде от полза. Той чувстваше пощипването на мряза върху тялото си и побърза обратно по снега, като напрягаше мускули и дишаше дълбоко, като че ли с болката на този студен въздух, изплащаше цената на някакъв голям грях. За миг той сложи ските си, плъзна се покрай завоя като стрела освободена от лък, радостта в сърцето му така го сгриваше, че той почти не чувстваше своето сковано тяло, докато не се препъна пред тяхната порта и майка му извика като го видя необлечен и с посинял нос!

Анет остана сама, сгушена под топлината на грубата пелерина на Люсиен. Той ще се върне обратно след около двадесет и пет минути. Имаше доста време да вземе решение.

Първо, тя беше спасена. Люсиен беше дошъл от гората точно навреме и той беше чул вика ѝ. През цялото време когато тя мислеше, че е сама, Спасителят отвън на вратата се беше погрижил за нея и беше изпратил Люсиен да я спаси.

Второ, тя беше разбрала за затворените врата. Тя не беше съвсем сигурна точно какво ще стане когато тя отвори вратата, но в едно беше съвсем сигурна. Не можеше да остави Спасителя повече отвън. Тя облегна главата си върху заснежения парапет и затвори очите си.

„Господи Исусе,“ каза Анет, „аз отварям вратата сега — съжалявам, че е била затворена толкова дълго време и Ти трябваше да чакаш толкова много — моля Ти се влез сега. Съжалявам, че съм мразила Люсиен — моля Ти се направи ме да го обичам, и ако трябва да кажа за това малко конче, моля Ти се направи ме достатъчно смела; и благодаря Ти, че изпрати Люсиен да ме намери. Амин.“

И така Господ Исус, Който беше чакал отвън на сърдечната врата в живота на Анет толкова дълго време, влезе, да прости греховете ѝ, и да я направи добра. Нямаше никой там да види това чудно нещо, което се случи — даже Анет всъщност не се почувства различна. Но горе на Небето тази нощ името на Анет бе записано в Божиата Книга на Живота, и ангелите се радваха, защото друго дете от земята беше отворило вратата си и бе дало място на Спасителя.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

„Добре," мислеше си Анет, „направих каквото трябваше и сега знам какво ще стане."

Сърцето ѝ биеше много бързо и тя погледна нагоре към звездното небе и големите планини, за да се успокои. Колко големи бяха те и колко стари и непроменливи! Пред тях тя се чувстваше много малка и страховете ѝ много малки и незначителни. В края на краищата всичко ще премине и ще се забрави, но планините и звездите ще останат завинаги.

Една малка черна фигура се появи, тичайки около завоя на пътеката, като дърпаше зад себе си една шейна. Той си бе взел друго палто и беше толкова запъхтян от бързане, че едвам можеше да говори.

„Ела Анет," задъхано каза той. „Донесох голяма шейна, ще има много място да опънеш крака си. След няколко минути ще бъдем у дома."

Той ѝ подаде ръка да ѝ помогне да стане, но тя се дръпна — „За момент, Люсиен," каза тя, забързано по-скоро с треперящ глас; „искам да ти кажа нещо, преди да си отидем у дома. Люсиен, не котката бутна кончето ти тогава. Аз направих това. Направих го нарочно, защото не исках да вземеш наградата — защото ти увреди Дани; и сега съжалявам, Люсиен."

Люсиен стоеше и гледаше в нея съвсем изненадан и доста странно, много щастлив за да говори. Защото вместо да се чувства ядосан, той се чувстваше много облекчен. Анет беше направила нещо много лошо както и той, и ако трябваше да прости на Анет, може би и за Анет ще бъде по-лесно да му прости. Разбира се едно смазано конче не можеше да се сравни със счупения крак на едно момченце, но както и да е, като че ли това някак си ги сближаваше.

Но той не можеше да изрази всичко това в думи, затова се засмя малко дрезгаво и каза срамежливо: „Добре, добре, Анет. Не се безпокой. Седни на шейната." След това я уви в пелерината, седна пред нея и заедно профучаха надолу по планинския склон и пристигнаха пред входната врата на Бюрние обсипани със сняг, който хвърчеше под шините.

Анет изкачи стъпалата по ръце и колене и застана с един крак при вратата. След това погледна към Люсиен, който се връщаше обратно бавно с шейната.

Тя беше отворила вратата на сърцето си за любовта на Господ Исуса, а това значеше да отвори вратата и за Люсиен, защото любовта на Спасителя никога не затваря някого отвън.

„Ела горе, Люсиен" извика тя. „Ела и виж баба; тя ще бъде много доволна, че ти си ме намерил."

Анет отвори входната врата колкото се може по-широко, да влязат вътре тя и Люсиен.

Баба скочи с вик на радост като видя Анет. Те бяха много обезпокоени и баща ѝ бе тръгнал нагоре по планината да я търси. Тя отвори уста да ѝ се скара, но когато забеляза куция ѝ крак, нищо не каза, помогна на Анет да седне на дивана и отиде да потърси бинтове за студени компреси. Като се обърна, тя забеляза Люсиен застанал срамежливо и колеблив на прага и за момент срещна очите му. Замъглените стари очи на баба можеха да четат върху лицата на децата като в отворена книга, и там тя видя такова покаяние, такъв жаден повик, такава плаха надежда и появяваща се смелост, каквито тя никога не бе виждала преди на лицето на едно дете. Тя сложи и двете си ръце върху рамената му и го привлече до топлината и пламъка на печката.

„Ти си добре дошъл, момчето ми," каза тя твърдо. „Ела, седни да вечеряш с нас."

Вратата се отвори отново и татко влезе, като отърсваше снега от пелерината си. Той бе разбрал, че Анет се е прибрала защото беше видял шейната и фигурите на две деца профучаващи през поляните. След като чу нейната история и я сгълча малко,

защото е отишла толкова далеч сама през нощта, той също седна до печката. Баба сервира на всички топъл шоколад и хрупкав хляб дебело намазан с масло. Върху всяка филия тя сложи по едно дебело парче сирене с дупки и всеки седеше и ядеше мълчаливо.

Една приспиваша, доволна тишина! Топлината на печката след студения нощен въздух ги правеше да се чувстват сънливи. Люсиен седеше и примижваше срещу пламъците. Искаше му се този момент да продължи вечно. Изведнъж тишината бе прекъсната от особено драскане по вратата.

„Това е Клаус!“ извика Анет, и скочи — но болния ѝ крак я закова. Баба, татко и Люсиен — всички се спуснаха към вратата и я отвориха веднага.

Клаус влезе триумфално в стаята с гордо вирната опашка, а в устата си носеше едно съвсем сляпо сиво котенце. Тя не обърна внимание на никого от тях, но тръгна право насреща към малкото легло, където спеше Дани и скочи върху пухения юрган. Тя пусна скъпоценния си товар колкото се може по-близо до разрошената златиста глава. После бързо се върна към вратата като мяукаше.

„Тя пак ще се върне с друго,“ каза татко като я остави да излезе.

„Тогава по-добре да оставим вратата отворена; каза баба и уви шала около раменете си, като помоли Люсиен ако обича да потърси кожата, която слагаше върху колената си. Те всички седяха и трепереха в хладовития мраз, докато Клаус отново се появи с голяма бързина, остави на същото място едно бяло котенце на петна със сиви гривнички и пак изчезна навън.

„Дано това да е последното“ пошепна баба, мислейки си отчасти за живота в малката къща с Дани и повече от три котета. Но никой нищо не каза, защото очите им бяха отправени към вратата. Клаус на Дани можеше да си прави каквото иска и никой нямаше да каже нищо.

Котката отново се върна, но този път тя вървеше бавно и царствено; работата ѝ беше свършена. Тя носеше в устата си едно чисто бяло котенце, точно като нея; събра и трите между предните си лапи, настани се върху гърдите на Дани и почна да ги мие и мърка, като че ли животът ѝ зависеше от това.

„Затвори вратата, Люсиен,“ каза баба с малка въздишка на успокоение — „И Петре, добре ще е да намериш една кошница за тези котки. Детето ще се задуши!“

Татко се подсмихна — „утре сутрин, майко,“ отговори той. „Тази вечер нека стоят където са. Животното знае къде са добре дошли и Дани няма да има нищо против.“

Много нежно той премести дясната лапа на Клаус от брадата на Дани; след това излезе да заключи краварника.

Люсиен стана да си върви. Той отиде при баба и си подаде ръката.

„Трябва да си вървя“ каза той просто, „но благодаря ви за поканата да вляза и аз се надявам, че кракът на Анет скоро ще оздравее.“

Баба, пое ръката му с две ръце и като го гледаше в лицето, каза: „Да, трябва да си вървиш, но запомни, трябва пак да дойдеш. Винаги ще бъдеш добре дошъл.“

Анет не каза нищо, че трябва да събудят Дани, защото баба ѝ щеше категорично да забрани, но все пак обещанието си е обещание. Тя почака докато баба ѝ измие чашите от шоколада и тогава подскочи до креватчето му.

„Дани,“ пошепна тя, галейки влажната му косица. Дани въздъхна и махна с ръце над главата си, но не се събуди.

„Дани!“ каза Анет по-високо; този път тя го ощипа. Той отвори очите си, ободрени от съня и я погледна.

„Виж, Дани,“ каза Анет, „Клаус е тук — и тя ти е донесла подарък!“

Дани се загледа в смесицата от козина в прегръдките му, полусънлив, за да се учуди и не съвсем сигурен дали сънува или не.

„Тя е намерила три плъха“, забеляза той.

„Не, не, Дани,“ извика Анет. „Това не са плъхове — това са три сладки малки котенца. Тя ги е пазила в плевника и сега ти ги донася. Те са твои, Дани — подарък от Клаус.“

Дани примигваше с очи. „Аз знаех, че ще си дойде“ пошепна той; „аз помолих Бога.“

Анет коленичи до леглото и събра цялата купчина — Дани, Клаус и котенцата в обятията си.

„И аз помолих Господ Исус да влезе“ пошепна тя. „И Той влезе. Ето и двете молитви са отговорени за една нощ!“

Но Дани не чу; той заспа отново с крайчеца на Клаусовата опашка в устата си.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

Студените бинтове на баба бяха така сполучливи, че когато Анет се събуди на другата сутрин, болката и подутото на глезена бяха почти изчезнали, въпреки че още я наболяваше крака, за да може да ходи. През нощта беше валяло и преспите бяха толкова дълбоки, че татко трябваше да изкопае пътека, за да стигне до краварника, така че не беше време за разходки.

Анет, Дани, Клаус и трите котенца на пода в дневната — това беше вече много и след обяд баба им предложи да отидат в плевника да играят там. Така Дани отнесе новото си семейство в една кошница в плевника и направи и за трите гнезда в сеното. Той се премятеше през глава, докато Анет легнала удобно по корем, с голямата Библия на баба си закрепена пред нея, прелистваше страниците ѝ.

Тя искаше да намери своя специален стих за Исус чукащ на вратата, който проповедникът беше чел и искаше да го научи целия наизуст. Намери го доста бързо, защото пастирът им бе казал, че се намира в последната книга на Библията. Там беше в Откровение, глава 3, стих 20: „Ето стоя на вратата и хлопам; ако чуе някой гласа Ми и отвори вратата, ще влезе при него и ще вечерям с него, и той с Мене.“

Анет така го научи, че можеше да го казва без да гледа и се чудеше какво ли значи последната част — да вечеря. Тя трябва да не забрави при първа възможност да попита баба. След това сложи ръцете си под главата и лежа така замислена известно време, като наблюдаваше Дани. Той изглеждаше много смешен като се премятеше, защото свиваше здравия си крак, а болния държеше прав.

Тя беше отворила вратата за Господ Исус и Той беше влязъл и живееше в сърцето ѝ и то стана както баба беше казала. Той беше дошъл със Своя Дух на прощение и любов; жестоките, зловни мисли бяха изчезнали изведнъж като сенки пред светлината и вече не беше трудно да прости на Люсиен. Всъщност тя не мислеше повече за това, понеже когато Господ Исус влезе, Той започна да ѝ показва колко себелюбива, безсърдечна и лъжлива е била тя, и това за което наистина се безпокоеше сега, беше дали Люсиен ще ѝ прости.

Тя му беше казала и той не изглеждаше сърдит, но въпреки всичко беше изгубил наградата си и Анет знаеше, че има още нещо, което може да се направи ако тя наистина искаше.

Това бяха животните на Ноевия ковчег. Ако тя ги занесе на учителя и му разкаже всичко, той ще види колко хубаво Люсиен може да работи резба и вероятно ще даде на Люсиен друга награда, макар и сега.

Но тя беше толкова уплашена какво ще си помисли учителят и какво ще кажат другите деца, че реши да не предприема нищо повече. Тя не се чувстваше вече щастлива и започна да се люлее на гредите, като хранеше кравите през една дупка в дъските, докато баща ѝ дойде да дои кравите. Тогава слезе долу, седна в яслите и му говореше, докато той работеше.

Стъмни се рано и децата отидоха да вечерят. След това стана време за Дани да спи. Имаше вълнение около лягането защото баба искаше котенцата да спят в плевника, а Дани ги искаше в леглото си. Накрая всеки отстъпи по-малко и котенцата спаха под кревата; но доста много говориха по този въпрос. Когато приключиха, баба се почувства изморена и потъна в стола си с лека въздишка. Анет приближи столчето си до нея, но още не бяха се настанили удобно, когато се чу чуване на вратата и Анет стана да отвори.

Люсиен стоеше на вратата, срамежливо свивайки ръцете си и Анет въпреки, че искаше да е любезна, също се стесняваше. Те стояха и двамата сковани, чакайки някой от тях да проговори.

Баба погледна учудена от мълчанието.

„Влез Люсиен," повика тя. „Добре дошъл, Анет донеси друго столче и седнете и двамата."

Те седнаха покорно и Люсиен, след като каза, че е дошъл да види как е крака на Анет, пак замълча. Анет след като каза, „Много по-добре е, благодаря," стоеше и гледаше в пода. Баба ги погледна и двамата много строго над очилата си.

„Анет и Люсиен," каза тя изведнъж, „трябва да спрете да се карате, а да се държите като разумни деца. Люсиен, ти направи нещо ужасно, но ти не си имал намерение да го направиш и си страдал за това. Няма защо да плачем, станалото станало. Кураж! Трябва да започнеш отново. Анет трябва да се научиш да прощаваш и да бъдеш добра, да спреш да мислиш, че си по-добра от другите."

„Аз не мисля" каза Анет по-скоро учудена.

„Да, ти се мислиш" отговори баба ѝ, „иначе нямаше да ти е трудно да прощаваш."

„Но аз му простих," отговори Анет. „Снощи на планината — и не беше много трудно да простя, защото и аз му направих нещо лошо и когато му разправих за това, той каза, че ще ми прости също, нали Люсиен? Ние сме и двамата еднакво лоши."

„Да," отговори Люсиен просто. „Но не беше така лошо както това, което аз направих. Мога да направя друго конче, но не мога да направя нови крака на Дани. Във всеки случай всички казват, че ти си добра и те обичат; а мене никой не ме обича."

„Може би," отговори Анет, „защото те всички знаят какво направи ти, а никой не знае какво направих аз. Знаеш ли Люсиен, този след обяд аз мислех, че трябва да кажа на учителя, но не знам дали ще се осмеля."

Те говореха помежду си; баба седнала слушаше, но понеже беше баба, те не обръщаха внимание. Сега тя се обади.

„Анет," каза тя изведнъж, „как стана, че ти почувства, че можеш да прощаваш?"

Преди две вечери ти ми каза, че никога няма да можеш."

„Ами, бабо, аз отворих вратата, както ти ми каза и тогава всичко стана както ти каза. Когато помолих Исус да влезе, някак си не ми беше трудно."

„Да," каза баба, „аз знаех, че така ще бъде ако ти само отвориш вратата. Когато Исус със Своята голяма любов и прощение идва в нашето сърце, няма повече място за безсърдечност, егоизъм и непрости-телни мисли — те излизат, както тъмнината, когато слънцето изгрее. Но има и нещо друго освен безсърдечността, която Исус изпъжда. Подай ми Библията, Анет."

Баба прелистваше страниците бавно, взирайки се в заглавията, докато намери четвърта глава на Първото Послание на Йоан и посочи стихове 18 и 19.

„Чети, Анет," каза тя.

И така Анет зачете високо, бавно и ясно:

„В любовта няма страх, но съвършената любов изпъжда страха; защото страхът има в себе си наказание, и който се страхува, не е усъвършенстван в любовта."

„Ние любим Него, защото първо Той възлюби нас."

„Точно така," каза баба. „Съвършената Любов изпъжда страха. Когато Исус донася Своята съвършена любов в нашето сърце, тя изпъжда жестокостта и егоизмът, също може да изпъди страха. Ето виждате, ако вярваме, че Исус ни обича съвършено няма за какво да се страхуваме. Ако ни обича съвършено, Той никога няма да остави да ни се случи нещо зло."

Анет и Люсиен седяха и слушаха; след малко те се усмигнаха един на друг. Анет стана и отиде до своя шкаф да потърси Коледното мече и го разчупи на две половини като подарък за сдобряване. Те седяха на столчетата, Люсиен ядеше щастлив, но Анет още беше замислена и неспокойна. Сега ѝ беше по-ясно от всеки друг път кое е право, но още не искаше да го направи.

Люсиен не стоя много дълго и когато си излезе, Анет каза лека нощ и стана да отиде да си легне.

„Анет," каза баба ѝ, „запомни, че когато Исус влиза, Той идва като Учител. Ти трябва вече да вършиш каквото Той ти казва, а не каквото ти искаш."

„Да, бабо," каза Анет по-скоро тъжно. Тя се изкачи по стълбата и когато се съблече, коленичи да се моли.

„Господи Исусе," каза тя, „искам да правя каквото Ти кажеш. Ако наистина трябва да кажа, моля Ти се направи ме смела и помогни да не се страхувам."

Тя си легна с олекнало сърце и скоро заспа. На другата сутрин тя се събуди порано. Лежеше в тъмното и се чудеше, колко ли е часа.

Докато се чудеше сънлива, тя видя една светлина да влиза през пролуката на капака на прозореца и да осветлява едно петно на пода.

„Вече е сутрин", помисли си Анет; „ще отворя капаците да видя дали е хубаво небето."

Тя скочи от кревата и го отвори. Слънцето нахлу вътре. Долината беше още в мрак, но слънцето се показваше зад един пролом в отсрещната планина и беше проникнало до къщата им; светлината блестяща върху снега беше ослепителна и върховете отзад така светли, че не можеше да се гледа към тях. Тя изпълни малката стая с приятната студена свежест на ранната утрин, която допреди малко беше толкова тъмна.

„Точно както каза баба," мислеше си Анет. „Няма начин да се изпъдят сенките от долината освен да чакаш докато слънцето изгрее върху тях; тогава и да искаш не можеш да ги задържиш. Да мразиш Люсиен е като сенките и да се страхуваш да си признаеш откровено е като сенките; а да оставиш Исус да влезе е като да отвориш капаците."

Тя беше толкова доволна от тази мисъл, че си легна отново и лежа спокойно мислейки си за това, докато дойде време да стане. Тогава, още накуцвайки малко, тя се облече и отиде в кухнята, където баба ѝ приготвяваше кафето.

„Бабо," каза тя решително, „искам да отида да видя учителя тази сутрин."

„Ами крака ти?" попита баба.

„Ще отида с шейната."

„Но как ще се върнеш обратно?"

„Не знам; предполагам, че ще подскачам — но каквото и да стане бабо, аз трябва да отида да видя учителя тази сутрин, не мога да чакам.“

„За какво става дума?“ се намеси баща ѝ, който изтърсваше снега от ботушите си на прага на вратата. „Ако Анет иска да види учителя тя може да слезе с мене. Аз ще нося сиренето долу до влака с колата и мулето. Ще я оставя в селото, а на връщане от гарата пак ще я взема.“

Лицето на Анет светна от радост. Тя не можеше да чака. Ако трябваше да чака един цял ден може да почне отново да се страхува.

Анет седеше до татко си в колата със сиренето, което подскачаше от друсането на пътя. Животните от Ноевия ковчег бяха увити внимателно в кърпата ѝ, тя не се чувстваше толкова щастлива. Не знаеше какво да каже на учителя! Ами ако той много, много ѝ се разсърди?

„Защо искаш да отидеш да видиш учителя?“ попита изведнъж баща ѝ. „Омръзна ли ти да нямаш уроци?“

Анет опря златната си глава до неговото палто.

„Не,“ отговори тя срамежливо. „Искам само да му кажа нещо. Това е една тайна, татко.“

Тя мушна ръката си в неговата, както държеше юздите и той, добър, мъдър човек какъвто си беше, се усмихна и не зададе повече въпроси. Той беше много зает човек. Работеше усилено от сутрин до късна вечер, за да може малката му ферма да припечелва достатъчно за издръжка на децата. Той нямаше често време да им говори сериозно — оставяше това на баба, а обикновено знаеше какво мислят, като наблюдаваше лицата им и слушаше обикновените им разговори; и на тихо в краварника или в гората като работеше за тях, той си мислеше за тях и се молеше за тях. Той знаеше, че малката му дъщеря е била потисната — че нещо ѝ се е случило и че тя е намерила успокоение; той беше напълно доволен да знае, че тя е щастлива, без да я попита защо и как.

Те се клатушкаха мълчаливо, докато зърнаха бялата къща. Лятно време тя изглеждаше съвсем чиста, но сега, в сравнение с чистия сняг, изглеждаше мръсна и сива.

„Слез,“ каза баща ѝ, „аз ще се върна след половин час.“

Мулето продължи пътя си. Анет, чието сърце биеше много силно, тръгна по пътеката и стоя дълго време без да смее да почука. Всъщност тя можеше да стои там докато дойде време да си върви отново у дома, ако учителят не я беше видял от прозореца и не беше дошъл да отвори вратата, без тя да почука.

„Влез, влез,“ каза той приятелски като я въведе в малката стая, където толкова пъти тя беше седяла и готвила уроците си с него. Той обичаше децата и през ваканцията те му липсваха. Беше му драго да идват при него. Анет отиде право на масата, развърза кърпичката си и нареди малките животни от Ноевия ковчег в една редица.

„Люсиен ги направи“ каза тя твърдо. „Не са ли хубави!“

Учителят ги взе и ги разгледа с интерес. „Те са прекрасно направени,“ отговори той. „Те са изключително добри за момче на неговата възраст. Той в скоро време ще може да си изкарва прехраната. Аз не знаех, че той може да деля така. Защо не се яви на състезанието?“

„Той се яви,“ отговори Анет, много твърдо. „Затова дойдох да ви разправам. Той направи едно конче, но аз го счупих без да ме види, защото му бях много сърдита заради Дани. Но сега съжалявам, и се чудя дали той не може да получи наградата, след като вие знаете всичко.“

Учителят я погледна замислено. Бузите ѝ бяха пламнали, а очите ѝ гледаха в пода.

„Но аз нямам друга награда" каза учителят най-последно. „Имаше само две. Едната бе дадена на Петър, а другата на теб."

„Тогава Люсиен трябва да има тази, която беше дадена на Петър. Тя беше за най-добрия. Работата на Люсиен беше много по-добра от тази на Петър."

„О, не," отговори учителят, „това не можем да направим. В края на краищата, Петър спечели съвсем справедливо. Не можем да му отнемем наградата. Ако наистина искаш и той да има награда, ще трябва да дадеш своята. По твоя вина той е загубил наградата си, нали?"

„Да," каза Анет — и тя мълча цели три минути замислена. Нейната награда беше една красива книга, пълна с картини от всички планини на Швейцария. Тя стоеше увита в тънка хартия и беше най-скъпото ѝ притежание.

Разбира се, можеше лесно да каже не, и тя знаеше, че учителят никога няма да я накара насилно да я даде. Но баба беше говорила за съвършената любов. Господ Исус със Своята съвършена любов сега живееше в нейното сърце и Той не би искал тя да задържа нещо.

„Добре," каза Анет най-последно.

„Браво!" отговори учителят, и в очите му имаше израз на победа, защото в тези три минути той знаеше, че Анет е спечелила една много голяма битка.

„Ти ще ми я донесеш, когато почне училище, и аз ще му я предам пред класа, и децата ще видят неговите изделия."

„Много добре," каза Анет — и погледна срамежливо в лицето му да види дали той я мисли за много лоша, но той само ѝ се усмихна. Тя си излезе сигурна, че старият учител я обича така, както и по-рано.

Когато отново бе в къщи, Анет се качи по стъпалата и застана на верандата. Дани дойде и застана до нея с котенцата в ръце. Зад гърба ѝ баба готвеше обед, а пред нея слънцето беше огряло долината.

Докато гледаше надолу към блестящите покриви и сребрилата река, почувства топлата малка ръка на Дани в своята, и приятната миризма на гореща супа зад себе си.

„Тази сутрин долината беше цялата в сенки," мислеше си Анет, „а сега е обляна от слънчева светлина" и тя знаеше, че това е като идването на Господ Исус в сърцето ѝ, и изпълването ѝ с любов, светлина и смелост.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

Люсиен изкачваше хълма с леки стъпки. До него вървеше Анет. Преди, те никога не бяха се връщали от училище заедно, но сега беше друго.

Това беше една много щастлива сутрин за Люсиен. Учителят, без да обясни защо, изведнъж каза, че е видял такова хубаво изделие от дърво през ваканцията, че е решил да даде още една награда и за учудване на всички Люсиен беше повикан да я получи. Анет, която беше очаквала, че учителят ще разкаже цялата случка, почти припадна от успокоение. Тогава всички деца се събраха на куп да се възхищават на малките дървени животни. Петър с луничките се възхищаваше повече от всеки друг, забелязвайки весело, че е бил късметлия, заедно са били предадени толкова късно, иначе нямало никога да спечели наградата, на което всеки искрено се съгласи. Когато всички искаха да разгледат книгата, момичетата извикаха: „Тя е същата като на Анет" — и Анет чакаше неспокойно учителят да каже: „Това е книгата на Анет."

Но той само отговори: „Така ли?“ — и когато никой не го гледаше, намигна на Анет.

Когато бяха вече далеч от погледа на всички деца, Люсиен подаде книгата на Анет.

„Беше приятно да имам и аз награда," каза той, „но не искам да я задържа — наистина, не искам Анет. Това е твоя книга и не бих искал да ти я отнема."

Анет поклати глава.

„Не, ти трябва да я вземеш," каза тя. „Учителят каза така; сега книгата е твоя."

„Е добре," каза Люсиен, „всъщност тя принадлежи на двама ни, затова нека я споделим. Да предположим, че я взема този месец, а ти другия месец, следващия пак аз и така нататък."

Анет се ободри. Тя много искаше книгата си.

„Добре," отговори тя. „Аз ще направя както искаш. На първия ден от всеки месец ние ще си я разменяме."

И така стана навик в 5 часа вечерта на първия ден от всеки месец притежателят на книгата я занасяше тържествено в съседната къща и я оставяше на масата. Този навик трая цяла година и беше добър, защото всеки път когато я разменяха, те си спомняха мълчаливо, че истинското щастие идва от прощаване, споделяне и помагане един на друг.

„Нека седнем на тази купчина дърва и да я разгледаме," каза Люсиен. Те избърскаха снега от дървата и седнаха да прелистват страниците, защото Люсиен никога не я беше виждал преди. Той се интересуваше от планините и често изучаваше пътеводители. Сега посочваше различните пътища за изкачване.

„Това е най-добрият път за Матерхорн," каза той пламенно, като посочваше пътеката с пръста си; „този е пътя по който ще се изкача първия път," и Анет, седнала до него поклащайки краката си, мечтаеше да е момче, за да може да се изкачва по планините.

Те седяха там дълго време на припек под палещото обедно слънце. Зад тях, на фона на синьото небе се белееха върховете. Беше им толкова интересно да гледат картините, че забравиха, че е време за обяд. Най-сетне един жален гласец наблизко до тях каза, „Анет, баба каза, че мога да дойда да ви посрещна — обедът отдавна е готов и аз вече обядвах."

Това беше Дани, облегнат с цялата си тежест на патериците. Изглеждаше зачервен и уморен. Анет скочи виновно от купа с дърва.

„Дани!" извика тя, „не бива да излизаш толкова далеч в планината. Ти не можеш да се върнеш сам. Трябва веднага да си вървим."

Те тръгнаха бавно нагоре по пътя, но Дани беше много уморен. Никога не беше ходил толкова далече с патериците си. Зад всеки следващ завой той се бе надявал, че ще види сестра си и бе продължил да върви куцешком. Накрая Люсиен го вдигна и го понесе, а Анет носеше патериците.

Люсиен го занесе до самата врата на къщата, но никой не говореше. Някаква сянка като че ли беше застанала между Люсиен и Анет, защото и двамата си мислеха, че колкото и да са изгладили разпрата помежду си, Дани все още беше куц и нищо не можеше да му възвърне краката.

„Така ме боли крака," каза Дани по-скоро сърдито, като го носеше по стълбите. „Сложи ме в леглото, Нет."

Анет го остави на леглото и му даде всички котета за да си играе с тях, а тя седна да яде изстиналата картофена супа. Татко ѝ беше отишъл на работа, а баба, след като ѝ се скара, че е закъсняла, отиде в кухнята където Анет скоро я намери. Баба

стоеше до масата и обираше хубавия каймак от купите с мляко и Анет почна да ѝ помага.

„Какво има Анет?" каза баба изведнъж. „Изглеждаш тъжна."

Анет дълго време не отговори — после тя каза, „бабо..."

„Да, мое дете."

„Бабо, ти каза, че ако помоля Исус да дойде в сърцето ми, Той ще ме направи да обичам Люсиен и ще премахне мислите, че не го обичам. Миналата седмица това беше така, но сега като погледна Дани с крака, който така го боли и си спомня, че беше напълно здрав, всички онези мисли се връщат."

„Да," каза баба, „сигурна съм, че е така. Всеки ден от твоя живот на твоята врата ще чукат грозни, гневни, егоистични мисли и ще се опитват да влязат отново. Не се опитвай ти сама да ги изпъдиш; помоли Господ Исус да ги посрещне с Неговата любов. Мисли за любовта на Исуса колкото можеш повече. Чети за любовта на Исус всеки ден в Библията — и ако сърцето ти е изпълнено с нея, няма да има място за онези мисли."

„Къде точно в Библията?" попита Анет.

„В цялата Библия," отговори баба.

„Напоследък сме чели Евангелието от Марка на глас вечерно време, нали? Всяка страница е пълна с любовта на Исус — Неговата любов към учениците Му, Неговата любов към неприятелите му, Неговата любов към всички бедни и страдащи хора, Неговата любов към малките деца. Чети внимателно за себе си разкажът за целия живот на Исуса, мисли много за начина по който Той обичаше и запомни, че същата тази любов дойде в твоето сърце, когато ти поиска Господ Исус да влезе." „Да," отговори Анет по скоро разсеяно — докато си мислеше: „Ще започна днес и всяка сутрин когато се събудя да чета по един разказ как Исус обича някой."

Люсиен се беше прибрал у дома си, също замислен. Стана му мъчно като видя Дани толкова уморен. Лесно ѝ беше на Анет — тя беше поправила лошото, което бе направила. Но той не можеше никога да оправи краката на Дани.

Защо Анет му беше простила и станала така различна? Той се чудеше вече за стотен път. Отначало мислеше, че стана така понеже я намери в снега, но сега разбира, че има нещо друго. Тя беше говорила за отваряне врата за Исус. Баба ѝ беше казала нещо за любовта на Исус, която изпъжда егоизма и злобата.

Старият човек в планината бе говорил за милост и прощение. Може би когато ти „отвориш вратата" каквото и да значи това, идваха милост и прощение както и любов. Може би това беше едно и също нещо.

Както и да е, „отваряне на вратата" беше направило много голяма промяна у Анет. Тя беше по-рано толкова горделива и непростителна — а сега съвсем смирена и добра. Това накара Люсиен да мисли, че Исус Христос не беше само Някой, Който е живял много отдавна в Библейските разкази, но Някой, Който може наистина да върши неща и сега.

Той вървеше бавно и още не беше стигнал у дома. Двадесет минути преди това, когато той и Анет седяха на дървата, небето беше синьо и спокойно, но сега зад планините се събираха големи облаци и почваше да духа студен вятър.

„Духа за сняг," си каза Люсиен. „Довечера ще има виелица."

Кравите тъпчеха неспокойно в обора при шума на вятъра, който беше излязъл. Люсиен влезе бързо вътре и седна до майка си, която вече обядваше.

„Седни," каза майка му. „Ти закъсня. Добре, че нямате училище след обяд, облачно е и мисля, че ще има виелица — каква е тази книга, която държиш?"

„Това е награда," отговори Люсиен. „Учителят ми я даде за резбарството. Той видя нещо, което правих през ваканцията."

„Много мило от негова страна," каза майка му. „Той знаеше ли за кончето, което беше смазано?"

„Да," отговори Люсиен и промени разговора. Той не искаше да отговаря на неудобни въпроси. Искаше да запази в тайна случая с кончето заради Анет.

Мислите му се върнаха към нея, докато седеше в предната стая и дялаше върху един вестник. Майка му гладеше в кухнята, така че беше сам. „Аз помолих Исус да влезе," — това беше казала Анет, — а баба й прочете няколко стиха от Библията... може би ще ги намери и той. Той би искал да ги прочете пак.

Отиде и взе от рафта изпрашената стара, семейна Библия със ражданията, сватбите и погребенията на семейството написани на първата страница. Майка му не я четеше често и той знаеше много малко за нея, освен това, което беше научил в училище. Не си спомняше къде се намира текста на бабата, но си мислеше, че е някъде към края.

Той не можа да го намери, но намери други неща. Намери Евангелията и разказите, които бе чул в училище за Исус, Който изцелява — как Той правеше слепи хора да прогледат, очисти беше прокажени и мъртви съживяваше; да, имаше един разказ как Той направи някой да проходи!

„Стани, вдигни постелката си и върви."

Ако наистина Исус беше жив и днес и беше променил сърцето на Анет, сигурно Той можеше да направи и Дани да ходи.

Люсиен никога не се беше молил откакто бе малко момче, когато понякога повтаряше молитвите на майка си. Но сега той се измъкна насреща в обора, изтича горе в плевника и коленичи на същото място, където преди месеци бе лежал и плакал горчиво.

Той още не разбираше какво значи да отвориш вратата на Исуса, но той вярваше, че сега Бог беше близо и ще чуе, когато той се моли. Той се моли от цяло сърце Бог да излекува Дани, да може да върви както преди, така както Той е лекувал хората в Библията.

Той стоя там дълго време, след което се смъкна долу да дои кравите. Когато отвори вратата, за да прекоси двора с кофите, той беше почти изблъскан назад от снега, който се носеше хоризонтално от вятъра. Майка му беше на прозореца и гледаше доста неспокойно в здрача.

„Това е истинска виелица" каза тя. „По-добре вземи фенера и иди да посрещнеш сестра си; толкова е рано, а стана тъмно."

В този момент вратата се отвори широко и Мария със снега замръзнал по косата й и прилепнал по палтото й, застана задъхана и весела на прага на вратата.

„Същинска борба съм водила със снега докато се изкача на склона," едвам си поемаше дъх тя, като изтърси мокрите си дрехи и смени обувките. „Нямам вече сили! Люсиен, защо не дойде да ме посрещнеш с фенера? Мамо, дано супата да е готова, умряла съм от глад."

Те седнаха на масата, Мария още бърбеше весело с бузи червени като ябълки.

„Какъв ден!" възкликна тя. „Хората влизаха и излизаха от хотела през целия ден. Горките, не случиха хубаво време за сняг! Много съм уморена; но получих тази вечер добър бакшиш. Виж, мамо!" Тя извади една банкнота и я подаде на майка си. Госпожа Морел я взе приятно изненадана. Тя, както нейните съседи, трудно се препитаваше с малката ферма. Мария беше добро момиче, което донасяше у дома своята заплата.

„Кой ти даде толкова много?" попита тя.

„О, такъв приятен човек! Истински джентълмен!" извика Мария; „струва ми се, че е много известен. Жената на притежателя ми разправи за него на обяд. Той е един

много способен лекар и може да излекува почти всички счупени кости. Долу при езерото имал болница. Хората от цяла Швейцария ходели там и той ги лекувал."

Люсиен почти се задави в своето вълнение. Той се наведе над масата.

„Мария," извика той, „може ли да излекува Дани Бюрние?"

Мария го изгледа учудена. Тя не знаеше, че Люсиен още се вълнува за малкия Дани Бюрние.

„Не знам," отговори тя доста любезно. „Те ще трябва да го заведат долу при езерото ако искат господин Живе да го види. Но те нямат толкова пари. Тези способни лекари взимат големи възнаграждения, Люсиен, колкото всичките крави на Бюрние, струва ми се."

Долу при езерото! На Люсиен, който никога не беше напускал долината, това му се струваше на другия край на света.

Той се опита отново. „Но Мария, не могат ли да го заведат до хотела утре сутринта?"

„Той напуска с ранния влак — всичкият му багаж беше занесен долу тази вечер."

„Но Мария, не могат ли да го занесат тази вечер?"

Неговото усърдие трогна Мария.

„Разбира се, че не могат, Люсиен," каза тя убедително. „Как можеш да водиш едно дете в тази виелица! Последният влак замина доста отдавна, а шосето през Прохода ще бъде затрупано в такава нощ. Това е съвсем невъзможно. Освен това казвам ти, че те нямат пари! Спри да се безпокоиш за Дани Бюрние, Люсиен! Ти не си имал намерение да му направиш зло, а и той е щастлив да подскача наоколо с тези патерици и е съвсем разглезен от своята баба!"

Люсиен не каза нищо повече. Сестра му продължи да говори за другите посетители, какво беше казала келнерката на портиера, и какво притежателят беше казал на готвача. Люсиен нищо не чу. Той беше напълно решил какво ще прави, но три големи трудности се изпречваха пред него.

Възнаграждението на доктора беше много голямо, а Люсиен нямаше пари.

Мислите му отлетяха при стария човек горе в планината. Той имаше много пари ако можеше да го убеди да му ги даде.

Проходът сигурно беше затрупан.

Ех, той ще се опита. Ако не успее, поне ще знае, че е направил каквото може.

Дали докторът би се съгласил да дойде? Би ли оставил влака, който ще го отнесе до неговата известна болница при езерото, за да вземе местния влак с едно момче, което не познаваше и да изкачи планината във виелицата, за да види едно селско дете?

Всичко това беше почти невероятно, но имаше и тази възможност той да се съгласи. Мария го беше нарекла джентълмен.

„Свърших вечерята си, мамо," каза Люсиен. „Отивам горе."

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА

Щом влезе в стаята си, Люсиен започна да действа с голяма бързина. Нямаше минута за губене.

Той откачи пелерината си от долапа и си сложи вълнения калпак, който покриваше ушите му. След това нави около краката си кожените навуца и обу най-издръжливите си ботуши. Тогава написа бележка на майка си, че ще се върне утре сутринта.

Той слезе на пръсти по стълбите в кухнята, напълни джобовете си с хляб и сирене, и взе кутия кибрит. След това тихо повдигна резето на задната врата и полека

мина насреща в обора. Ветроупорния фенер висеше на стената. Люсиен го запали и се успокои при светлината му. Чудеше се дали да си вземе ските, но реши, че е много тъмно. Отвори задната врата на обора и се отправи към снежните и ветровити ливади. Вилицата за малко щеше да го събори. Той излезе благополучно. Неговото голямо приключение започваше сега.

Ако вятърът е такъв в полето, той се чудеше какъв ли ще бъде в Прохода. Сигурно ще го затрупа в преспите! Ще види когато стигне там. Сега трябва да мисли сериозно как да отиде при стария човек.

Той се успокои, когато стигна гората. Там, въпреки, че дърветата се клатеха и клоните се олюляваха със скърцане, а вятърът свиреше в тях, той беше защитен. Снегът по пътеката не беше толкова дълбок както в ливадите. Можеше да се движи по-бързо без да се препъва.

Горе и все нагоре през олюляващите се дървета, докато можа да види успокояващата оранжева светлина в прозореца на стария човек. Краят на първия етап от пътуването му се виждаше. Той се опълчи срещу вятъра когато излезе отново на открито, с мъка стигна до вратата и почука.

„Кой е?“ попита старият човек отвътре много предпазливо. „Аз, Люсиен.“ Вратата се отвори веднага и старият човек го дръпна навътре.

„Люсиен, моето момче,“ извика той, взирайки се в него учудено, „какво те води тука, при тази буря и по това време на нощта? Какво се е случило?“

Люсиен след борбата с вятъра се отпусна на пейката за момент, за да си поеме дъх. Не му се искаше да моли стария човек за пари, но нищо не трябваше да пречи на неговата задача.

„Веднъж вие казахте,“ започна Люсиен, гледайки право в лице стареца, с очи светещи от безпокойство, „че имате много пари да дадете на някого, който наистина е в нужда. Аз намерих такъв, който наистина се нуждае. Ако ми дадете вашите пари, мисля, че кракът на малкия Бюрние ще бъде излекуван.“

„Как така?“ попита старецът, като гледаше много внимателно момчето.

„Има един доктор в хотела, където сестра ми работи,“ обясни Люсиен, „който може да лекува куци хора и да цери счупени кости. Сега ще отида да го помоля да дойде и види Дани; но сестра ми казва, че ще иска много пари.“

„Сега ли ще отиваш?“ повтори старият човек, „в това време? Ти си луд, момче! Никога не ще можеш да преминеш Прохода по това време.“

"Аз мисля, че мога!" повтори Люсиен настойчиво. "Вилицата почна само преди няколко часа и пресният сняг няма да е още дълбок, ако побързам – но няма смисъл да вървя, ако нямам пари!"

Старият човек за минута не каза нищо. Той като че ли се бореше със себе си.

"Бих ти дал пари, ако бях сигурен кой е човекът", каза той недоверчиво. "Но не искам да ги прахосвам, нито да ги изгубя. Как ще знам, че той е честен човек? Как се казва, Люсиен?"

"Името му е М. Живе. Сестра ми каза, че е известен човек."

"Г-н Живе!"

Старият човек повтори думите тихо с особен глас, като че се стремеше да ги изговори правилно. На Люсиен му се стори, че побледня. Без да каже нищо повече, той се обърна, взе един ключ от една от кутиите с резба и отвори едно малко шкафче в стената зад леглото си. От него извади стар чорап пълен с банкноти.

"Вземи всичко", каза той, "и ги дай всичките на господин Живе. Кажу му, че всичко е за него, ако може да излекува детето. Кажу му... кажи му, Люсиен, че това е изплащането на един дълг."

Гласът му се разтрепера малко и Люсиен го погледна учудено, но той беше много радостен, за да има време да се чуди. Никога не беше виждал толкова много пари през живота си. Сложи целият вързоп вътре в ризата си, закопча палтото си и пелерината отгоре и се обърна към вратата.

"Много, много Ви благодаря" каза той бързо при вратата. "Ще дойда да Ви кажа какво става."

Старецът отиде до вратата да го види как тръгва и държа фенера си високо, за да освети пътеката. Люсиен беше направил няколко стъпки, когато старецът го повика високо.

"Люсиен!"

"Люсиен се завтече обратно.

"Да, господине..."

"Няма да забравиш поръчението ми, нали?"

"Не", отговори Люсиен внимателно. "Трябва да кажа, че е заплащането на един дълг. Няма да забравя. Довиждане, господине."

Той отново тръгна в нощта, но старецът го повика пак.

"Люсиен!"

Момчето изтича обратно, нетърпеливо, че закъснява.

"Да, господине?"

"Нищо няма да му кажеш за мен, нали? Не му казвай името ми, нали Люсиен?"

"Аз не Ви знам името" му припомни Люсиен.

"И не му казвай къде живеея, Люсиен!"

"Не, господине", отговори Люсиен, много нетърпеливо, за да се чуди. "Само ще кажа, че е заплащането на един дълг. Довиждане, господине."

Той избърза колкото се може повече в дълбокия, мек сняг, от страх, че старецът може пак да го повика. На края на гората той се обърна и помахаша фенера си.

През вихрушката на снега още можеше да види тъмната фигура на стареца пред светлината на отворената врата.

Той трябва много да бърза — още валеше сняг — скоро не ще може да се прекоси Прохода, ако не е вече късно.

Помисли, че вероятно не ще може да премине пеша. Ще влезе в обора по пътя надолу и ще си вземе ските.

Той се препъна по пътя в последната ливада, потъвайки на всяка стъпка. За щастие оборът още беше отворен и Люсиен влезе вътре много предпазливо. Точно сваляше ските когато другата врата се отвори и майка му и Мария влязоха с фенер, който размахваха. Люсиен подпре ските на стената и легна по лице на мръсния под зад най-голямата крава.

„Не е тук," каза майка му като размахаша фенера около обора, с тънък неспокоен глас. „Ти си права Мария, май му е хрумнало да търси този доктор. Той е тръгнал по планинския път сега и глупакът не си е взел ските. Чудя се дали можем да убедим господин Бюрние да върви след него и го върне обратно — може би не е далеч."

„Мисля, че ще бъде добре" се съгласи Мария. Нейният глас също беше неспокоен. „Господин Бюрние лесно ще го стигне на ски и ще го спре преди да е в опасност. Нека да отидем и го помолим."

Те излязоха набързо и Люсиен, опрян до хълбоците на кравата, скочи на краката си. Нямаше време за губене.

Ще им трябва две, три минути да си сложат мушамите и обувките. В това време ще им трябва четвърт час да стигнат до къщата на Бюрние. Още десет минути докато се изкажат и докато господин Бюрние си вземе фенера, ботушите и ските. Имаше около

половин час, за да тръгне, това е добре, но той беше малко дете, а господин Бюрние тежък, опитен човек, който можеше да кара ски много по-бързо от Люсиен.

Много, много внимателно, той пропълзя от обора, запали отново фенера, който беше изгасил, когато чу резето да се отваря и завърза ските си. Движейки се внимателно срещу вихрушката, той тръгна, като държеше фенера отпред пред себе си. Държеше главата си приведена, защото вихрушката го заслепяваше.

Надолу по ливадите, докато стигна пак приятелското убежище на горската пътека, където можеше да гледа пред себе си. Когато излезе от гората и навлезе в долните ниви покрай селото, вятърът не беше така силен и Люсиен можеше да гледа право пред себе си и да върви по-бързо.

Той мина през безлюдното село, оглеждайки се неспокойно да не би някой да го види и да поиска да узнае по каква работа е тръгнал; но в такава нощ всички си бяха у дома. Слабият вятър в дола, в който се гущеше селото, тласкаше Люсиен напред. Той се радваше на затишието и светлината по прозорците и това му даваше кураж.

Той прекоси тихия пазарски площад със замръзналата чешма и плавно пое надолу покрай селската мандра, гарата и през моста, който прекосяваше реката и тогава се спря за няколко минути да си поеме дъх; защото беше стигнал до най-ниската част на долината и сега трябваше да започне да се изкачва от другата страна на Прохода, който пресичаше двете планини.

Той хвърли страхливо поглед назад, да не би господин Бюрние да е по дирите му, но никой не се виждаше. Изведнъж се почувства ужасно самотен и му се искаше пак да е в селото с тъмните къщи и огряни от топлина прозорци. За момент почти му се искаше господин Бюрние да го настигне; но отблъсна тази мисъл и почна да се изкачва.

Снегът по шосето не беше много лош. Люсиен нарами ските си и видя, че може да върви без голямо затруднение. Още се чуваше виенето на вятъра в горите над него, но като че ли виелицата спираше.

Отново той навлезе в гората и се изкачваше уморен и уплашен. Тези гори не бяха познатите му гори от тяхната страна на планината, но особени, тъмни гори. Люсиен не беше даже сигурен дали наистина върви по пътя, и ако не, можеше да стигне до брега на някоя пропаст. Някъде, над бученето на вятъра, той можеше да чуе сърдитото бързо течение на един поток. Ските му тежеха все повече и повече.

Той се изкачваше през гората вече три часа, умът му бе изпълнен със страх и ужаси. Всеки разказ, който беше чул за опасностите в планината нахлуваше в ума му — лавини, опасни преспи, счупване на клони. Той се сети за Сент Бернардските кучета, тренирани да спасяват закъсали пътници. Ех, тук наоколо нямаше кучета. Предполагаше, че някъде ще заседне.

Освен ако реши да се върне.

За момент той се спря, чудейки се защо не си е помислил за това по-рано. Колко лесно бе да върже ските и да потегли внимателно надолу криволичейки по горската пътека обратно към дома!

„Направих каквото можах" ще им каже той, „но не можах да премина" — и Бюрние ще помислят без съмнение за него, че това е голямо геройство даже само защото се е опитал.

Вятърът бучеше ужасно и големите дървета високо стенеха и клатеха клоните си. Сега беше почти на върха на откритите голи пространства на Прохода, където вятърът би могъл да го грабне и да го хвърли върху скалите като снежинка. Той осъзна, че зъбите му тракат и се разплака.

„Толкова ме е страх" хълцаше той. „Не мога да вървя по нататък. Знам, че ще бъда убит при Прохода. О, да можеше господин Бюрние да дойде сега."

И като се спря да завърже ските си, той изведнъж си спомни този топъл, уютен момент, когато той, Анет и баба седяха около печката заедно и баба беше говорила за страха.

„Съвършената любов изпъжда страха... ако наистина вярваме, че Исус ни обича напълно, няма от какво да се страхуваме... ако Той ни обича толкова много, Той няма никога да остави нещо да ни навреди.“

Люсиен се спря с ръцете върху ските, прикован от мислите си. Значи той не беше сам. Баба беше казала, че Исус го обича много, и ако Той го обича толкова много, Той няма да остави едно дете само в мрак и опасност. Все едно, Някой по-силен от нощта, вятъра, ужаса и мрака да дойде изведнъж при него, да го хване за ръка и да му покаже хълма. Той нарами ските и тръгна.

„Съвършената любов изпъжда страха“ шепнеше той на себе си и го повтаряше. Това беше наистина така.

Той вече не се чувстваше така уплашен, защото чувстваше, че не е сам.

Той стигна върха на гората и излезе на открито. Сега не мислеше за нищо друго, освен как да върви напред.

Вятърът го посрещна с леден удар и той се търкулна в пресния мек сняг до колене. Изправи се на крака със затруднение, крепейки се под дърветата и си сложи ските. Тогава, почти приведен на две, поради студения вятър, който причиняваше непоносими болки по лицето му, той се опита да напредва крачка по крачка.

За щастие снегът беше спрял и небето не беше толкова мастилено тъмно. От време на време бледата луна проникваше през разкъсаната маса от бягащи облаци, и в такива моменти, той за миг повдигаше главата си, и можеше да види скалите издигнати от страни и знаеше, че ако върви право пред себе си, той трябва да превали върха по някое време.

Струваше му се, че е вървял много време, когато изведнъж силен вятър го удари и повали назад. Остана да лежи така, дишайки тежко в снега.

„Няма да мога никога да стана,“ си каза Люсиен, почти толкова изтощен, че му беше безразлично дали ще стане отново или не. И тогава пак си спомни за съвършената любов и понеже беше дете и чувстваше Спасителят така близо до себе си, вместо да се моли, той само подаде ръцете си да го повдигнат.

След един или два мига като че ли доби малко сила и се опита да се изправи на краката си отново. Тогава видя, че земята пред него леко се наклоняваше надолу. Той беше прекосил Прохода.

Сега беше благодарен за вятъра, защото краката му бяха много уморени и вцепенени, за да направлява ските си, и без тази хала, която помиташе Прохода срещу него, той щеше да се движи бързо и щеше да е в опасност. Люсиен тръгна бавно, клекнал за известно време, докато краката му почти не го държаха вече. Тогава седна и се остави ските да го носят като шейна. Толкова му беше студено, че вече не чувстваше студа, седеше и се пързеляше без усилие надолу по хълма, и се чудеше дали няма да заспи. Като че ли някаква сънлива скованост го обземаше, докато изведнъж почувства едно рязко движение и разбра, че вятърът вече не го удряше, а ските му бяха затънали в една преспа.

Той се отърси и погледна наоколо. Беше пак стигнал до гората и затова вятърът беше спрял. Не можеше да си спомни нищо от последните няколко минути, а кой знае, може би от последните няколко часа — но явно Господ в Своята съвършена любов беше го напътствувал, защото гладкият горски път се простираше пред него. Лъкатушейки между дърветата, той не беше изгубил пътя си.

Той се надигна. Беше много тъмно, а фенерът му осветяваше само няколко крачки пред него. Трябваше да направлява себе си внимателно, защото пътеката

криволичеше и би могъл да падне или да се блъсне в дърветата. Но беше защитен от вятъра, който го правеше безчувствен; а това в момента най-много го интересуваше. Почваше да усеща, че крайниците му са отново негови и бяха много болезнени.

Надолу — надолу — надолу — сега гората беше почти тиха, защото не спускаше към една стръмна долина. Понякога беше изправен, понякога седнал. Към зазоряване облаците се разнесоха, луната изгря и светлината ѝ проникваше през клоните. Най-после когато излезе на открито, поляните бяха спокойни и сребристи, и тъмният град беше под него. След половин час той ще бъде там, чукайки на вратата на големия хотел и тогава ...

„Ако Исус ме обича свършено" мислеше си Люсиен, „Той няма да ме остави да измина напразно целия този път," — и много уморен, за да мисли повече, той забърза през ливадите.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА

Господин Живе се събуди много рано и първото нещо което си помисли е, че бурята е спряла и долината беше утихнала. Второто нещо, което си спомни бе, че днес си заминаваше за дома.

Той се радваше, че си отива в къщи. Беше боледувал и дойде горе в планината за една седмица, за да си почине и подиша планински въздух. Сега се чувстваше отново добре и готов за работа. Днес ще отпътува с ранния влак, за да стигне у дома край езерото преди обяд — и какво посрещане ще бъде това!

Колко шумни ще бъдат децата! Той се усмихваше при мисълта за тях: упорития Марк; веселата къдрокоса Ивет; сериозния пълничък Жан-Пол и сега бебето Клер. След това той си помисли за майка им, весела, къдрокоса като Ивет, но често пъти уморена в края на деня. Как му се искаше да намери някой да ѝ помага — тя гледаше децата сама откакто бавачката беше ги напуснала преди един месец, за да се ожени. Като се прибере у дома, той ще види какво може да се направи.

Той стана и се облече и въпреки, че беше почти четиридесет годишен, си свиркаше, докато се бръснеше. Той току що приключваше, когато се чукна на вратата.

„Влез," каза господин Живе, изненадан, беше още много рано за закуската, която бе поръчал. Беше около пет и половина.

Вратата се отвори и нощният портиер влезе; той имаше вид на човек, който се готви да съобщи някаква тайна.

„Извинявайте, господине," почна той, държейки главата си малко въпросително наклонена на една страна. „Предполагам, че не сте очаквали посетител."

„Посетител?" повтори господин Живе още по изненадан, „сега и на такова време? Не, не съм."

„Ех, господине," каза портиерът разпалено, „ето какво, преди четвърт час чух да се чука на вратата и когато отворих, на прага стоеше едно момче със ски, около дванадесет годишно господине, бяло като платно. Приличаше повече на дух отколкото на момче. „Търся господин Живе," каза то, вместо добро утро, седна на стъпалата и опря главата си на вратата. „Добре," казах му аз, „не можеш да викаш хората по това време рано сутринта, момче — той още спи." „Ще почакам, тогава," каза то, и отпусна глава върху коленете си.

Не мога да гледам едно дете в такова състояние, затова свалих ските му и го сложих да седне на стол. „От къде идеш?" го попитах аз. „От Предоре" отговори то.

„Как така?" казах аз. „Ранният влак още не е дошъл."

„Минах през Прохода," каза то — и господине, колкото повече го наблюдавах, толкова повече му вярвах. Сега седи долу в хола. Като минах покрай вратата ви и видях светлината, реших да дойда и да ви помоля, ако обичате, да го видите."

„Ще дойда да го видя, разбира се," отговори господин Живе, „но не мога да си представя тази история, че е дошъл през Прохода. Не вярвам самите водачи да са го прекосили миналата нощ. Трябва да е било страшно там."

Портиерът повдигна рамена и го поведе надолу по стълбите; но когато стигнаха в хола и двамата извикаха малко уплашени и се завтекоха към момчето.

Люсиен се беше свлякъл от стола и лежеше на пода припаднал; лицето му изглеждаше особено бяло.

Господин Живе го грабна и го понесе на ръце. „Ще го занеса в моята стая" каза той на уплашения портиер; „донесете ми няколко шишета с топла вода и бренди и горещо кафе колкото се може по-скоро."

Горе в стаята, той постави момчето на леглото си, събу просмуканите обувки и чорапи, и разтърка вкоченясалите му крака. След това съблече измръзналите и посипани със сняг дрехи и го уви в одеяла; по това време портиерът дойде, запъхтян много, с шишета, бренди и горещо кафе.

Господин Живе нареди шишетата и поднесе една лъжичка бренди до белите устни на Люсиен. Люсиен не отвори очите си, но въздъхна уморено и глътна бренди.

„А така, момче," каза господин Живе. „Скоро ще си добре."

Когато Люсиен отвори очите си няколко минути по-късно, той погледна право в едно добро, загоряло лице и не можеше да разбере къде е. Той се почувства така приятно на топло и удобно и така му се спеше, че му се поиска никога да не го преместят от това място докато е жив — но искаше да знае кой е човекът с доброто почерняло лице, който го гледаше така съсредоточено.

„Кой сте вие?" пошепна той.

Господин Живе не отговори веднага. Той подигна главата на Люсиен и му даде горещо кафе, и Люсиен го погълна много бавно защото му се струваше много голямо усилие да поглъща в този момент. Когато свърши, той каза пак, „Кой сте вие и къде съм аз?"

„Аз съм господин Живе," отговори докторът. „Не ви познавам, но разбрах, че искате да ме видите."

Люсиен го изгледа по-скоро замаян; той беше толкова уморен, че почти беше забравил за какво е дошъл; но с топлината и храната той започна да си изяснява нещата и най-после проговори.

„Вярно ли е, че сте много голям, умен и известен лекар?"

„Не, аз съм само един лекар."

„Но можете ли да направите куци деца да ходят?"

„Зависи коя е причината. Понякога мога."

„Той е куц, защото падна в една пропаст. Той ходи с патерица и голяма обувка."

„Кой?" попита господин Живе озадачен.

„Малкият Дани Бюрние; той е на шест години. Живее в къщата до нашата. Затова дойдох да ви попитам дали можете да го излекувате. Имам достатъчно пари да ви заплатя."

„Но как си разбрал за мен?"

„Моята сестра ми каза снощи за вас. Сестра ми е прислужничка тук."

„Но как дойде тук в тази буря?"

„Минах през Прохода със ските си."

„Как можа, момче, това е невероятно в тази виелица."

„Минах; няма друг път за да дойда тук."

Това беше съвсем вярно; нямаше друг път. Господин Живе седеше и гледаше момчето като някоя рядкост и докато докторът го наблюдаваше, Люсиен вмъкна ръката си под ризата, която още носеше и измъкна един дебел чорап.

„Моля ви, господине," каза той, „ще бъде ли това достатъчно, за да го направите по-добре?"

Господин Живе извади съдържанието от стария чорап и възкликна от удивление.

„Момче," каза господин Живе съвсем кротко, но много твърдо, „преди да продължим по-нататък ти трябва да ми кажеш от къде си взел тези пари. Знаеш ли колко има тук?"

„Не," каза Люсиен по-скоро унесен. „Но сестра ми каза, че вие искате много. Достатъчно ли са?"

„Много повече," отговори докторът. „Но от къде си ги взел?"

„Един стар човек, с който сме приятели, ми ги даде," промълви Люсиен, който почувства, че не може да държи очите си повече отворени, „още ми заръча да ви кажа, че те са за заплашането на един дълг — и вие трябва да ги вземете всичките."

„Кой беше този стар човек?" попита господин Живе. „Само ми кажи и след това ще спиш. Как е името му?" „Моля, господине, не знам." „Къде живее?"

„Моля ви се, той ме накара да обещавам, че няма да ви кажа" — при тези думи очите му се затвориха и главата му клюмна на една страна. Люсиен беше заспал дълбоко.

Господин Живе се намери в едно затруднено положение. Влакът щеше да тръгне след три-четвърти час. Но момчето в кревата му си беше рискувало живота, за да дойде при него. Всичко това може да е напразно, но той не можеше да разочарова такава твърда смелост и да откаже да види малкото сакато момче; и кой знае дали Люсиен няма да спи с часове сега.

Той излезе от стаята полека, слезе долу на телефона и позвъня на жена си.

„Марта, ти ли си?" почна той. „Мила, много съжалявам, но ще пристигна у дома късно вечерта — нещо особено се случи..." той разказа в нейните състрадателни уши цялата мистериозна история.

Като напускаше бюрото почти бе съборен от едно момиче със зачервени очи, бледо лице и в спортни дрехи. Тя го хвана за ръка.

„О, господине," извика тя. „Портиерът ми каза, че моето братче е при вас горе. О, господине, майка ми и аз помислихме, че той е умрял в преспите. О, аз трябва да се върна бързо у дома и да кажа на майка ми, че е тук."

Господин Живе седна до нея на дивана и се опита да получи някакво обяснение от нея, но тя не каза почти нищо, освен за ужасната нощ, която тя и майка ѝ са преживяли. Господин Бюрние е бил цяла нощ навън да го търси, но тъй като му били казали, че Люсиен е излязъл пеша, той прекарал времето си да го търси покрай гората. Това би било съвсем невъзможно за едно дете — пеша да излезе в ливадите през дълбокия сняг на Прохода. Вятърът и вилицата бяха покрили единствените следи от ски. По пътеката в гората господин Бюрние беше намерил следи от стъпки, но те не бяха отишли по нататък от предела на гората. Господин Бюрние беше претърсил преспите но напразно; той се прибрал у дома с тъжното известие много рано тази сутрин.

Мария можа да разкаже много малко за Дани. Тя беше много развълнувана, за да работи и сега като разбра, че Люсиен е спасен, бързаше да го заведе у дома. Тя телефонира до пощата да пратят някое момче от селото, да се качи до планината с известието, така, че майка ѝ да узнае по-скоро.

Но господин Живе не разрешаваше Люсиен да си отиде веднага. Нека Мария да се прибере сама в къщи, а когато Люсиен се събуди той ще го доведе с влака. Добре ще

бъде Мария да намери някой да изпрати една шейна с муле до гарата, тъй като Люсиен вероятно ще бъде още много скован, за да ходи.

Мария беше съгласна на всичко и си тръгна колкото се може по-бързо, докато господин Живе се върна в стаята си. Люсиен още лежеше както го беше оставил, бузата опряна на ръката му, но имаше леко оцветяване на лицето му — изглеждаше по-добре. Господин Живе седна и го наблюдаваше, и се чудеше пак как това момче се е сдобило с такава грамадна сума пари. Кой беше старият човек, който бе предал такава странно поръчение?

„Заплащането на един дълг!“ Господин Живе реши да проучи въпроса по-отблизо.

Люсиен се събуди по обяд и отново не можеше да си спомни за известно време къде се намира. Всяка става го болеше, но това беше приятна топла болка, само никой да не го накара да се движи. Господин Живе чу едно малко раздвижване и дойде да види какво става.

„Как си?“ попита той, със съчувствие, „как се чувстваш?“

„Добре, благодаря,“ отговори Люсиен, и тогава си спомни, че е спал и прибави неспокойно: „Ще имате ли време да видите малкото момче, за което ви говорих?“

„Да,“ каза господин Живе сядайки до него, „ние ще отидем след обяд. Сега ще позвъня да изпратят обяд за двама ни, и докато се храним, ти можеш да ми разкажеш всичко за малкото момче и всичко за този стар човек, който ти казваш е изпратил парите.“

„Не мога да ви кажа за стария човек, господине,“ отговори Люсиен, „защото обещах да не казвам. Това е нещо като тайна и никой никога не отива да го види, освен аз. Той ми каза само да ви кажа, че е заплащане на един дълг и нищо друго, господине — и той е бил толкова добър към мене, не мога да изменя на обещанието си.“

„Добре,“ каза господин Живе. „Няма; няма да те попитам нищо повече за него. Кажете за това самото момче — кога окупя и как стана това?“

Докторът забеляза, че Люсиен много се изчерви. Той мълча няколко минути. Не искаше да каже на новия си приятел какво всъщност беше станало, но сигурно господин Живе щеше да разбере от Бюрние, по-добре беше да чуе първо от него. И така той отговори.

„Беше наистина моя грешка. Миналата пролет аз го дразнех, като му казвах, че ще хвърля котето му в пропастта, но без да искам наистина го изпуснах — и Дани се опита да го спаси, падна в потока и удари крака си. Оттогава той не може да ходи нормално — само с патерици и аз си помислих, че може би...“

Устните му трепереха и гласът му заглъхна и той шепнеше жално. Това беше достатъчно. Защото докторът обичаше и разбираше децата и в тези пресечени изречения, той беше разбрал цялата история, и разбра, че това уморено момче, което лежи в леглото му е било наказано горчиво.

„Люсиен“ каза той. „ние ще видим това дете заедно. Може би Бог ще направи да станеш причина той да бъде излекуван. Знаеш ли Люсиен, трябва много да благодариш на Бога; мисля, че Той се е грижил за теб миналата нощ много особено, иначе ти нямаше никога да преминеш Прохода жив.“

„Да, знам.“ отговори Люсиен срамежливо и сърдечно. „Вижте, само вчера се молих за Дани да стане по-добре — и когато чух за вас аз си помислих, че това е отговора — но когато влязох в гората, се уплаших и почти бях решил да се върна — но си спомних нещо, което чух на Рождество и си помислих, че трябва да вървя.“

„Какво си спомни?“ попита господин Живе нежно. „Спомних си един стих от Библията — който бабата на Дани ни чете,“ отговори бавно Люсиен. „Не мога да си спомня всичко — но се казва, че съвършената любов изпъжда страха — и бабата каза,

че Исусовата любов е съвършена — и така аз не се страхувах, тръгнах. Не мога да си спомня много за върха — но слязох долу благополучно." „Да," отговори господин Живе; „Мисля, че нищо друго, освен съвършената любов на Господ Исус Христос е могла да те упати в тази буря и да те води по правия път или да те пази да не се страхуваш да вървиш. Той е бил много, много добър към теб, Люсиен. Нека Му благодарим сега преди да ни донесат обяда.

Люсиен похлупи главата си във възглавницата, а господин Живе коленичи до леглото и се моли. Той благодари на Спасителя за Неговата съвършена любов, която е по-силна от буря или виелица, която е водила Люсиен стъпка по стъпка през мрака и го е спасила от страх и смърт; тогава той се помоли за малкия Дани, щото Бог да му даде като доктор умение да излекува този куц крак.

Люсиен с лице заровено във възглавницата се помоли също, но не на висок глас. „Господи Исусе," извика той в сърцето си. „Ти беше така близо до мен в планината и аз не се страхувах. Не си отивай пак; искам да отворя моята врата като Анет. Моля ти се.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА

Господин Бюрние сам посрещна влака със собственото си муле и шейна и откара господин Живе и Люсиен до къщата. Всички селяни излязоха пред вратите си да видят доктора като минава, защото всички бяха чули за него. Господин Живе беше се прочул и бе хвален при всяко повтаряне на случката; а децата почти очакваха да носи магическа пръчка с която, като докосне малкия Дани Бюрние веднага да го излекува. За Люсиен се говореше като за някое ново чудо, но той не можеше да чуе това, което се говореше, защото мулето бързаше и звънците му дрънкаха силно — и това беше много добре, защото щеше да бъде жалко да го направят горделив.

Той седеше в шейната, подпрян до господин Живе. Той не би могъл да направи нито стъпка ако се опиташе и трябваше да го свалят от влака; крайниците му бяха толкова сковани, че отказваха да се движат. Но въпреки умората му, той се почувства добре и щастлив и обнадежден, и сърцето му като че ли пееше така весело както звънците на мулето когато приближиха къщата.

Господин Бюрние седеше мълчаливо на капрата, не проумявайки какво да прави. Беше по-скоро една отговорност, да возиш такъв известен човек в шейната. Само се надяваше, че мулето, което беше този ден много скокливо няма да обърне шейната на някой завой — нещо, което се случваше доста често, защото шейната беше много голяма, а пътеката тясна. Той се безпокоеше също за парите; разбира се би дал всяка стотинка, която има само да види Дани излекуван, но нямаше много пари и какво ще прави, ако не стигнат? Може би този много известен човек ще приеме един млад вол като начин на отплата.

За щастие стигнаха в къщи без приключения или прекатурвания и господин Бюрние помогна на доктора да слезе. После повдигна горкия Люсиен със здравите си ръце и го отнесе по стълбите в предната стая, където го постави на леглото. Той, също, се радваше да види Люсиен, защото беше прекарал една уморителна и неспокойна нощ да го търси в преспите. Баба, Анет и Дани гледаха доста особено, като че ли щяха да ги фотографират. Всички бяха облечени с най-хубавото, което имаха, седнали сковано един до друг на крайчеца на най-хубавите столове. Те изглеждаха като че ли са седяли там дълго време очаквайки този много известен човек. Когато влезе, Анет и Дани погледнаха баба си и станаха сериозно на крака; баба поради нейния ревматизъм само се поклони.

Дани никак не беше доволен. Той си мислеше, че един много известен човек ще бъде облечен в червена мантия както наместника от книгата по история на Швейцария, който накара Вилхелм Тел да стреля в ябълката. Мислеше също, че ще има чудесна руса къдрава брада и може би ще язди бял военен кон; а този чужд човек, който влезе с баща му беше безкрайно обикновен. Дани беше много сърдит, нацупи се и се намръщи.

Докторът седна на един стол колкото се може по-далеч от групата и им се усмихна. Той имаше хубава широка усмивка и Дани забрави своето разочарование, и му се усмихна.

Господин Живе сложи ръката си в джоба, измъкна един карамел и му го подаде.

„Искаш ли един карамел, Дани?“ попита той. Дани се усмихна щастливо и поклати русата си глава в знак на съгласие; един карамел беше повече от червена роба и военен кон.

„Ела тогава и го вземи,“ каза господин Живе, и Дани заподскача очарован през стаята; докато той подскачаше, докторът го наблюдаваше с най-голямо внимание. Когато детето стигна до него, той го подигна на коляното си и сложи карамела в устата му. Той обикна извънредно много това семейство. Бабата, която се наведе напред и го наблюдаваше така умно, като да каже: „Това дете е мое — внимавайте какво ще му направите, или ще трябва да си оправим сметките!“ Хареса му бащата, с честното обгорено лице и плещи превити от труд. Той хареса Анет, със светлите като царевица плитки и нейната безупречно чиста престилка на райета — а най-много от всички обикна засмяното, приветливо синеоко човече, което седеше в скута му и шумно смучеше карамела. Той също забеляза, че нямаше майка и се чудеше дали тази стара жена и малко момиченце държеха къщата в такъв съвършен порядък.

„Боли ли те крака?“ попита господин Живе. „Не,“ отговори Дани. „Не,

Господине“ го поправи баба му. „Господине,“ добави Дани, който беше винаги внимателен, „само когато ходя без патериците си — моите патерици имат отгоре мечешки глави; искате ли да ги видите?“

„Много,“ каза господин Живе и когато Дани подскачаше да ги потърси, той отново го наблюдаваше с най-голямо внимание.

„Аз мога да правя големи скокове с патериците си,“ заяви Дани, който никак не беше срамежлив. „Искате ли да направя един грамаден скок?“

„Да, бих искал,“ отговори доктора.

„Пази се от столовете, Дани“ обади се баба, която беше забранила на Дани да прави грамадни скокове в къщата. Анет на бърза ръка махна две котета, защото не се знаеше къде може да стъпи Дани.

Скокът беше много успешен и докторът изръкопляска. „Чудесно,“ извика той; „това беше точно като едно кенгуру, което видях в зоологическата градина. Сега остави патериците и ела към мен без тях.“

Дани закуцука към него усмихнат, като провлачваше сакатия си крак почти тягостно. Господин Живе му се усмихна, повдигна малкото момче много внимателно отново на коляното си и му даде друг карамел.

Чак тогава баба, която беше наблюдавала много отблизо, се обърна към Анет.

„Анет,“ каза тя, „сложи чайника и направи чай. Донеси и кутията с бисквити.“ Баба не приемаше, че трябва да се угажда на големите, докато не беше сигурна, че те наистина заслужават.

Докато Анет приготвяваше чая, господин Живе постави Дани хоризонтално на масата, като свиваше и обръщаше крака му доста дълго време — всъщност когато свърши, чаят беше готов и баба го покани да седне и да пие с тях. Той седна.

Изглеждаше замислен.

„Ех,“ каза баба най-после, доста рязко. „Можете ли да направите нещо за него?“

Всеки поглед в стаята беше отправен към него и всички чакаха отговора му — освен Дани, чиито очи бяха насочени към бисквитите, защото бяха забравили да му предложат. Баба щеше да се разсърди ако стане и си вземе сам. Бисквитите са чудесни — те са тънки, хрупкави и жълти — баба ги правеше един път в месеца в специална фурна.

Господин Живе не отговори веднага, а се обърна към Дани.

„Дани," каза той, „искаш ли да можеш да тичаш както другите малки момчета?"

Дани се двоумеше. Той не беше съвсем сигурен — беше единственото момче в селото, което имаше мечешки патерици, и това го правеше много специално и забележително момче. Тогава си спомни, че иде пролет и ако не може да тича, той не ще може да гони козленцата в ливадите както миналата година — а да гониш малките козлета е толкова забавно, че си струваше може би да си като другите.

Затова той каза: „Да, благодаря ви, искам; и моля, бабо мога ли да получа една бисквита?"

Но никой не отговори. Люсиен и Анет седяха с чаши застинали във въздуха. Лицата им бяха по-скоро бледи. Всички бяха неподвижни, гледайки в господин Живе.

„Дани," каза докторът изведнъж, „къде отиде тази хубава котка?"

„В бараката с дървата" каза Дани. „Искате ли да я видите? Тя има три котенца."

„Да, разбира се," отговори господин Живе, и Дани накуцвайки излезе да намери Клаус. Като мина покрай масата си взе бисквити и никой като че ли не го забеляза.

Щом се затвори вратата след Дани, господин Живе се обърна към бащата.

„Мисля, че ще мога да ви помогна," каза той, като се наведе говорейки много сериозно, „въпреки че не мога да кажа със сигурност докато не видя рентгеновата снимка. Мисля, че костта не е била правилно поставена и е зараснала накриво. Бих могъл да я счупя отново и да я наместя правилно, но това означава операция и дълго стоене в болница. Готов ли сте да го оставите да дойде?"

Таткото си потърка ръцете отчаяно и погледна безпомощно — първо към баба, после към Анет.

Никога не беше имал работа с операции и думата му звучеше страшно. Освен това бяха му казали, че операциите са много скъпи и той не ще има възможност да я заплати.

„Какво ще струва?" попита той най-после като си чешеше главата.

„Няма да ви струва нищо," отговори господин Живе. „Люсиен сам е платил за това. Сега не мога да ви обясня, защото малкото момче скоро ще се върне и трябва да решим преди да дойде. Ще ми позволите ли да го взема?"

„Да," отговори баба, на която не беше зададен въпроса.

„Кога?" попита Анет.

„Утре сутринта" отговори господин Живе. „Аз ще взема ранния влак и ще взема Дани със себе си."

„Къде ще ходим с влака?" попита едно ясно гласче. Дани беше влязъл тихо през задната врата и никой не беше го забелязал. Сега той застана до рамото на господин Живе, гледайки доволно с котетата в ръце. Дани се беше возил само един път в живота си на влак — за десетина минути — но никога не беше забравил това.

Никой не отговори. Те всички гледаха втренчено в господин Живе.

„Къде, бабо?" попита отново Дани. Докторът се обърна към Дани. „Дани," каза той, „ти ще дойдеш с мене до езерото и ще останеш с мен за малко, и аз се надявам да ти възстановя крака, искаш ли?" Дани погледна недоверчиво.

„Ами Анет?" каза той категорично. „А баба и татко и Клаус и котенцата? Да, господине, ние всички ще бъдем много доволни."

„О, не, Дани," извика Анет. „Ние не можем всички да отидем; „трябва да си добро момче и сам да вървиш. Докторът ще се грижи за теб и ти скоро ще се върнеш," — но тя почти се разплака.

Въздействието на тези думи беше ужасно. Дани се хвърли заедно с котетата в ръцете на Анет и избухна в най-оглушителен рев на ярост и отчаяние.

Никога семейство Бюрние не бяха чули такъв глъч. Анет прегръщаше и целуваше горната му половина — баба разтърсваше и блъскаше долната половина, татко му буташе в стиснатите юмруци пълни шепи с бисквити; но нищо не помагаше. Всички се гледаха един друг безпомощни. Господин Живе знаеше, че ако не може да измисли нещо много бързо, денят му е загубен.

Той се обърна към баба.

„Може ли малкото момиче да гледа деца?" извика той над врявата.

„Тя отгледа това малкото," отвърна баба, което точно сега не изглеждаше много добра препоръка за пред господин Живе.

„Тогава ще бъде добре да я изпратите с малкия й брат!" извика господин Живе. „Тя може да помага на жена ми."

„Дани," изкрещя Анет, като го раздруса силно, за да го накара да слуша. „Аз ще дойда също!"

Дани изведнъж спря, три пъти хлъцна и се усмихна. Господин Живе не му отвърна с усмивка. Той взе малкото момче и му говори сериозно.

„Страхувам се, че си много разглезен, Дани," каза той. „Когато дойдеш в моята болница ще трябва да правиш каквото ти се каже без плач."

Дани го наложи с юмруци по гърдите радостно.

„И Анет!" произнесе той и се усмихна отново. Той знаеше, че този път е взел връх.

Господин Живе го пусна. „Ще заведе Люсиен у дома му, ако можете да ми услужите с една шейна," каза той. „И така, за сега довиждане. Двете деца ще ме срещнат на перона на гарата в 8.30 утре сутринта с всичко необходимо за следващите два или три месеца. Анет ще помага на жена ми сутрин, и ще присъства на вечерни класове. След обяд тя ще бъде свободна да стои с малкото си братче."

Таткото се ръкува мълчаливо и избърса челото си. Събитията така бързо се меняха, че той се чувстваше изостанал назад. Но сега почваше да разбира, че за два месеца от утре, той ще трябва да живее без Анет и Дани в една тиха, спретната къща. Безутешността на тази мисъл замъгли всичко друго. Той отиде препъвайки се до обора да дои и да се опита да помисли със своята смутена глава опряна до топлите хълбоци на Пакрет.

Баба каза довиждане на вратата и задържа ръката на доктора за известно време в своята. „Вие сте добър човек," каза тя изведнъж. „Бог ще ви възнагради."

Господин Живе погледна старата смела жена пред себе си и изведнъж очите му овлажняха. Той я видя с двете щастливи здрави внучета зад нея и чистия спокоен дом на който тя беше ангелът пазител. Той зърна любовта и смелостта, които са укрепвали нейните възлести ръце и прояснявали замъглените й очи, за да се труди много повече от естествената си сила; видя и себеотрицателността, с която се жертваше за децата безрезервно, защото беше по-добре за тях да вървят — и той разбра, че стои лице с лице с една от Божиите светии.

„Вие също," отговори той, „сте добра, несебелюбива жена, и със сигурност ще получите своята награда."

Господин Живе заведе Люсиен в шейната до дома му и го предаде на майка му. Тя се преструваше, че е много сърдита.

„Ах ти, лошо момче," извика тя, „да излизаш така и да ни изплашиш толкова много — как можа да направиш това? Заслужаваш бой..." — тя го пое от ръцете на господин Живе почти грубо, помогна му по стълбите и го сложи в леглото. Тогава се върна, седна до масата, покри лицето си с черната престилка и почна да плаче.

„Вие имате много смел син, госпожа," каза господин Живе.

„Той е много лошо момче," отговори отсечено майката и понеже беше толкова горда с него и толкова радостна да го види жив, тя почна да плаче още повече от преди.

Тя и Мария бяха изпекли сутринта голямо количество от най-любимите бисквити на Люсиен и къщата беше изпълнена с приятна миризма. Те поканиха господин Живе да седне с тях, но той отказа защото имал още нещо важно да прави, а времето напредваше.

„Разбрах," почна той, доста внезапно, „че Люсиен познава някакъв старец тук някъде — можете ли да ми кажете къде живее?"

„Един стар човек?" повтори Мария. „О, да, това трябва да е старият човек горе в планината, който учи Люсиен на резбарство. Те прекарват часове заедно, въпреки че се чудя какво толкова намира Люсиен в него! Повечето хора казват, че той е побъркан."

„Можете ли да ми покажете пътя към къщата му?" попита господин Живе.

„Да, разбира се," отговори Мария, учудено. „Направо през гората — но аз не бих отишла там горе ако бях на ваше място, господине. След този сняг пътеката сигурно е доста лоша."

„Имам работа с него," отговори господин Живе накратко. „Може би ще ми посочите пътеката от вратата. На връщане ще дойда да кажа довиждане на Люсиен."

Господин Живе мислеше, че никога не е виждал гората така красива, докато се изкачваше с мъка по пътеката късно след обяд. Клоните на дърветата бяха приведени от сняг, а шишарките попарени от сланата и украсени със звезди. Какво ли е, мислеше си господин Живе да си на мястото на този стар човек и да живееш сам в тази тишина и спокойствие, споделяйки тайните на гората и наблюдавайки идването и отминаването на сезоните? Той почна да мисли за предстоящата среща и почувства, че сърцето му беше по-силно от друг път.

Като излезе от гората той видя една колиба посред ливадата, със сняг високо натрупан покрай стените ѝ. Старият човек си беше прокопал малка пътека до гората — „като че ли е очаквал посетител," си помисли господин Живе, когато стъпи на чистата пътека.

Той почука тихо на вратата и влезе без да чака отговор. Старият човек седеше сгърбен над печката като дялаше нещо и пушеше лулата си. Козата и котката седяха от едната му страна за компания. Господин Живе зае стол от другата страна на печката. „Е", каза старият човек, още не погледнал, „стигна ли безопасно, Люсиен?"

„Това не е Люсиен," отговори господин Живе полека. Старият човек скочи и вдигна очи. После седна бавно и двамата се гледаха втренчено един друг, като че ли виждаха дух — и все пак несигурни, дали няма такъв.

„Дойдох да ви върна тези пари," каза господин Живе най-после. „Не искам пари за да помогна на това дете. В случая ще го направя безплатно, ако може да се направи."

„Тогава момчето не е удържало на обещанието си," дрезгаво каза старият човек, и опрял брадата си на бастуна се взираше, взираше и взираше.

„Той удържа на своето обещание," отговори господин Живе. „Нищо не ми е казал, освен, че това му е било дадено от един стар човек, и че е заплащането на един дълг. Но аз не приемам големи суми пари от селски момчета без да съм сигурен, че те са взети по честен път. Не ми беше трудно да открия от други хора кой сте и къде живеете."

След това настана друго дълго, дълго мълчание.

„Това ли е всичко, което имате да кажете?" каза старият човек най-последно, — и гласът му изведнъж прозвуча стар, изтощен и безнадежден.

Господин Живе стана бързо и коленичи до прегърбената фигура на стария човек.

„Трябва ли повече да се преструваме?" каза той. „Мисля, че сме съвсем уверени един във друг!"

Дойдох, да те взема у дома, татко, и да ти кажа колко много ни е било мъчно за теб и сме те желали."

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА

Няколко часа по-късно Анет, загърната в пелерина с вълнена качулка, седеше на големия люлеещ стол, усмивайки се на Люсиен, който беше седнал в леглото с подпряна глава върху коленете. Той беше още доста блед и уморен, но иначе добре и весел.

„Разкажи ми всичко," молеше се Анет, големите ѝ очи бяха пълни с възхищение и учудване. „Всеки казва, че си бил страшно смел. Разкажи ми отначало Люсиен; как беше на върха?"

Люсиен намръщи челото си. Хубаво е да те нарекат смел и той би искал да разкаже всичко добре, но някак си то изглеждаше така далечно и трудно да се опише — почти като че ли е било сън. Той не разбра, че тялото му е било много измръзнало и изморено, за да може умът му да забележи нещо.

„Ех," почна той, „първо се качих при стария човек и му поисках пари и след това си взех ските по пътя надолу и карах до долината. След това се изкачих през гората от татък реката, и тогава когато стигнах на върха беше много ветровито, и след това слязох на другата страна."

„Разбира се," прекъсна го Анет нетърпеливо, „иначе нямаше никога да се върнеш — но кажи ми това както трябва, Люсиен. Как се чувстваше? Имаше ли някакви приключения? Не те ли беше страх и не беше ли почти умрял? Как беше горе на върха?"

Люсиен мълча известно време. Цял след обяд той се чудеше дали ще има възможност да разкаже на Анет, но сега като имаше тази възможност, не знаеше как да започне.

„Да," каза той най-последно, по-скоро бавно, като усукваше чаршафа с пръсти, „бях страшно уплашен малко преди да стигна върха. Без малко да се върна — Анет, спомняш ли си когато ми казваше как си ме мразила и как си помолила Исус да влезе в сърцето ти и как Той те е направил да ме обичаш?"

„Да," отговори тя нетърпеливо, „разбира се, спомням си. Защо, Люсиен?"

„Защото" продължи срамежливо Люсиен, „нещо подобно ми се случи и на мен, когато се почувствах толкова уплашен. Спомних си стиха, който баба ти ни учеше за съвършената любов, която изпъжда страха, и аз помолих Исус да изпъди моя, и почти веднага спрях да се чувствам така уплашен."

„Наистина ли?" каза Анет с дълбок интерес. „Тогавата предполагам, че Исус е дошъл в сърцето ти както в моето, и тогава страхът ти е изчезнал, така както моята омраза трябваше да изчезне. Предполагам, че това е същото нещо, Люсиен, дали си уплашен или не обичаш хората, дали измамваш или не казваш истината — каквото и да е, когато Исус дойде, предполагам, че няма място за друго."

„Да," съгласи се Люсиен замислен, „предполагам, че можем да сложим всяка друга дума накрая на този стих — страх или егоизъм, лъжа или мързел или да си

сърдит — и да кажеш съвършената любов изпъжда всяко едно от тях — и когато Исус идва съвършената любов идва също, нали?"

„Да," каза Анет, „предполагам, че е така." И те седяха с глави, подпрени на ръце и си говореха в белия здрач на снега; и никой не помисли да запали лампата, защото похубаво беше да говорят на тъмно.

Когато Анет се връщаше към дома по осветения от звездите сняг, обгърната от величествените обятия на планината, тя осъзна напълно, че това беше последната ѝ вечер у дома. Предстоеше ѝ дълга раздяла. При тази мисъл тя почувства внезапна болка в гърлото и очите ѝ се навлажниха; тя се затича и пристигна запъхтяна в топлата предна стая.

Татко ѝ беше още в обора, баба седеше и пришиваше копче на чистата раирана престилка на Анет. Техните дрехи сгънати хубаво и закърпени, бяха завързани в два пакета приготвени на масата за сутринта. Дани спеше дълбоко на леглото в ъгъла с котенцата върху него.

„Бабо!" извика Анет, и се завтече право в обятията на старата жена и почна да плаче.

Бабата я остави да си поплаче; тогава доближи столчето и Анет седна и се облегна на коленете ѝ, докато баба ѝ говореше. Тя говори за дома, където Анет отиваше, за работата, която щеше да върши и за радостта да види Дани пак добре — тя говори така весело и смело, че Анет се чувства също смела и весела и никога не разбра, че в сърцето си баба си казваше, „Какво ще правя утре вечер и всичките вечери след това, когато столчето до краката ми е празно и го няма малкото заспало момченце на леглото в ъгъла?"

И тогава, понеже ставаше късно и на сутринта трябваше да станат рано, Анет взе голямата Библия от рафта както правеше всяка вечер преди да си легнат.

„Ще четем тринадесетата глава от 1 Коринтяните тази вечер," каза баба, когато Анет постави голямата книга на коленете ѝ. Това е главата, която бих искала да помниш през цялото време докато отсъстваш.

И така, Анет я прочете цялата. Когато свърши, баба каза: „Стихът, който особено искам да вземеш със себе си и да запомниш е стих 4. Прочети го отново, Анет."

Анет го прочете отново, бавно и внимателно.

„Любовта дълготърпи и е милостива; любовта не завижда; любовта не се превъзнася, не се гордее."

„Сега," каза баба, като скръсти ръцете си върху Библията и като погледна Анет през очилата си, „ти ми казваш, че си помолила Спасителят да влезе в сърцето ти, и Той е дошъл и е донесъл Своята любов със Себе Си — тази любов за която четохме.

Ти ще се грижиш за малки деца, а самата ти си още дете. Те няма винаги да са добри с тебе. Често пъти ще се сърдиш, ще бъдеш нетърпелива и в лошо настроение. Но любовта на Исуса дълготърпи и е милостива; помоли Го да срещне тези сърдити мисли и лошото настроение с Неговата любов и ще видиш, че те няма да останат за дълго.

После, ти отиваш в една голяма къща, където ще видиш много хубави неща, които никога няма да имаш; понякога можеш да се чувстваш недоволна и завистлива. Но помни, че любовта на Исуса в сърцето никога не завижда, и ако сърцето ти е пълно с Неговата любов няма да има място за недоволство.

Ти ще бъдеш в тази къща с деца една малка слугиня. Вероятно не винаги ще ти обръщат внимание. Често пъти ще искаш да те хвалят за работата ти, и да говорят за нея. Но запомни, любовта на Исуса никога не се гордее и не иска да бъде забелязана; и Неговата любов може да те направи да си вършиш работата тихо и прилежно без

разлика дали някой те забелязва или не. Запомни, Той е Твоят Учител и ти работиш за да е доволен от теб.

Пази сърцето си пълно с любовта на Исуса; чети за нея и мисли за нея — и когато идват лоши мисли на вратата, не се опитвай ти да ги изпъдиш. Помоли Спасителят — Той да отвори вратата и да им каже, че няма място за тях в едно сърце изпълнено с Неговата любов, и те ще си отидат!"

„Както тъмнината когато оставиш светлината да влезе," се съгласи Анет, замислено играейки с плитките си. След това тя целуна баба си и се завтече до обора да прекара с баща си последния половин час преди да си легне.

Рано на другата сутрин, в часа когато долината е сива, а върховете сребристи, цялото семейство замина за гарата с каруцата карана от мулето и пристигна половин час по-рано, защото се страхуваха да не изпуснат влака. И така те стоеха на перона между бидоните с мляко, наблюдавайки светлината да пълзи надолу към гарата и очаквайки господин Живе, който се присъедини към тях двадесет минути по-късно. Анет носеше техния багаж увит в голяма кафява хартия и държеше здраво ръката на баща си.

Дани с пелерината и качулката си изглеждаше необяснимо срамежлив, и постоянно се криеше зад бидоните с мляко. Той изглеждаше неспокоен и не желаше да го прегръщат когато дойде време да си кажат сбогом. Влакът беше вече далеч надолу в долината преди Анет да разбере защо. Тогава тя забеляза особени движения под пелерината, като че ли Дани имаше остри хълцания.

"Какво е това под пелерината, Дани?" попита тя, гледайки учудено повдигащата се дреха.

Дани се изчерви.

"Само едно е, Нет", отговори той неспокойно.

"Едно какво?" попита Анет, хвърляйки неспокоен поглед към господин Живе.

Но докторът, задълбочен в една книга, не обърна внимание.

"Само него", обясни Дани и откопча едно копче. Муцунката и мустачетата на едно бяло коте се подадоха за миг в отвора и после се отдръпна в скривалището.

"Дани", извика Анет, съвсем възмутена, "ти си много, много лошо момче. Ти знаеш — баба каза, че не можеш да вземеш котета в болницата. Какво ще го правим, не знам."

Дани погледна замислено към прозореца и не каза нищо. Той не можеше да намери никакво извинение за своята зла постъпка, но под пелерината тайно погали бялото коте — и то сви топлото си тяло до Дани, мъркайки като малък локомотив.

Нито един от двамата не съжаляваше ни най-малко за престъплението си.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА

Когато пристигнаха в града, Дани постъпи направо в болницата. Той беше заведен в една голяма стая пълна със сакати деца като него и една доста уморена на глед дежурна сестра. Той хвърли поглед към тях и реши, че трябва да ги развесели, затова предложи да направи скокове като кенгуру с мечешките си патерици в самата стая. Имаше голям успех и след един час Дани беше приятел с всички. На бялото коте дадоха кошница в кухнята и можеше да го вижда в часовете за свиждане.

Пристигането на Анет не беше толкова щастливо. Тя беше приета любезно от госпожа Живе, която беше млада, хубава и весела и беше отведена в нейната стая на най-горния етаж. Когато остана сама тя се завтече към прозореца и видя къщи, кишав

сняг по улиците и ниско сиво небе. Тя погледа малко, после се хвърли на леглото и за втори път плака горчиво за белите простори, за чистите върхове и ясното небе у дома.

Тук госпожа Живе я намери половин час по-късно когато дойде да види какво става с нея. Тя не каза нищо, но излезе и се върна с бебето Клер в ръцете си, и го постави на кревата до Анет. От това по-хубаво не можеше да направи. Пет минути по-късно Анет седеше, смеейки се с бебето Клер, което се кискаше и се въртеше в скута ѝ, и след малко и Анет се смееше от сърце.

Тя беше щастлива и заета в къщата на господин Живе. Сутрин помагаше на госпожа Живе и се грижеше за децата, а следобед седеше при Дани. Вечерно време готвеше уроците си. Децата не бяха винаги добри към нея, и често трябваше да повика госпожа Живе, за да въдвори ред; но въпреки, че понякога се чувстваше сърдита и нетърпелива към тях, тя се опитваше да си припомни стиха на баба. „Любовта дълготърпи и е милостива." Тя си повтаряше това отчаяно, когато Марк отказваше да закопчее обувките си, и когато Ивет разля мастило на пода; и когато Жан Пол избяга и падна в калта; и постепенно любовта на Исуса в нея почна да я прави търпелива, добра и себеотречена.

Дани стоя в болницата една седмица преди операцията. Той отиде в операционната в добро настроение; беше доста възбуден и заспа без страх. Но когато се събуди няколко часа по-късно, беше много разтревожен да види, че леглото му е вдигнато и имаше големи железни тежести на края на крака му, който го болеше ужасно. Той се почувства зле. Беше му горещо и викаше за Анет. Когато сестрата дойде, той я плесна по бузата, разочарован, че не е Анет — което беше неразумно от негова страна.

Цяла седмица Дани лежа по гръб с тежестта увиснала на крака му, чувствайки се трескав и нещастен. Анет идваше всеки ден да му чете приказки и му разправяше за корабите с бели платна, които плуваха по езерото отвъд големите стъклени врати, като се опитваше да му отвлече вниманието, за да забрави болките в крака си. Но това беше една трудно поносима седмица. Тъмни облаци бяха надвиснали ниско над сивите води на езерото. Дани се мятеше и се измъчваше и се опитваше да бъде твърд, но не можеше.

През тези дълги дни имаше само едно нещо, което утешаваше Дани. На стената срещу него имаше една картина с нещо написано под нея, което Дани не можеше да прочете. И когато беше уморен от болките, и уморен от приказки и от сивото езеро и другите деца, той гледаше картината, понеже от нея никога не се уморяваше.

Това беше една картина на Господ Исус седнал в една поляна с цветя, заобиколен от деца от всички части на земята, които гледаха в лицето Му. На тревата до краката Му седеше едно черно момче, а на коленете Му имаше едно индийско дете. Той беше прегърнал едно момиченце със синя рокля. Децата на Китай и Южните морета се притискаха до Него.

Беше около седмица след операцията, когато Дани и Анет всъщност за пръв път говориха за картината. Беше се стъмнило рано. Лампите бяха запалени и повече от децата спяха, но Анет още седеше при Дани. Тя оставаше при него до късно през последните няколко вечери, защото без нея беше много неспокоен. Дани лежеше, с ръце над главата, отпуснати върху възглавницата. Русата му коса бе отметната назад от горещото чело, а сините му очи светеха. Той беше уморен, уморен, уморен и толкова много му се искаше да спи, но болката в крака го задържаше буден. Затова той обърна главата си към картината с надписа отдолу.

„Какво пише, Нет?" попита изведнъж Дани.

„Пише, „Оставете дечицата да дойдат при Мен," отговори Анет, която също я гледаше.

„Знам този разказ," продължи умореният малък глас; „Баба ми го е разправяла. Това ли са децата от Библията? Нали са със смешни дрехи?"

„Да," каза Анет, „но те не са децата от Библията. Тези са други — от целия свят — индийци и африканци, а малкото момиченце вероятно е швейцарка."

„Защо?" попита Дани.

„Предполагам, защото всички деца могат да дойдат при Исус, не само тези в Библията."

„Как?" попита Дани.

„Не знам точно как да ти обясня. Просто казваш Дани, че искаш да дойдеш и отиваш. Предполагам, че Исус ще те вземе в ръцете Си, както децата в Библията, даже и да не Го виждаш."

„О," каза Дани, „разбирам Анет, много ме боли крака. Как ми се иска да мога да заспя."

Той започна да плаче неспокойно и да си мята ръцете. Анет оправи възглавниците му, даде му вода и той се отпусна с уморена въздишка.

„Попей ми" заповяда той, и Анет запя много тихо, защото се срамуваше да не я чуе сестрата. „Нека Твоята бащинска ръка Ме благослови когато си лягам."

И докато тя пееше така, Дани затвори очите си.

Но в следващите секунди, когато не бе още буден, нито съвсем заспал, Дани помисли, че вижда отново картината; но индийското момче го нямаше и вместо него гледайки право в лицето на Исуса седеше едно слабо момченце със загоряло лице, с разрошена руса коса; на тревата в краката му лежаха чифт патерици с мечешки глави, издялани върху тях.

„Това съм аз," каза Дани на себе си — и заспа дълбоко от радост.

Няколко неща се случиха докато Дани спеше. Първо, господин Живе влезе и махна една от тежестите на крака му; второ, нямаше вече температура; трето, един топъл, южен вятър нахлу над страната, разсейвайки облаците и очиствайки небето.

Дани спа, спа дълбоко и когато се събуди, му се стори, като че ли се намира в нов свят и лежи съвсем спокойно. Той се почувства бодър и добре, а и кракът вече не го болеше. Големите стъклени врати на отделението бяха широко разтворени и през тях Дани можеше да види, за първи път, блестяща синя вода, неясни сини планини от другата страна на езерото и синьо небе очистено от южните ветрове. Гонени от вятъра, по небето пробягваха малки бели разкъсани облачета; те припомниха на Дани за козичките, които скачаха по поляните, където снегът се бе стопил и минзухарите се бяха появили.

„Аз съм по-добре" си каза Дани, дишайки дълбоко свежия приятен въздух. Лекият ветрец дъхащ през вратата миришеше на мокра земя и топъл дъжд. Той затвори очите си и изведнъж разбра с голям прилив от радост, че пролетта беше вече дошла. Докато лежеше вдисвайки и слушайки, една птица почна да пее — да пее със всичката си сила, като че ли е единственият вестител на голямото събуждане.

„Иде, иде, иде!" викаше птицата. „Ти си по-добре, по-добре, по-добре!"

Вратата се отвори и Анет влезе в отделението, разгорещена и румена от вятъра.

Тя прескачаше обикновено след закуската за да го види как е.

„Колко хубаво време, нали Дани?" извика тя.

„Погледни езерото и планините оттатък езерото и малките кораби."

Дани се обърна към нея тържествено.

„Анет, къде са моите мечешки патерици?"

„Тука, Дани, зад твоето шкафче. Защо?"

„Виж, това бедно момченце в ъгъла, може би то ще ги хареса — дай му ги." „Но защо, Дани? Ти ги обичаш толкова много." „Знам — но няма да ми трябват повече. Аз

ще оздравея и ще тичам с обикновените си обувки." И той беше съвсем прав. Те вече не му трябваха. Той оздравя напълно.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА

Така както минаваха седмиците в долината, така минаваха те и в планината. Снеговете почнаха да се топят и малките ручей станаха потоци. По поляните покрай реката поникнаха първите минзухари. Добитъкът и козите, затворени в оборите почнаха да тропат неспокойно и да искат свобода. Южните ветрове помитаха долините и разнасяха приятния аромат от боровите гори. Пролетта идваше и в планините.

Баба беше заета с пролетно чистене, а татко беше зает около новите телета. Това беше добре, защото когато бяха заети, децата не им липсваха толкова много, въпреки че всяко ново теле с розово носле караше татко да мисли за Дани. Баба, която беше всъщност много стара и сляпа за пролетно чистене, често сядаше до полу-изчистените мебели, и полу-будна, полу-замечтана си представяше, че чува тропането на една обувка и патерици изкачващи се по стъпалата и веселият глас на едно момченце пеещо неправилно. Тъжната тишина скоро я опомняше и тя се чудеше за хиляден път колко време ще мине още преди да си дойдат у дома.

Люсиен също чувстваше отсъствието им. От всички деца той живееше най-високо в планината и всеки път когато се връщаше сам, му се искаше Анет да бъде с него. Но той не беше вече самотен или нещастен в училище. С опасния преход през планината той доказва пред другите деца, че съжалева за постъпката си спрямо Дани, и те го бяха приели като един от тях.

Самият Люсиен не беше вече същият. От вечерта, когато той помоли Спасителя да влезе в неговото сърце, той разбра, че се променя. Старият му лош характер, мързел и недоволство не можеха да останат за дълго в едно сърце отворено за любовта на Исуса. Постепенно Люсиен започна да разбира, че като стоеше близо до Исуса чрез молитва и четене на Неговото Слово всеки ден, любовта ставаше по-силна и надделяваше над лошия му характер и мързел и че той ставаше ново момче, което можеше да бъде съдржано, когато го закачат и да бъде готово да изпълнява неприятни задължения.

Често пъти след училище той отиваше до къщата на баба да ѝ помага в пролетното чистене. Те бяха големи приятели — наистина баба нямаше да може почти нищо да свърши без него, защото той ѝ цепеше дървата, ходеше на пазар и донасяше ако има писма от селото — това той обичаше да прави най-много, защото те бяха обикновено от Анет, и баба винаги го караше да ѝ ги чете на глас. Понякога имаше и картини от Дани. Баба ги събираше в Библията си и ги нареждаше на масата да ги гледа. В края на февруари, тя имаше цяла колекция от картини с надпис „аз в леглото" — „аз във от леглото" — „аз гоня кози" — „аз пия лекарство" — „аз и сестрата" — „аз и Анет" — „аз и белоснежното коте." Баба мислеше, че те ѝ даваха надежди, въпреки, че в последната тя и Люсиен трудно можеха да разпознаят „аз" и „белоснежното коте".

Друга тъга дойде в живота на Люсиен. Неговият приятел, старият резбар, щеше да напусне планината и да слезе долу при езерото, за да живее със сина си — господин Живе. Всичко беше уговорено онзи следобед, когато се бяха изяснили помежду си.

Той трябваше да замине в началото на март и един ден преди да замине, Люсиен се изкачи през гората да му помогне за багажа. Той беше дал под наем козата, котката и кокошките, и бе продал почти всичките си фигури. Но той не продаваше къщата, а я затваряше до завръщането си.

„Често ще идвам, Люсиен," обясни той. „Не мога да напусна планината за дълго време. Ще слеза долу за малко, но ще гледам планините как ме викат и пак ще дойда за малко летуване."

Той погледна замислено към долината и тогава хвърли поглед по празните рафтове на колибата.

„Вземам няколко фигури за децата," забеляза той. „Може би ще им харесат. И една, Люсиен, запазих за теб. Попадна ми онази вечер, когато ги разглеждах. Това е нещо, с което не можех да се разделя, но ще се радвам да го вземеш, ако ти харесва." Люсиен погледна с интерес.

„Бих искал да имам една, господине," отговори той. Тя ще ми припомня винаги за вас, и освен това, може би, ще мога да я копирам."

Старият човек отиде до шкафа и извади подаръка, който бе пазил за Люсиен. Той го постави в ръцете на момчето и го наблюдаваше отблизо как го разглежда. На пръв поглед изглеждаше доста прост. Беше един дървен кръст направен от две груби дървета, но напречното дърво беше прикрепено към стълба чрез прекрасно издялани въжета преплетени във възли — филигран от изрядно дърво. Пръстите на Люсиен попипаха почитателно съвършеното изделие и той повдигна сияещ поглед към своя стар учител.

„Това е прекрасно" извика той. „Не мога да си представя как сте издялали тези въжета без да счупите дървото" — и тогава той добави, много срамежливо: „Това е кръстът на който Исус бе разпнат, нали?"

„Да," отговори старият човек просто. „Изработих го през нощта, когато моя господар умря — нощта, в която ми говори за Божията любов и милост, — и в нощта, когато повярвах, че мога да бъда простен. Един път ти и аз говорихме за любовта. Кръстът е мястото, където виждаме любовта изявена в съвършенство."

Люсиен го погледна отново бързо.

„Съвършена любов!" повтори той. „Това е, което се казва в стиха на баба — това е, което Анет и аз говорихме вечерта преди тя да замине."

„Да," съгласи се старият човек. „Често ще го чуеш! Съвършената любов — значи любов, която продължава да действа докато няма какво друго да се върши, а това означава да страдаш, докато не може повече да се страда. Ето защо, когато Исус висеше на Кръста, Той каза, „свърши се." Няма нито един грях, който да не е простен, нито един грешник, който да не може да бъде спасен, защото Той умря. Той обича съвършено."

Старият човек като че ли бе забравил Люсиен и говореше на себе си. Но Люсиен слушаше. Той каза довиждане и обеща да дойде рано на другата сутрин, за да носи багажа му до гарата на път за училище. След това се завтече към дома в пролетния здрач, слушайки снега да капе от клоните, когато топлия вятър подухваше между тях. Той бързаше, защото искаше да пише на Анет, за да прати писмото по своя приятел на другата сутрин. Но първото нещо, което направи, беше да окачи внимателно малкия кръст над леглото си — след това се завтече до кухнята да вземе писалка и хартия.

Кухнята беше по-скоро в безпорядък — майка му беше при кравите и не бе имала време да измие съдовете или да изпразни бидона. Обикновено Люсиен ѝ помагаше, но тази вечер той бързаше и ако се промъкне до спалнята си ще може да пише спокойно, а тя ще почисти без да знае, че той се е прибрал.

Той побърза и се сви на пода до леглото си. Точно почваше да пише, когато погледна нагоре и видя изработения кръст, който висеше на стената.

Спря поглед върху него за момент, спомняйки си какво му беше казал старият човек. — „Съвършена любов" — чудно, че трябва пак да чуе тези думи —

„Свършената любов продължава да действа, докато няма какво повече да се върши.“

Люсиен искаше поне в мъничка мярка да е като Спасителя и да обича свършено, — всички тези мръсни съдове в кухнята чакаха да бъдат измити.

Той се изчерви и стана бавно. Половин час по-късно, когато майка му влезе, тя намери кухнята свършено чиста и Люсиен радостен, седнал да пише на масата. На другата сутрин рано, докато гората беше още тъмна, Люсиен отиде при стария човек. После двамата слязоха заедно, като оставиха самотната колиба да очаква завръщането на своя стопанин. Когато излязоха от гората, мъглите в долината се разпръсваха, петлите пееха, а слънцето докосваше високите върхове.

Старият човек замина с влака, който беше откарал Анет и Дани, с очи впити в планините.

„Аз ще се върна щом поникнат нарцисите“ припомни той на Люсиен, когато влакът тръгваше.

„Пиши ми когато поникнат в долината, за да имам време да се върна, преди да поникнат в планината. Да не забравиш, Люсиен!“

Но отговорът на Люсиен беше заглушен от тракането на гюмовете с мляко, когато влакът се раздруса при потеглянето, преди да изчезне зад завоя на хълма.

Не много дълго след това Люсиен взе от пощата едно писмо за баба и побърза нагоре, за да ѝ го занесе, защото знаеше, че е от Анет. Той затропа по стълбите на верандата съобщавайки на висок глас доброто известие и баба излезе бързо навън.

„Прочети ми го, Люсиен,“ каза тя, като седна на слънчевата веранда, кръстоса ръцете си и притвори очи, за да слуша внимателно.

Това не беше едно много дълго писмо и Люсиен го прочете на един дъх.

То започваше така, „Мили татко и бабо, Дани и аз се връщаме в други ден. Дани е отново съвсем добре. Ние очакваме с нетърпение да ви видим, и Дани ви моли да донесете Клаус на гарата. Ваша любяща Анет.“

Имаше бележка от госпожа Живе, която посочваше точно часа на тяхното пристигане и един шедьовър от Дани със заглавие „Аз пристигам у дома с влака.“

Няколко минути баба плака с разтреперания плач на една много немощна стара жена — но тя бързо изтри сълзите си, защото имаше толкова много работа за вършене.

„Иди до обора и дай това писмо на господин Бюрние, Люсиен,“ каза тя твърдо, „и след това веднага се върни тук да ми помогнеш. Има много работа — да се проветрят леглата, да се направят сладки и да се почистят мебелите. Трябва всичко да изглежда най-добре за децата.“

Татко, като получи известието, каза, „Оо!“ и почеса главата си. Тогава за пръв път в живота си разля кофата с мляко. Скоро след това изчезна в гората и не се върна дълго време.

На следващия ден беше ясно и чудно време, нямаше училище. Люсиен беше станал в зори и береше иглики, минзухари, кокичета и солданели. Той ги сложи в една купа върху масата на верандата и тогава тръгна за гарата. Вървеше бавно, защото имаше много време и много за премисляне. Баба, татко и Клаус тръгнаха с каруцата карана от мулето.

Сигурно никога не е имало такова пролетно утро! Поляните, по които тревата е била жълта и отъпкана сега бяха невероятно зелени и осяяни с цветя. Ефирът беше изпълнен от звънциите на добитъка, който освободен от зимен затвор се опиваше от пролетта и свободата. Козичките играеха в ливадите, а дроздовете викаха в овощните градини. Горите бяха изпълнени с мириса на смола, а белите върхове пронизваха едно синьо небе, което сияеше ослепително.

Не като онзи ден, точно преди една година, когато Дани падна, мислеше си Люсиен — една туфа от минзухари му припомни за това. Какъв ужасен ден беше това — самият спомен засенчи неговите щастливи мисли. Поради неговата грешка те заминаха далеч от дома, може би няма да име много приятно да го видят. Анет бе писала, че Дани е добре, но Люсиен не можеше да повярва.

Той стигна до гарата доста възбуден и застана настрана с ръце в джобовете, защото изведнъж почувства, че малко се страхува да ги срещне; дори съжаляваше, че е дошъл.

Имаше много хора. Малкият перон беше претъпкан. Татко беше вперил очите си далеч надолу към долината откъдето влакът щеше да се появи между планините, а баба се бореше с Клаус. Котката беше с нова розова фльонга и й се искаше да тръгне по линията, за да срещне сама влака.

„Идва!“ каза татко, и всички се струпаха напред, освен Люсиен, който се чувстваше по-срамежлив от друг път.

И ето, влакът пристигна. Анет и Дани бяха на прозореца. Зачервени от възбуда, те вдигаха врява да им се направи път за слизане.

Дани хвърли поглед върху групата от любящи лица притиснати един до друг да го посрещнат. В един миг той забеляза, че Люсиен стои настрана и за момент се почуди защо. Неговото любящо, щастливо сърчице пожела да събере всички около Люсиен и той се спусна от влака, мина през тълпата, като се завтече право към Люсиен.

„Виж, Люсиен,“ извика той, „мога да ходя! Докторът, който ти намери ми помогна, и мога да тичам като че ли никога не съм падал в потока. Виж, бабо! Виж, татко! Тичам без патериците. И виж, Клаус, ето го твоето котенце. Нали е пораснало, бабо? Почти колкото Клаус!“

Клаус и котето не се понасяха, те ръмжаха, драскаха се и се караха ужасно. Дани и баба се опитаха да ги разделят, тълпата се смееше. Влакът потегли. Анет се държеше здраво за баща си, като че ли никога вече няма да го напусне.

Само Люсиен се беше отдалечил, защото имаше сълзи в очите му. Той беше уважен най-много от всички — грехът му беше простен и забравен завинаги, — Дани можеше да ходи, като че ли никога не е падал.

Като се обърна, той забеляза, че бадемовото дърво на перона се беше разцъфтяло на върха. Завчера нямаше нищо — и направо от голото дърво бяха поникнали ярки розови цветове.

Зимата беше преминала, цветята се бяха появили по земята — беше дошло време за птиците да пеят.

Край